
LIETUVOS CENTRINĖS KREDITO UNIJOS
ĮSTATAI

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Lietuvos centrinė kredito unija (toliau – **Centrinė unija**) – Lietuvos Respublikoje įsteigta kredito įstaiga, kuri turi licenciją verstis ir verčiasi indėlių ir kitų grąžintinų lėšų priėmimu iš šiuose įstatuose nustatytų neprofesionalių rinkos dalyvių ir jų skolinimu, taip pat turi teisę verstis kitų šiuose įstatuose nustatytų licencinių ir kitų finansinių paslaugų teikimu šiuose įstatuose nustatytiems asmenims ir prisiima su tuo susijusią riziką bei atsakomybę, taip pat atlieka kitas šių įstatų ir Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo (toliau – **CKU įstatymo**) nustatytas funkcijas.
- 1.2. Centrinės unijos, kaip juridinio asmens, teisinė forma yra kooperatinė bendrovė.
- 1.3. Centrinė unija yra ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo. Centrinė unija pagal savo prievoles atsako visu savo turimu turtu ir neatsako už savo narių prievoles, nesusijusias su Centrinės unijos veikla. Centrinės unijos nariai pagal Centrinės unijos prievoles atsako tik savo pajinių įnašų suma, taip pat šių įstatų 5.2.2 punkte nustatytais atvejais. Šio punkto nuostatos taikomos tiek, kiek CKU įstatymas ir šie įstatai nenustato kitaip.
- 1.4. Centrinė unija steigama neribotam laikui.
- 1.5. Centrinė unija savo veikloje vadovaujasi šiais įstatais, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, CKU įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, reglamentuojančiais finansinių paslaugų teikimą, Europos sąjungos ir priežiūros institucijos priimtais įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais. Centrinė unija taip pat vadovaujasi Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymu ir kitais įstatymais bei jų įgyvendinamaisiais teisės aktais, jeigu CKU įstatymas nenustato kitaip.
- 1.6. Centrinė unija turi savo turtą, gali savo vardu įgyti turtines bei neturtines teises ir turėti pareigas, būti ieškove ir atsakove teisme ar trečiųjų teisme (arbitraže).
- 1.7. Centrinė unija turi savo antspaudą, kuriame nurodytas jos pavadinimas – Lietuvos centrinė kredito unija.

2. CENTRINĖS UNIJOS VEIKLA

2.1. Veiklos tikslai

2.1.1. Centrinės unijos veiklos tikslai yra:

- 2.1.1.1. Vystyti ir įtvirtinti kooperatinės finansinės veiklos sistemą Lietuvoje;
- 2.1.1.2. Užtikrinti Centrinės unijos narių saugią, stabilią plėtrą, patikimą veiklą, mokumą ir tarpusavio atsakomybę efektyvios rizikos valdymo sistemos veikimą bei vykdyti pažeidimų prevenciją;
- 2.1.1.3. Užtikrinti Centrinės unijos narių veiklai reikalingos informacijos ir žinių kaupimą bei dalinimąsi;
- 2.1.1.4. Užtikrinti Centrinės unijos nariams tinkamą ir efektyvią kredito unijų veiklai reikalingų paslaugų, priemonių ir metodinės pagalbos infrastruktūrą;
- 2.1.1.5. Siekti naudos savo nariams.

2.2. Centrinės unijos paslaugos

- 2.2.1. Centrinė unija turi teisę teikti šių įstatų 2.2.5 ir 2.2.6 punktuose nurodytiems asmenims licencines finansines paslaugas ir kitas šiuose įstatuose nurodytas finansines paslaugas, tarp jų ir finansines paslaugas užsienio valiuta, CKU įstatymo ar kitų įstatymų nustatyta tvarka.
- 2.2.2. Centrinė unija turi teisę teikti šias finansines paslaugas:
 - 2.2.2.1. indėlių ir kitų grąžintinų lėšų priėmimas iš neprofesionalių rinkos dalyvių;
 - 2.2.2.2. skolinimas (įskaitant hipotekines paskolas);

- 2.2.2.3. finansinė nuoma (lizingas);
- 2.2.2.4. mokėjimo paslaugos, nustatytos Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 5 str.;
- 2.2.2.5. kelionių čekių, vekselių ir kitų mokėjimo priemonių išdavimas ir administravimas;
- 2.2.2.6. finansinių laidavimų ir finansinių garantijų teikimas;
- 2.2.2.7. sandorių sudarymas savo ar kliento sąskaita dėl pinigų rinkos priemonių (čekių, vekselių, indėlių sertifikatų ir t. t.), užsienio valiutos, finansinių būsimųjų ir pasirinkimo sandorių, valiutos keitimo kurso nustatymo ir palūkanų normos nustatymo priemonių, viešosios apyvartos vertybinių popierių, tauriųjų metalų;
- 2.2.2.8. investicinės paslaugos;
- 2.2.2.9. finansinis tarpininkavimas (agento veikla), kaip tą numato Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas;
- 2.2.2.10. pinigų tvarkymas;
- 2.2.2.11. kreditingumo vertinimo paslaugos;
- 2.2.2.12. seifo kamerų nuoma;
- 2.2.2.13. valiutos keitimas (grynaisiais pinigais);
- 2.2.2.14. atsiskaitymų tarp kredito įstaigų įskaitymas (kliringas);
- 2.2.2.15. piniginių lėšų saugojimas ir administravimas;
- 2.2.2.16. įmonių konsultavimas dėl kapitalo struktūros, gamybos strategijos ir su tuo susijusių klausimų, taip pat konsultacijos ir paslaugos, susijusios su įmonių reorganizavimu, pertvarkymu ir pirkimu;
- 2.2.2.17. su vertybinių popierių emisijomis susijusių paslaugų teikimas;
- 2.2.2.18. elektroninių pinigų leidimas;
- 2.2.2.19. investicinių fondų, uždaro tipo investicinių bendrovių, pensijų fondų ar investicinių kintamojo kapitalo bendrovių valdymas;
- 2.2.2.20. finansinių priemonių saugojimas, apskaita ir valdymas klientų sąskaita, įskaitant turto saugojimą ir kitas su tuo susijusias paslaugas, tokias kaip pinigų ar finansinio užstatų valdymas;
- 2.2.2.21. mokėjimo kortelių ir kitų mokėjimo priemonių išleidimas ir (arba) operacijų su jomis atlikimas.
- 2.2.2.22. Kitos finansinės paslaugos, kurių teikimo galima verstis tik turint pagal kitus Lietuvos Respublikos įstatymus išduotą licenciją.
- 2.2.3. Centrinė unija turi teisę teikti įstatų 2.2.2 punkte nurodytas finansines paslaugas, jeigu turi licenciją šioms paslaugoms teikti, išduotą Centrinei unijai Lietuvos Respublikos įstatymų bei jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka ir tokių finansinių paslaugų teikimui yra reikalinga licencija.
- 2.2.4. Centrinė unija privalo teikti indėlių ar kitų gražintinų lėšų priėmimo iš neprofesionalių rinkos dalyvių (šių įstatų 2.2.2.1 punktas) licencinę finansinę paslaugą.
- 2.2.5. Centrinė unija turi teisę teikti finansines paslaugas:
 - 2.2.5.1. savo nariams;

- 2.2.5.2. kredito unijų, kurios yra Centrinės unijos narės, nariams;
- 2.2.5.3. Lietuvos Respublikoje įsteigtoms kredito unijų asociacijoms;
- 2.2.5.4. kitoms Lietuvos Respublikoje įsteigtoms finansų įstaigoms.
- 2.2.6. Indėlius ar kitas grąžintinas lėšas Centrinė unija, be šių įstatų 2.2.5 punkte nurodytų asmenų, gali priimti ir iš visų rūšių ir visų teisinių formų juridinių asmenų.
- 2.2.7. Centrinė unija finansines paslaugas 2.2.5.2 punkte nurodytiems asmenims teikia tik tada, kai to prašo kredito unija, kurios nariui finansinė paslauga teikiama, arba kitais Centrinės unijos patvirtintose taisyklėse numatytais atvejais ir sąlygomis. Centrinė unija taip pat turi teisę teikti šių įstatų 2.2.6 punkte nurodytiems asmenims šių įstatų 2.2.2.4 punkte nustatytas mokėjimo paslaugas.
- 2.2.8. Centrinė unija, be finansinių paslaugų teikimo ir šių įstatų 2.2.11 punkte nustatytų funkcijų atlikimo, gali verstis tik tokia kita veikla, be kurios neįmanoma teikti finansinių paslaugų, kuri padeda teikti finansines paslaugas ar yra kitaip tiesiogiai susijusi su finansinių paslaugų teikimu.
- 2.2.9. Jeigu Centrinė unija nusprendžia pati nevykdyti tam tikros veiklos, be kurios neįmanoma teikti finansinių paslaugų, kuri padeda teikti finansines paslaugas ar yra kitaip tiesiogiai susijusi su finansinių paslaugų teikimu, ir sudaryti sandorius su kitais asmenimis dėl atitinkamų paslaugų teikimo Centrinei unijai, prieš sudarydama tokius sandorius, ji privalo pranešti priežiūros institucijai ir pateikti jai priežiūros institucijos įstatymų bei jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatytą informaciją.
- 2.2.10. Centrinė unija turi veikti taip, kad jos veikla būtų stabili ir patikima.
- 2.2.11. Centrinė unija, be finansinių paslaugų teikimo, atlieka šias funkcijas:
 - 2.2.11.1. pagal Centrinės unijos patvirtintas taisykles palaiko kredito unijų Centrinės unijos narių likvidumą ir užtikrina kredito unijų likvidumo palaikymo sistemos veiksmingumą;
 - 2.2.11.2. CKU įstatymo ir Centrinės unijos patvirtintose taisyklėse nustatyta tvarka valdo stabilizacijos fondą ir užtikrina mokumo užtikrinimo sistemos veiksmingumą;
 - 2.2.11.3. pagal CKU įstatymą ir Centrinės unijos patvirtintas taisykles nuolat stebi ir tikrina, kaip kredito unijos Centrinės unijos narės laikosi CKU įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 4 punkte nustatytų reikalavimų, su Centrine unija sudarytomis sutartimis priimtų įsipareigojimų, taip pat ar kredito unijų veikla nekelia grėsmės Centrinės unijos ir kitų kredito unijų Centrinės unijos narių saugiai ir patikimai veiklai;
 - 2.2.11.4. diegia ir nuolat atnauja standartizuotas kredito unijų rizikos valdymo sistemas, rizikos vertinimo standartus ir metodologijas, įgyvendina kitas prevencinio pobūdžio priemones, padedančias kredito unijoms laikytis jų veiklai keliamų reikalavimų;
 - 2.2.11.5. dalyvauja Lietuvos Respublikos ir kitų šalių įvairių institucijų inicijuotose programose bei projektuose, skirtuose kredito unijoms, ir priima su tomis programomis bei projektais susijusias lėšas, turtą, taip pat priima įsipareigojimus;
 - 2.2.11.6. organizuoja kredito unijų Centrinės unijos narių darbuotojų mokymus kooperatinės bankininkystės klausimais ir teikia metodinę pagalbą kredito unijoms Centrinės unijos narėms.
- 2.2.12. Centrinė unija, be kitų įstatymuose nustatytų teisių, taip pat turi teisę:
 - 2.2.12.1. įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka veikti kaip kredito unijų laikinasis administratorius bei likvidatorius;
 - 2.2.12.2. deleguoti atstovus į savo narių kredito unijų visuotinius narių susirinkimus, stebėtojų tarybos ir valdybos posėdžius patariamąjo balso teise;

- 2.2.12.3. gauti iš kredito unijų, kurios yra Centrinės unijos narės, informaciją, reikalingą Centrinės unijos funkcijoms atlikti;
 - 2.2.12.4. nustatyti kredito unijoms Centrinės unijos narėms papildomus reikalavimus, neprieštaraujančius teisės aktams ir priežiūros institucijos kredito unijai duotiems privalomiems nurodymams, dėl kredito unijų vidaus kontrolės ir rizikos vertinimo (valdymo) organizavimo, organizacinės struktūros ir vidaus valdymo, kapitalo pakankamumo ir kitų veiklos riziką ribojančių normatyvų dydžių, apskaitos tvarkymo ir finansinių ataskaitų rinkinių sudarymo;
 - 2.2.12.5. atlikdama kredito unijų stebėseną ir tikrinimą nustačiusi pažeidimus ar trūkumus, duoti nurodymus kredito unijoms Centrinės unijos narėms per nurodytą terminą juos pašalinti ir užtikrinti, kad nustatyti pažeidimai ir trūkumai nesikartotų, arba imtis kitų CKU įstatyme, šiuose įstatuose ir Centrinės unijos vidaus dokumentuose bei su kredito unijomis sudarytose sutartyse nustatytų veiksmų;
 - 2.2.12.6. atlikti kredito unijose Centrinės unijos narėse vidaus audito ir atitikties funkcijas. Atlikdama šiame punkte nurodytas funkcijas, Centrinė unija privalo funkciškai jas atskirti nuo kitų Centrinės unijos atliekamų funkcijų.
- 2.2.13. Licenciją turinti Centrinė unija turi teisę teikti licencines finansines paslaugas, jei šios teisės neapriboja išduota licencija. Licenciją turinti Centrinė unija visada turi atitikti licencijos išdavimo reikalavimus.
- 2.2.14. Centrinės unijos licencijos atšaukimo pagrindus nustato Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas ir CKU įstatymas. Atšaukus licenciją, Centrinė unija neturi teisės teikti finansinių paslaugų, išskyrus atsiskaitymą su Centrinės unijos kreditoriais vykdant pagal Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymo 47 straipsnio nuostatas duotus įpareigojimus arba atliekant indėlių draudimo išmokų mokėjimus pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo 16¹ straipsnį, ir CKU įstatyme nustatyta tvarka turi būti sprendžiamas klausimas dėl Centrinės unijos likvidavimo ar bankroto bylos jai kėlimo.
- 2.3. Centrinės unijos filialai ir padaliniai**
- 2.3.1. Centrinė unija filialus ir kitus padalinius gali steigti tik Lietuvos Respublikoje.
- 2.3.2. Centrinės unijos filialo nuostatai, jos filialo ir kitų padalinių, teikiančių finansines paslaugas, valdymo ir organizacinė struktūra, apskaitos sistema, apsaugos priemonės, patalpos, turto draudimas turi užtikrinti saugią ir patikimą jų veiklą ir atitikti tai reglamentuojančius įstatymus ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus. Visi Centrinės unijos filialai ir kiti padaliniai, kuriuose teikiamos finansinės paslaugos, turi turėti ryšio priemonės informacijai apie atliktas operacijas perduoti į Centrinės unijos buveinę realiu laiku.
- 2.3.3. Centrinė unija atstovybes gali steigti tik Lietuvos Respublikoje. Centrinės unijos atstovybė neturi teisės teikti finansinių paslaugų.
- 2.4. Centrinės unijos veiklos rizika ir jos apribojimas**
- 2.4.1. Centrinės unijos veiklos rizikos prisiėmimo ir ribojimo reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas.
- 2.4.2. Centrinė unija privalo sudaryti atidėjinius (atidėjimus) savo veiklos rizikai sumažinti, vadovaudamasi priežiūros institucijos priimtais įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais ir atsižvelgdama į kiekvieno savo sandorio dėl finansinių paslaugų teikimo rizikingumą, į kliento finansinę ir ekonominę būklę, į prievolių pagal sandorius dėl finansinių paslaugų teikimo vykdymą, į turimas šių prievolių įvykdymo užtikrinimo priemones bei kitas aplinkybes, turinčias įtakos Centrinės unijos turto vertei.
- 2.4.3. Centrinė unija turi teisę steigti tik tokią įmonę ar įsigyti tik tokios įmonės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, kuri yra:
- 2.4.3.1. finansų įstaiga ir teikia finansines paslaugas tik Centrinės unijos nariams bei jos narių kredito unijų nariams;

- 2.4.3.2. įmonė, kuri verčiasi veikla, be kurios Centrinei unijai ir/ar jos nariams neįmanoma teikti finansinių paslaugų, kuri padeda Centrinei unijai ir/ar jos nariams teikti finansines paslaugas ar kuri yra kitaip tiesiogiai susijusi su Centrinės unijos ir/ar jos narių teikiamomis finansinėmis paslaugomis.
- 2.4.4. Šių įstatų 2.4.3 punkto nuostatos netaikomos tais atvejais, kai juridinio asmens įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalys įsigyjamoms laikinai (ne ilgiau kaip vieniems metams) kliento likvidavimo, restruktūrizavimo ar reorganizavimo metu arba kai jos gautos išplatinti, įsigytos Centrinės unijos vardu kitų asmenų naudai ar įsigytos neturint tikslo naudotis jų suteikiamomis teisėmis.
- 2.4.5. Šių įstatų 2.4.6, 2.4.7, 2.4.8 punktuose skolinimu laikomas sandorių, iš kurių kyla Centrinės unijos piniginis reikalavimas ar neatšaukiamas Centrinės unijos piniginis įsipareigojimas, sudarymas. Taikomi šie Centrinės unijos skolinimo apribojimai:
- 2.4.5.1. vidinio skolinimo;
- 2.4.5.2. skolinimo su Centrine unija susijusiems asmenims;
- 2.4.5.3. skolinimo Centrinės unijos pajiniams įnašams atlikti.
- 2.4.6. Skolinimas šių įstatų 4.1.5 punkte nurodytiems Centrinės unijos vadovams ir su šiais Centrinės unijos vadovais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susijusiems asmenims negali viršyti Centrinės unijos stebėtojų tarybos nustatytų dydžių. Tokio skolinimo sąlygas ir tvarką nustato stebėtojų taryba. Skolinimo sąlygos šiame punkte nurodytiems asmenims negali būti palankesnės, negu kitiems Centrinės unijos klientams nustatytos skolinimo sąlygos.
- 2.4.7. Centrinė unija gali skolinti su Centrine unija susijusiems asmenims ne daugiau kaip 20 procentų nuosavų lėšų. Skolinimo su Centrine unija susijusiems asmenims sąlygas ir tvarką turi patvirtinti Centrinės unijos stebėtojų taryba. Su Centrine unija susijusiais asmenimis laikomi:
- 2.4.7.1. juridiniai asmenys, kurių kvalifikuotąją įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį turi Centrinė unija, šių juridinių asmenų vadovai bei su jais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję fiziniai asmenys;
- 2.4.7.2. Centrinės unijos narių kredito unijų vadovai bei su jais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susiję fiziniai asmenys.
- 2.4.8. Centrinė unija neturi teisės skolinti įsigyjamo savo pajaus pajiniam įnašui atlikti, patikėtinei (subordinuotai) paskolai sau suteikti ar Centrinės unijos išleidžiamiems ne nuosavybės vertybiniais popieriais, kurie turi visus pasitikėtinės (subordinuotos) paskolos požymius, įsigyti.

2.5. Centrinės unijos klientų interesų apsauga

- 2.5.1. Vietose, kuriose Centrinė unija teikia finansines paslaugas klientams, kiekvienam galimam klientui laisvai prieinamoje vietoje privalo būti nurodytas Centrinės unijos pavadinimas ir finansinės paslaugos, kurias turi teisę teikti Centrinė unija, taip pat turi būti sudarytos sąlygos viešai susipažinti su šių įstatų 2.5.2 punkte nurodyta informacija.
- 2.5.2. Prieš sudarydama sutartį dėl finansinių paslaugų teikimo, Centrinė unija privalo suteikti klientui išsamią informaciją apie finansinių paslaugų teikimo sąlygas, paslaugų kainą, paslaugų teikimo terminus, galimas pasekmes bei kitą informaciją, turinčią įtakos kliento apsisprendimui sudaryti sutartį.
- 2.5.3. Kiekvienam esamam ar galimam klientui, jeigu jis prašo, Centrinė unija privalo pateikti metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir auditoriaus išvadą, kurią pagal įstatymus ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus Centrinė unija turi pateikti visuomenei.

3. NARYSTĖ CENTRINĖJE UNIJOJE, NARIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

3.1. Narystė Centrinėje unijoje

- 3.1.1. Centrinėje unijoje negali būti mažiau kaip 5 narės kredito unijos, jų bendras turtas negali būti mažesnis kaip 50 milijonų eurų, o Centrinės unijos narės didžiausios kredito unijos turtas negali sudaryti daugiau kaip 50 procentų Centrinės unijos narių kredito unijų turto sumos.
- 3.1.2. Centrinės unijos nariu gali būti kredito unija, asocijuotas investuotojas ir valstybė.
- 3.1.3. Centrinė unija privalo priimti į savo narius priežiūros institucijos išduotą kredito unijos licenciją turinčią, veiklos riziką ribojančius normatyvus vykdančią ir šiuose įstatuose nustatytas sąlygas atitinkančią kredito uniją. Priežiūros institucijai atšaukus licenciją, kredito unija turi būti pašalinama iš Centrinės unijos narių.
- 3.1.4. Kredito unija, siekianti tapti Centrinės unijos nare, privalo:
- 3.1.4.1. turėti galiojančią priežiūros institucijos išduotą licenciją;
 - 3.1.4.2. teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka priežiūros institucijai pateikti duomenis, leidžiančius nustatyti jos dalyvius, veiklą, finansinę būklę, vadovus, lėšų, panaudotų pajiniams įnašams, įgijimo teisėtumą;
 - 3.1.4.3. vykdyti ne mažesnę kaip 10.5 proc. kapitalo rodiklį apskaičiuotą pagal nuo 2018.01.01 galiosiančias Kredito unijų kapitalo pakankamumo skaičiavimo taisykles.
 - 3.1.4.4. turėti vidaus kontrolės ir rizikų valdymo sistemą, kuri užtikrina, kad kredito unijos valdymas yra veiksmingas ir atitinka veiklos strategiją, kredito unijoje laikomasi teisės aktų ir kredito unijos vidaus dokumentų reikalavimų, įdiegtos priemonės, kurios užtikrina veiksmingą nuostolių (žalos), atsirandančių dėl klaidų, vagysčių, apgaulės ir dokumentų klastojimo, vidaus dokumentų nesilaikymo, nustatymą, prevenciją, sumažinimą ir pašalinimą, nuolatinę kredito unijos pelningumo, turto kokybės kontrolę, galimybes kredito unijos darbuotojams nustatyti, įvertinti, stebėti ir kontroliuoti riziką, su kuria jie susiduria vykdydami jiems priskirtas funkcijas (pareigas), teisingos finansinės informacijos parengimą ir pateikimą laiku;
 - 3.1.4.5. vykdyti priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus vidaus kontrolės, rizikos valdymo ir paskolų vertinimo bei valdymo organizavimo reikalavimus;
 - 3.1.4.6. suderinti savo kredito rizikos vertinimo reikalavimus, skolinimo ir rizikų (operacinės, likvidumo ir kt.) valdymo politikas su nustatytomis Centrinės unijos;
 - 3.1.4.7. ne vėliau kaip prieš 1 (vieną) mėnesį iki prašymo įstoti į Centrinę uniją pateikimo dienos, teisės aktų nustatyta tvarka atlikti kredito unijos vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų vertinimą ir pagrįsti vadovų ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumą eiti užimamas pareigas ir/ar vykdyti pagrindines funkcijas;
 - 3.1.4.8. turėti laikantis priežiūros teisės aktų nustatytų reikalavimų parengtą kredito unijos veiklos planą ir pateikti įrodymus, pagrindžiančius, kad kredito unijos veikla atitinka parengtą veiklos planą. Jeigu kredito unijos parengtas veiklos planas apima laikotarpį, trumpesnę nei 2 (dvejį) metai po įstojimo į Centrinę uniją, kredito unija privalo veiklos planą atnaujinti;
 - 3.1.4.9. turėti finansines galimybes mokėti Centrinės unijos nustatytas įmokas į stabilizacijos fondą ir jas pagrįsti;
 - 3.1.4.10. vykdyti kitus CKU įstatymo, Kredito unijų įstatymo, priežiūros institucijos teisės aktų, kitų teisės aktų, Centrinės unijos ir kredito unijos, siekiančios tapti Centrinės unijos nariu, vidaus teisės aktų nustatytus reikalavimus.
 - 3.1.4.11. atlikti Centrinės unijos valdybos patvirtintą standartinį testavimo nepalankiausiomis sąlygomis vertinimą (angl. *stress test*) ir atitikti atitinkamus Centrinės unijos valdybos nustatytus reikalavimus. Šiame punkte nurodytas testavimo nepalankiausiomis sąlygomis vertinimas (angl. *stress test*) turi būti atliktas dar prieš kredito unijai tapant Centrinės unijos nare;

- 3.1.4.12. prieš tampa Centrinės unijos nare, pateikti Centrinei unijai Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymo (2016 m. birželio 30 d., Nr. XII-2567) 3 straipsnio 12 dalyje nurodyto turto kokybės vertinimo rezultatus.

3.2. Narių priėmimas į Centrinę uniją ir narių registravimas

- 3.2.1. Asmuo, norintis tapti Centrinės unijos nariu, privalo raštu pateikti prašymą Centrinės unijos valdybai. Prašymas svarstomas ir asmuo į Centrinės unijos narius priimamas šiuose įstatuose nustatytais sąlygomis ir tvarka, jei jis įsigijo pagrindinį Centrinės unijos pajų. Centrinė unija turi teisę nustatyti stojimo mokestį, kuris būtų taikomas stojančioms kredito unijoms. Stojimo mokesčio dydį stojančioms unijoms nustato Centrinės unijos valdyba.
- 3.2.2. Prašyme Centrinės unijos nariu norintis tapti asmuo turi nurodyti šių įstatų 3.2.4.1 punkte nurodytą informaciją ir pasižadėti laikytis Centrinės unijos įstatų. Centrinės unijos nare norinti tapti kredito unija kartu su prašymu Centrinės unijos valdybai turi pateikti visuotinio narių susirinkimo sprendimą įstoti į Centrinę uniją, kredito unijos registravimo pažymėjimo, licencijos ir įstatų nuorašus bei dokumentus, pagrindžiančius šių įstatų 3.1.4. punkte nustatytų reikalavimų įvykdymą.
- 3.2.3. Jei asmuo į Centrinės unijos narius nepriimamas, įmokėtas pajinis įnašas už pagrindinį Centrinės unijos pajų be jokių atskaitymų gražinamas jį sumokėjusiam asmeniui.
- 3.2.4. Centrinės unijos nariai registruojami Centrinės unijos dalyvių sąrašė, kurį sudaro ir šiuose įstatuose nustatyta tvarka tvarko Centrinės unijos administracija. Dalyvių sąrašė turi būti ši informacija:
- 3.2.4.1. duomenys apie Centrinės unijos narius (įskaitant valstybę ir asocijuotus investuotojus): nario pavadinimas, įmonės registracijos kodas, buveinės vieta, administracijos vadovo pavardė, vardas (jeigu tokie duomenys apie konkretų asmenį yra);
- 3.2.4.2. asmens priėmimo į Centrinės unijos narius data;
- 3.2.4.3. asmens turimų Centrinės unijos pajų skaičius ir dydis;
- 3.2.4.4. Centrinės unijos pajų įsigijimo data;
- 3.2.4.5. duomenų apie Centrinės unijos pajų įsigijimą įtraukimo į Centrinės unijos narių sąrašą data;
- 3.2.4.6. narystės pasibaigimo Centrinėje unijoje data.
- 3.2.5. Centrinės unijos narių sąrašo duomenys turi būti atnaujinami ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Be to, Centrinėje unijoje turi būti paskirtas asmuo, kuris nuolat žymėtų įvykčius pasikeitimus, teiktų informaciją apie sąrašė esančius su Centrinės unijos nariais susijusius duomenis tiems asmenims, kurioms įstatymų nustatyta tvarka arba Centrinės unijos valdymo organų sprendimu yra suteikta tokia teisė, ir registruotų kiekvieną tokios informacijos pateikimo atvejį.

3.3. Narystės Centrinėje unijoje pabaiga

- 3.3.1. Kredito unijos narystė Centrinėje unijoje pasibaigia:
- 3.3.1.1. jai išstojus iš Centrinės unijos narių;
- 3.3.1.2. pašalinus ją iš Centrinės unijos narių;
- 3.3.1.3. kredito uniją Centrinės unijos narę likvidavus arba reorganizavus;
- 3.3.1.4. Centrinę uniją likvidavus.
- 3.3.2. Valstybės narystė Centrinėje unijoje pasibaigia, kai išperkami visi valstybei priklausantys pajai.
- 3.3.3. Norėdama išstoti iš Centrinės unijos kredito unija raštu pateikia prašymą Centrinės unijos valdybai tik ne vėliau kaip prieš 2 metus iki numatomo išstojimo. Nario prašymas išstoti iš Centrinės unijos turi būti

svarstomas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo prašymo Centrinei unijai pateikimo dienos. Apie šiame punkte nurodyto pranešimo gavimą Centrinė unija nedelsdama informuoja priežiūros instituciją ir paskelbia viešai Centrinės unijos interneto svetainėje.

- 3.3.4. Centrinė unija turi teisę pašalinti kredito uniją iš Centrinės unijos narių tik ne vėliau kaip prieš 2 metus iki numatomo klausimo svarstymo raštu įspėjusi apie tai kredito uniją. Apie šiame punkte nurodyto pranešimo pateikimą Centrinė unija nedelsdama informuoja priežiūros instituciją ir paskelbia viešai Centrinės unijos interneto svetainėje.
- 3.3.5. Centrinė unija, gražindama asmeniui, kurio narystė Centrinėje unijoje pasibaigė, pajinius įnašus, turi teisę atidėti pajinių įnašų visos sumos gražinimą ar apriboti pajinių įnašų dalies sumos gražinimą neribotam laikui, jeigu toks atidėjimas ar apribojimas yra pagrįstas ir proporcingas atsižvelgiant į 2014 m. sausio 7 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 241/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 nuostatos, susijusios su įstaigų nuosavų lėšų reikalavimų techniniais reguliavimo standartais (OL 2014 L 74, p. 8), 10 straipsnio 3 dalies nuostatas. Apie sprendimą atsiskaityti, atidėti pajinių įnašų visos sumos gražinimą ar apriboti pajinių įnašų dalies sumos gražinimą asmeniui, kurio narystė Centrinėje unijoje pasibaigė, Centrinė unija nedelsdama privalo raštu pranešti priežiūros institucijai. Išnykus pajinių įnašų gražinimo atidėjimo ar apribojimo pagrindui, Centrinė unija privalo nedelsdama spręsti klausimą dėl pajinių įnašų visos ar dalies sumos gražinimo. Centrinė unija gali atsiskaityti su asmeniu, kurio narystė centrinėje kredito unijoje pasibaigė, tik gavusi priežiūros institucijos leidimą gražinti pajinius įnašus. Centrinė unija, gavusi priežiūros institucijos sprendimą dėl leidimo gražinti pajinius įnašus asmeniui, kurio narystė Centrinėje unijoje pasibaigė, nedelsdama jį informuoja apie šį sprendimą.
- 3.3.6. Centrinė unija asmeniui, kurio narystė Centrinėje unijoje pasibaigė, gražinami pajiniai įnašai ar jų dalis ir išmokamos apyvartai proporcingos išmokos ir (ar) dividendai, jeigu dėl jų išmokėjimo už tuos metus yra priimtas centrinės kredito unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimas. Gražinami pajiniai įnašai ar jų dalis proporcingai sumažinami centrinės kredito unijos ankstesnių metų sukauptų nuostolių ir einamųjų metų, kuriais narystė Centrinėje unijoje pasibaigė, veiklos rezultato suma.
- 3.3.7. Likviduotos arba reorganizuotos Centrinės unijos narės kredito unijos teisių perėmėjams, jeigu jie nėra Centrinės unijos nariai ir per metus nuo šių teisių įgijimo nėra priimti į Centrinės unijos narius šiuose įstatuose nustatyta tvarka, už pajus įnešti pajiniai įnašai gražinami, nariui priskirta turto dalis atlyginama, apyvartai proporcinga išmoka ir dividendas išmokami šiuose įstatuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

3.4. Centrinės unijos narių teisės ir pareigos

3.4.1. Centrinės unijos narys turi teisę:

- 3.4.1.1. dalyvauti Centrinės unijos narių susirinkime, rinkti valdymo ir kontrolės organų narius ir būti į juos išrinktas;
- 3.4.1.2. balsuoti visuotiniuose narių susirinkimuose;
- 3.4.1.3. disponuoti pajumi šių įstatų nustatyta tvarka;
- 3.4.1.4. gauti apyvartai proporcingą išmoką;
- 3.4.1.5. gauti dividendą;
- 3.4.1.6. naudotis Centrinės unijos turtu ir teikiamomis paslaugomis šiuose įstatuose bei Centrinės unijos dokumentuose nustatytais sąlygomis ir tvarka;
- 3.4.1.7. gauti likviduojamos Centrinės unijos turto dalį ar jo ekvivalentą pinigais, atsižvelgiant į turimų pajinių įnašų dydį, pagal narių susirinkimo patvirtintą tvarką;
- 3.4.1.8. gauti informaciją apie Centrinės unijos veiklą ir turtą;
- 3.4.1.9. išstoti iš Centrinės unijos narių ir gauti jam priklausantį pajinį įnašą ir kitas išmokas, susijusias su jo dalyvavimu Centrinės unijos pajiniame kapitale;

- 3.4.1.10. turėti kitas Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytas nario teises.
- 3.4.2. Centrinės unijos narys privalo laikytis įstatų, vykdyti Centrinės unijos organų sprendimus, vykdyti apyvartą su Centrine unija, tausoti Centrinės unijos turtą, rūpintis jo didinimu.
- 3.4.3. Centrinės unijos narės kredito unijos, be kitų šiuose įstatuose nustatytų nario pareigų, taip pat privalo:
- 3.4.3.1. savo lėšas pagal indėlio ar banko sąskaitos sutartis laikyti tik Centrinėje unijoje, kurios nare ji yra;
 - 3.4.3.2. gauti Centrinės unijos valdybos sutikimą, jei nori skolintis iš kitų finansų įstaigų;
 - 3.4.3.3. sudaryti sutartį dėl investicinių paslaugų ir (ar) papildomų paslaugų tik su Centrine unija, kurios nare ji yra, išskyrus atvejus, kai gautas Centrinės unijos valdybos sutikimas šias paslaugas įsigyti iš kitų finansų įstaigų;
 - 3.4.3.4. laikytis šių įstatų, vykdyti Centrinės unijos visuotinio narių susirinkimo ir kitų Centrinės unijos organų sprendimus ir pagal CKU įstatymą duotus nurodymus, savo veikla nekelti grėsmės Centrinės unijos ir kitų kredito unijų Centrinės unijos narių saugiai ir patikimai veiklai;
 - 3.4.3.5. teikti Centrinei unijai visą informaciją, kurios jai reikia CKU įstatymo nustatytoms Centrinės unijos funkcijoms atlikti;
 - 3.4.3.6. visą narystės Centrinėje unijoje laikotarpį atitikti narystės kriterijus, numatytus šių įstatų 3.1.4. punkte.
- 3.4.4. Centrinės unijos nariai privalo nario teisėmis naudotis ir pareigas vykdyti taip, kad Centrinė unija veiktų stabiliai ir patikimai.

4. CENTRINĖS UNIJOS VALDYMAS

4.1. Bendrosios nuostatos

- 4.1.1. Centrinėje unijoje turi būti šie organai: visuotinis narių susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir administracijos vadovas.
- 4.1.2. Centrinės unijos valdymo organai yra Centrinės unijos valdyba ir administracijos vadovas.
- 4.1.3. Centrinės unijos organų sudarymo ir darbo tvarką, kompetenciją ir funkcijas, atsakomybę nustato šie įstatai, Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, CKU įstatymas, taip pat Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas ir Lietuvos Respublikos Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymas, jeigu CKU įstatymas nenustato kitaip.
- 4.1.4. Tuo atveju, kai Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas priima įstatų pakeitimus dėl stebėtojų tarybos, valdybos ar kitų organų narių skaičiaus, išrinkti nauji šių organų nariai savo veiklą gali pradėti ne anksčiau kaip nuo įstatų pakeitimų įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos.
- 4.1.5. Centrinės unijos vadovai yra:
- 4.1.5.1. stebėtojų tarybos nariai;
 - 4.1.5.2. valdybos nariai;
 - 4.1.5.3. administracijos vadovai;
 - 4.1.5.4. vidaus audito tarnybos vadovas.
- 4.1.6. Centrinės unijos vadovai turi būti nepriekaištingos reputacijos ir turėti kvalifikaciją ir patirties, leidžiančios tinkamai eiti pareigas. Centrinės unijos vadovų reputacijos, kvalifikacijos ir patirties reikalavimai vertinami

priežiūros institucijos priimtų teisės aktų nustatyta tvarka. Centrinės unijos vadovais negali būti asmenys, nesutinkantys, kad priežiūros institucija įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka tvarkytų CKU įstatyme numatytiems leidimams, licencijoms ir sutikimams išduoti reikalingus duomenis apie juos, tarp jų asmens duomenis ir informaciją apie asmens teistumą, sveikatą.

- 4.1.7. Centrinės unijos vadovais gali tapti tik asmenys, turintys tam priežiūros institucijos leidimą. Priežiūros institucijos priimti įstatymus įgyvendinantys teisės aktai gali nustatyti atvejus, kada toks priežiūros institucijos leidimas nereikalingas.
- 4.1.8. Priežiūros institucijai priėmus sprendimą leidimą panaikinti, Centrinė unija priežiūros institucijos reikalavimu privalo įstatymų nustatyta tvarka nedelsdama atšaukti šių įstatų 4.1.5 punkte nurodytą vadovą iš pareigų ir (ar) nutraukti su juo sudarytą sutartį.
- 4.1.9. Centrinės unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu šių įstatų 4.1.5 punkte nurodytiems vadovams ir stabilizacijos fondo komisijos nariams gali būti mokamos išmokos (tantjemos) už veiklą Centrinės unijos organuose pagal visuotinio narių susirinkimo patvirtintus kriterijus.

4.2. Visuotinis narių susirinkimas

- 4.2.1. Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas, be kitų šiuose įstatuose ir įstatymuose nustatytų teisių ir galių:
 - 4.2.1.1. keičia Centrinės unijos buveinę;
 - 4.2.1.2. tvirtina, keičia Centrinės unijos įstatus;
 - 4.2.1.3. renka ir atšaukia stebėtojų tarybos narius, jos pirmininką;
 - 4.2.1.4. vertina stebėtojų tarybos, Centrinės unijos valdymo organų darbą, svarsto ir tvirtina valdybos pateiktas ataskaitas;
 - 4.2.1.5. renka ir atšaukia audito įmonę;
 - 4.2.1.6. nustato kredito unijų Centrinės unijos narių likvidumo palaikymo principus, stabilizacijos fondo valdymo ir mokumo užtikrinimo sistemos veikimo principus, papildomų reikalavimų kredito unijoms Centrinės unijos narėms nustatymo principus, Centrinės unijos vykdomo kredito unijų Centrinės unijos narių nuolatinio stebėjimo ir tikrinimo principus, Centrinės unijos finansinių paslaugų teikimo kredito unijų, kurios yra Centrinės unijos narės, nariams principus, kurių pagrindu Centrinės unijos valdyba nustato CKU įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 4–8 punktuose nurodytas taisykles ir reikalavimus;
 - 4.2.1.7. sprendžia klausimus dėl premijų mokėjimo Centrinės unijos darbuotojams ir (ar) kitų šiuose įstatuose nustatytų išmokų (tantjėmų) mokėjimo Centrinės unijos vadovams ir stabilizacijos fondo komisijos nariams. Šiuos klausimus Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas gali spręsti tik finansiniams metams pasibaigus;
 - 4.2.1.8. sprendžia klausimus dėl kredito unijų Centrinės unijos narių tikslinių įmokų nustatymo ir jų dydžio;
 - 4.2.1.9. pritaria asocijuoto investuotojo priėmimui į Centrinę uniją;
 - 4.2.1.10. priima sprendimą reorganizuoti arba likviduoti Centrinę uniją;
 - 4.2.1.11. priima sprendimus dėl kredito unijos pašalinimo iš Centrinės unijos narių.
- 4.2.2. Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas negali būti pakeistas Centrinės unijos narių atstovų susirinkimu.
- 4.2.3. Eilinis Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas šaukiamas kiekvienais metais, ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos. Centrinės unijos narių susirinkimą šaukia Centrinės unijos valdyba, o jeigu valdyba nustatytais atvejais ir terminais susirinkimo nesusaukia – administracijos vadovas

arba ne mažiau kaip 1/4 Centrinės unijos narių. Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas, be kitų įstatymuose nustatytų pagrindų, šaukiamas ir priežiūros institucijos nurodymu. Apie šaukiamą eilinį visuotinį narių susirinkimą valdyba privalo pranešti Centrinės unijos nariams ne vėliau kaip prieš 20 kalendorinių dienų iki susirinkimo.

4.2.4. Pranešime apie šaukiamą visuotinį narių susirinkimą turi būti nurodyta:

4.2.4.1. Susirinkimo data, laikas ir vieta;

4.2.4.2. Susirinkimo darbotvarkė.

4.2.5. Susirinkimo darbotvarkę ir nutarimų projektus parengia valdyba. Ne vėliau kaip likus 10 kalendorinių dienų iki susirinkimo Centrinės unijos nariams turi būti sudaryta galimybė susipažinti su dokumentais, susijusiais su planuojamo susirinkimo darbotvarkėje numatytais klausimais. Visuotinis narių susirinkimas neturi teisės priimti nutarimų darbotvarkėje nepaskelbtais klausimais, jeigu jame dalyvauja mažiau kaip 2/3 Centrinės unijos narių ir, jeigu darbotvarkės papildymui pritaria ne mažiau kaip 2/3 Centrinės unijos narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąrašė.

4.2.6. Neeiliniai narių susirinkimai šaukiami stebėtojų tarybos, valdybos ar ne mažiau kaip 1/4 Centrinės unijos narių iniciatyva. Centrinė unija privalo sušaukti neeilinį visuotinį Centrinės unijos narių susirinkimą, kai:

4.2.6.1. Centrinės unijos nuosavas kapitalas tampa mažesnis, negu šiuose įstatuose nustatytas minimalus Centrinės unijos kapitalo dydis;

4.2.6.2. Centrinės unijos nuosavo kapitalo nepakanka saugiai ir patikimai Centrinės unijos veiklai užtikrinti;

4.2.6.3. to reikalauja priežiūros institucija, kuri nustato susirinkimo sušaukimo terminus ir darbotvarkę;

4.2.6.4. kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.

4.2.7. Neeilinio visuotinio narių susirinkimo šaukimo iniciatoriai pateikia valdybai paraišką, kurioje nurodoma: susirinkimo šaukimo pagrindas, tikslas ir darbotvarkės projektas. Valdyba, gavusi paraišką, privalo per 10 kalendorinių dienų nuo paraiškos pateikimo jai dienos pranešti Centrinės unijos nariams apie neeilinio visuotinio narių susirinkimo sušaukimą ir ne vėliau kaip per 20 kalendorinių dienų nuo pranešimo apie tai sušaukti neeilinį visuotinį narių susirinkimą.

4.2.8. Priežiūros institucijai priėmus sprendimą pareikalauti sušaukti neeilinį visuotinį Centrinės unijos narių susirinkimą, jis privalo būti sušauktas priežiūros institucijos nurodytais terminais, nesilaikant šiuose įstatuose nustatytų terminų.

4.2.9. Visuotinis narių susirinkimas gali priimti nutarimus, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų Centrinės unijos narių. Centrinės unijos nariai, nedalyvaujantys visuotiniame narių susirinkime, bet susipažinę su darbotvarkė ir nutarimo projektu, gali raštu pranešti visuotiniam narių susirinkimui, ar jie yra už ar prieš. Šie pranešimai yra įskaitomi į susirinkimo kvorumą, taip pat į balsavimo rezultatus. Centrinės unijos visuotiniame narių susirinkime gali būti sudaroma galimybė dalyvauti ir balsuoti atviru balsavimu elektroninių ryšių priemonėmis, išskyrus atvejus, kai turi būti balsuojama slapta. Tam, kad nariai galėtų dalyvauti ir balsuoti visuotiniame narių susirinkime elektroninių ryšių priemonėmis, Centrinė unija taiko tik tokius elektroninių ryšių priemonių naudojimo reikalavimus ir apribojimus, kurie yra būtini Centrinės unijos nario tapatybei nustatyti ir perduodamos informacijos saugumui užtikrinti. Centrinės unijos valdyba rengia ir tvirtina visuotinio narių susirinkimo dalyvavimo ir balsavimo el. ryšio priemonėmis tvarkos aprašą, kuriame nustatoma visą el. ryšio priemonėmis rengiamų visuotinių narių susirinkimų procedūra. Jeigu tiek Centrinės unijos narių į susirinkimą neatvyko ar kitaip nedalyvavo, susirinkimas tais pačiais darbotvarkės klausimais turi būti šaukiamas pakartotinai. Pakartotinai sušauktame susirinkime sprendimai gali būti priimami esant bet kokiam Centrinės unijos narių skaičiui. Pakartotinis Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas turi būti sušauktas per 10 kalendorinių dienų nuo neįvykusio susirinkimo dienos, o Centrinės unijos nariai informuojami ne vėliau kaip likus 5 kalendorinėms dienoms iki pakartotinio susirinkimo. Pakartotiniame susirinkime galioja tik neįvykusio susirinkimo darbotvarkė.

- 4.2.10. Centrinės unijos narių susirinkimo sprendimai, numatyti šių įstatų 4.2.1.2. punkte, priimami ne mažesne kaip 3/4 Centrinės unijos narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąraše, balsų dauguma. Sprendimai, numatyti šių įstatų 4.2.1.1., 4.2.1.6., 4.2.1.9., 4.2.1.10 ir 4.2.1.11. punktuose, priimami ne mažesne kaip 2/3 Centrinės unijos narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąraše, balsų dauguma. Kiti sprendimai priimami paprasta Centrinės unijos narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąraše, balsų dauguma.

[4.2.10. punktas galioja iki 2020-01-01]

- 4.2.11. Centrinės unijos narių susirinkimo sprendimai priimami paprasta Centrinės unijos narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąraše, balsų dauguma, išskyrus 4.2.1.1., 4.2.1.6., 4.2.1.9., 4.2.1.10 ir 4.2.1.11. punktuose nurodytus atvejus. Šiais atvejais sprendimai priimami ne mažesne kaip 2/3 Centrinės unijos narių, užsiregistravusių susirinkimo dalyvių sąraše, balsų dauguma.

[4.2.11. punktas galioja nuo 2020-01-01]

- 4.2.12. Kredito unijos Centrinės unijos narės balsų dalis, kurią pagrindinis pajus suteikia Centrinės unijos visuotiniame narių susirinkime, nustatoma atsižvelgiant į kredito unijos narių skaičių ir nuosavo kapitalo dydį, tačiau vienos kredito unijos turima balsų dalis negali sudaryti mažiau kaip vieną balsą ir daugiau kaip 10 procentų visų balsų. Jeigu Centrinėje unijoje yra mažiau kaip 10 narių kredito unijų, vienos kredito unijos turima balsų dalis negali sudaryti mažiau kaip vieną balsą ir daugiau kaip 20 procentų visų balsų. Jeigu Centrinės unijos nare yra valstybė, ji Centrinėje unijoje, kurioje yra mažiau kaip 10 narių kredito unijų, visada turi 20 procentų visų balsų, o Centrinėje unijoje, kurioje yra 10 arba daugiau narių kredito unijų, visada turi 10 procentų visų balsų. Jeigu Centrinės unijos nariu yra asocijuotas investuotojas, jo balsų dalis, kurią pagrindinis pajus suteikia Centrinės unijos visuotiniame narių susirinkime, nustatoma atsižvelgiant į jo sumokėtą pajinio įnašą už pagrindinį ir papildomus pajus dydį ir visą Centrinės unijos pajinį kapitalą, tačiau vieno asocijuoto investuotojo turima balsų dalis negali sudaryti daugiau kaip 10 procentų visų balsų. Visų asocijuotų investuotojų balsų dalis negali būti didesnė kaip 1/3 visų balsų. Kiekvieno Centrinės unijos nario turimas balsų skaičius nustatomas prieš pat įvyksiantį Centrinės unijos visuotinį narių susirinkimą laikantis Centrinės unijos visuotiniame narių susirinkime patvirtintų Centrinės kredito unijos visuotinio narių susirinkimo kredito unijų balsų apskaičiavimo taisyklių nuostatų.

- 4.2.13. Centrinės unijos narys turi teisę įgalinti kitą asmenį balsuoti už jį Centrinės unijos narių visuotiniame susirinkime ar atlikti kitus veiksmus. Tas pats asmuo Centrinės unijos narių visuotiniame susirinkime gali atstovauti tik vienam Centrinės unijos nariui ar pagal sutartį įsigyti balsavimo teisę tik iš vieno Centrinės unijos nario. Centrinės unijos nario atstovu negali būti šių įstatų 4.1.5 punkte nurodyti Centrinės unijos vadovai ar kiti Centrinės unijos nariai.

- 4.2.14. Centrinės unijos narys neturi teisės balsuoti Centrinės unijos narių visuotiniame susirinkime, kai susirinkimas sprendžia jo narystės Centrinėje unijoje klausimą, taip pat šiais atvejais, kai jis yra tiesiogiai suinteresuotas, t.y.:

4.2.14.1. visuotinis narių susirinkimas sprendžia Centrinės unijos narės kredito unijos finansinių įsipareigojimų nevykdymo ar finansinės paramos suteikimo šiai kredito unijai klausimus;

4.2.14.2. visuotinis narių susirinkimas nagrinėja Centrinės unijos nario Centrinei unijai padarytos žalos atlyginimo klausimus;

4.2.14.3. visuotinis narių susirinkimas sprendžia Centrinės unijos nario atstovo pašalinimo iš Centrinėje unijoje užimamų pareigų klausimą;

4.2.14.4. visuotinis narių susirinkimas nagrinėja Centrinės unijos narių ar organų skundus dėl Centrinės unijos organų darbo, į kuriuos nario atstovas yra išrinktas.

- 4.2.15. Centrinės unijos narių susirinkime balsuojama atviru balsavimu, išskyrus atvejus, kai slapta balsavimą nustato šie įstatai arba to reikalauja ne mažiau kaip 1/10 susirinkimo dalyvių sąraše užsiregistravusių Centrinės unijos narių.

- 4.2.16. Sprendimui dėl ilgalaikio turto dalies, didesnės kaip 1/10 Centrinės unijos nuosavo kapitalo vertės, įgijimo, perleidimo ar nuomos reikalingas narių susirinkimo sprendimas, priimtas balsų dauguma, o sprendimui dėl kitų asmenų prievolių laidavimo ar garantavimo arba turto įkeitimo, arba ilgalaikių paskolų paėmimo ir

suteikimo, kai tokio sandorio suma yra didesnė kaip 1/10 Centrinės unijos nuosavo kapitalo vertės, reikalingas narių susirinkimo sprendimas, priimtas ne mažiau kaip 2/3 balsų dauguma. Tokių sandorių, sudaromų be narių susirinkimo sprendimo, suminė vertė finansiniais metais negali būti didesnė kaip 1/10 Centrinės unijos nuosavo kapitalo vertės. Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas 2/3 balsų dauguma gali priimti sprendimą valdybai suteikti tokią teisę be atskiro Centrinės unijos narių visuotinio susirinkimo sprendimo priimti sprendimus dėl disponavimo Centrinės unijos turtu bei ilgalaikio turto įsigijimo, ilgalaikių paskolų paėmimo ir suteikimo, laidavimo ar garantavimo už kitų asmenų prievolės, net jei turto vertė ar sandorio suma viršija 1/10 Centrinės unijos nuosavo kapitalo.

- 4.2.17. Visuotinio narių susirinkimo pirmininkas kiekvieną kartą renkamas iš Centrinės unijos narių atstovų, kuriuos pasiūlo stebėtojų taryba, o iki jo išrinkimo pirmininkauja Centrinės unijos valdybos pirmininkas arba kitas valdybos pirmininko įgaliotas valdybos narys, o nesant valdybos pirmininko – kitas stebėtojų tarybos pirmininko pasiūlytas valdybos narys.
- 4.2.18. Centrinės unijos narių susirinkimo protokolą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pasirašo susirinkimo sekretorius, pirmininkas ir susirinkimo įgaliotas Centrinės unijos narys. Prie narių susirinkimo protokolo pridedamas Centrinės unijos narių, atvykusių ir užsiregistravusių iki susirinkimo pradžios, sąrašas, taip pat balsavusių raštu ir (ar) elektroninių ryšių priemonėmis, sąrašas ir informacija apie susirinkimo sušaukimą. Susirinkime dalyvaujančių asmenų reikalavimu į protokolą turi būti įrašoma jų pareikalauta informacija. Visi pakeitimai, papildymai protokole turi būti aptarti.
- 4.3. **Stebėtojų taryba**
- 4.3.1. Stebėtojų taryba yra kolegialus Centrinės unijos veiklos priežiūrą atliekantis organas, kurio veiklai vadovauja pirmininkas.
- 4.3.2. Centrinės unijos stebėtojų tarybą sudaro 7 nariai. Stebėtojų tarybą ir jos pirmininką renka visuotinis narių susirinkimas 4 metų kadencijai. Kandidatus į stebėtojų tarybą ir stebėtojų tarybos pirmininką turi teisę siūlyti visi Centrinės unijos narių atstovai. Už pateiktas kandidatūras narių atstovai balsuoja atskiru balsavimu paprasta balsų dauguma. Į stebėtojų tarybą laikomi išrinktais 7 daugiausia balsų surinkę kandidatai. Jeigu keli kandidatai į stebėtojų tarybą surenka lygų balsų skaičių, narių atstovai už jų kandidatūras balsuoja pakartotinai. Stebėtojų tarybos pirmininkas paprasta balsų dauguma renkamas atskirai iš jau išrinktų stebėtojų tarybos narių. Stebėtojų tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.
- 4.3.3. Stebėtojų tarybos nariu negali būti Centrinės unijos valdybos narys, administracijos vadovai, vidaus audito tarnybos nariai.
- 4.3.4. Visuotinis narių susirinkimas gali atšaukti visą stebėtojų tarybą, pavienius jos narius ar stebėtojų tarybos pirmininką ir nesibaigus jų kadencijai. Siūlyti įtraukti klausimą dėl stebėtojų tarybos, pavienių jos narių ar stebėtojų tarybos pirmininko atšaukimo į visuotinio narių susirinkimo darbotvarkę nurodant atšaukimo priežastį turi teisę visuotinio narių susirinkimo sušaukimo iniciatyvos teisę turintys asmenys. Stebėtojų taryba, pavieniai jos nariai ar stebėtojų tarybos pirmininkas atšaukiami paprasta balsų dauguma.
- 4.3.5. Stebėtojų tarybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai raštu įspėjęs stebėtojų tarybą ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų.
- 4.3.6. Jeigu stebėtojų tarybos narys atšaukiamas, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas ir ne mažiau kaip 1/10 Centrinės unijos narių – pavienių stebėtojų tarybos narių rinkimui prieštarauja, veikianti stebėtojų taryba turi būti atšaukiama ir visa stebėtojų taryba renkama iš naujo. Jeigu renkami pavieniai stebėtojų tarybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos.
- 4.3.7. Stebėtojų taryba:
- 4.3.7.1. stebi ir analizuoja Centrinės unijos, jos valdybos veiklą ir kaip vykdomi Centrinės unijos narių visuotinio susirinkimo sprendimai;
- 4.3.7.2. tvirtina Centrinės unijos veiklos planus;
- 4.3.7.3. užtikrina, kad Centrinėje unijoje būtų veiksminga vidaus kontrolės sistema;

- 4.3.7.4. sprendžia klausimą dėl audito komiteto sudarymo ir kontroliuoja šio komiteto veiklą;
- 4.3.7.5. nustato skolinimo šių įstatų 4.1.5 punkte nurodytiems Centrinės unijos vadovams ir su Centrinės unijos vadovais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susijusiems asmenims sąlygas ir tvarką;
- 4.3.7.6. nustato skolinimo su Centrine unija susijusiems asmenims sąlygas ir tvarką;
- 4.3.7.7. pateikia visuotiniam narių susirinkimui savo išvadas ir pasiūlymus dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno paskirstymo ir (ar) nuostolių atlyginimo projektų bei valdybos parengtos Centrinės unijos veiklos ataskaitos, taip pat dėl audito tarnybos ir auditoriaus nustatytų pažeidimų bei kitų trūkumų;
- 4.3.7.8. atstovauja Centrinei unijai teisme nagrinėjant ginčus tarp Centrinės unijos ir jos valdybos narių, stabilizacijos fondo komisijos narių, administracijos vadovo;
- 4.3.7.9. siūlo valdybai, administracijos vadovui ar jo pavaduotojui nutraukti įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų, šių įstatų ar kitų Centrinės unijos dokumentų pažeidimus ar atšaukti neteisėtus sprendimus;
- 4.3.7.10. renka Centrinės unijos valdybos narius ir pirmininką, stabilizacijos fondo komisijos narius ir pirmininką, vidaus audito tarnybos vadovą ir atšaukia juos iš pareigų;
- 4.3.7.11. nustato Centrinės unijos vadovų vertinimo ir Centrinės unijos vadovų skyrimo tvarką;
- 4.3.7.12. svarsto ar sprendžia klausimus, kuriuos pagal CKU įstatymą turi svarstyti ar spręsti Centrinės unijos stebėtojų taryba.
- 4.3.8. Centrinės unijos stebėtojų taryba jos kompetencijai priskirtus klausimus gali perduoti spręsti tik Centrinės unijos narių visuotiniam susirinkimui.
- 4.3.9. Stebėtojų tarybos posėdžiai turi būti protokoluojami. Protokole turi būti:
 - 4.3.9.1. nurodyta posėdžio vieta ir laikas, posėdyje dalyvaujantys stebėtojų tarybos nariai, posėdžio pirmininkas, ar yra kvorumas, posėdžio darbotvarkė;
 - 4.3.9.2. išdėstyta kiekvieno svarstomo klausimo esmė, nurodyti dokumentai ir informacija, kurių pagrindu svarstomas kiekvienas klausimas, išdėstyta, ką kalbėjo posėdžio dalyviai, ir jų pasiūlymai kiekvienu svarstomu klausimu, įrašyti balsavimo rezultatai ir priimti sprendimai, pridėtos posėdžio dalyvių atskirosios nuomonės ir protestai.
- 4.3.10. Prie posėdžio protokolo turi būti pridėti dokumentai, kurie buvo pateikti svarstant darbotvarkės klausimus, taip pat šių įstatų 4.3.9.2 papunktyje nurodyti dokumentai.
- 4.3.11. Surašytas Centrinės unijos stebėtojų tarybos posėdžio protokolas ne vėliau kaip per 5 dienas turi būti pateiktas susipažinti visiems stebėtojų tarybos nariams, tarp jų ir nedalyvavusiems posėdyje, o jei tokios galimybės nėra – nedelsiant, kai tik atsiranda galimybė. Centrinės unijos stebėtojų tarybos narys privalo patvirtinti, kad susipažino su stebėtojų tarybos protokolu, ir, jeigu nesutinka su priimtais sprendimais ar mano, kad jie įforminti netinkamai, nedelsdamas raštu pareikšti protestą stebėtojų tarybai.
- 4.3.12. Kiekvienas Centrinės unijos stebėtojų tarybos narys privalo imtis visų galimų priemonių, kad stebėtojų taryba spręstų jos kompetencijai priskirtus klausimus ir kad sprendimai atitiktų įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų nustatytus reikalavimus, taip pat vykdyti kitų įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų nustatytas pareigas.
- 4.3.13. Stebėtojų tarybos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė jos narių. Nutarimas laikomas priimtu, jei už jį balsavo daugiau dalyvaujančių posėdyje stebėtojų tarybos narių negu prieš. Stebėtojų tarybos nariai turi lygias teises. Balsavimo metu kiekvienas narys turi vieną balsą. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia stebėtojų tarybos pirmininko balsas. Jeigu stebėtojų tarybos narys negali atvykti į posėdį, savo valią – už ar prieš balsuojamą nutarimą, su kurio projektu jis susipažinęs, gali pranešti raštu.

- 4.3.14. Stebėtojų taryba turi teisę pasikviesti ekspertą arba nepriklausomą auditorių patikrinti ir įvertinti Centrinės unijos finansines ataskaitas ir buhalterinę apskaitą. Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas gali nustatyti limitą lėšų, kurias galima skirti audito įmonės paslaugoms apmokėti.
- 4.3.15. Stebėtojų tarybos pareikalavimu Centrinės unijos valdyba, administracijos vadovas ir jo pavaduotojas privalo pateikti stebėtojų tarybai dokumentus, susijusius su Centrinės unijos veikla, taip pat sudaryti sąlygas patikrinti Centrinės unijos veiklą.
- 4.3.16. Stebėtojų tarybos sušaukimo ir darbo tvarką nustato jos priimtas stebėtojų tarybos darbo reglamentas. Stebėtojų tarybos posėdžiai turi būti rengiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Eilinius stebėtojų tarybos posėdžius šaukia stebėtojų tarybos pirmininkas. Nereguliariai posėdžiai šaukiami, kai to reikalauja ne mažiau kaip 1/3 stebėtojų tarybos narių ar priežiūros institucijos nurodymu. Posėdžių šaukimo tvarka nustatoma stebėtojų tarybos darbo reglamente.

4.4. Valdyba

- 4.4.1. Valdyba yra kolegialus Centrinės unijos valdymo organas, kurio veiklai vadovauja pirmininkas.
- 4.4.2. Centrinės unijos valdybą sudaro 5 nariai. Valdybos narius ir jos pirmininką renka stebėtojų taryba 4 metų kadencijai.
- 4.4.3. Centrinės unijos valdybos pirmininkas turi mokėti lietuvių kalbą ir nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje. Valdybos nariu negali būti Centrinės unijos stebėtojų tarybos narys, stabilizacijos fondo komisijos narys, vidaus audito tarnybos nariai.
- 4.4.4. Stebėtojų taryba gali atšaukti visą valdybą, pavienius jos narius ar valdybos pirmininką ir nesibaigus jų kadencijai. Valdyba, pavieniai jos nariai ar valdybos pirmininkas atšaukiami paprasta balsų dauguma.
- 4.4.5. Valdybos narys gali atsistatydinti iš pareigų kadencijai nesibaigus, apie tai raštu įspėjęs valdybą ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų.
- 4.4.6. Centrinės unijos valdyba:
- 4.4.6.1. renka (skiria) ir atšaukia administracijos vadovą ir jo pavaduotoją;
- 4.4.6.2. be atskiuro Centrinės unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimo priima sprendimus dėl disponavimo Centrinės unijos turtu ir ilgalaikio turto įsigijimo, ilgalaikių paskolų ėmimo ir suteikimo, laidavimo ar garantavimo už kitų asmenų prievolės, net jeigu turto vertė ar sandorio suma viršija 1/10 Centrinės unijos nuosavo kapitalo, jeigu Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas 2/3 balsų dauguma priėmė sprendimą valdybai suteikti tokią teisę ir tokia valdybos teisė numatyta Centrinės unijos įstatuose;
- 4.4.6.3. priima sprendimus dėl narių priėmimo į Centrinę kredito uniją. Asocijuotas investuotojas į Centrinę uniją gali būti priimtas tik tada, jeigu tam pritaria Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas;
- 4.4.6.4. nustato kredito unijų Centrinės unijos narių likvidumo palaikymo taisykles, įskaitant reikalavimus dėl kredito unijų Centrinės unijos narių lėšų laikymo Centrinėje unijoje ir palūkanų mokėjimo už Centrinėje unijoje laikomas lėšas;
- 4.4.6.5. nustato Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų mokumo užtikrinimo sistemos veikimą reguliuojančias taisykles, įskaitant Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų veiklos rizikingumo nustatymo kriterijus, Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų įmokų į stabilizacijos fondą apskaičiavimo, mokėjimo ir grąžinimo tvarką, stabilizacijos fondo lėšų investavimo tvarką, stabilizacijos fondo valdymo tvarką, mokumo užtikrinimo priemonių taikymo tvarką;
- 4.4.6.6. nustato kredito unijoms Centrinės unijos narėms papildomus reikalavimus dėl kredito unijų vidaus kontrolės ir rizikos vertinimo (valdymo) organizavimo, organizacinės struktūros ir vidaus

valdymo, kapitalo pakankamumo ir kitų veiklos riziką ribojančių normatyvų dydžių, apskaitos tvarkymo ir finansinių ataskaitų sudarymo;

- 4.4.6.7. atlieka nuolatinę Centrinės unijos pelningumo kontrolę bei produktų rizikos vertinimą;
 - 4.4.6.8. nustato Centrinės unijos atliekamo kredito unijų Centrinės unijos narių nuolatinio stebėjimo ir tikrinimo taisykles;
 - 4.4.6.9. nustato Centrinės unijos finansinių paslaugų teikimo kredito unijų, kurios yra Centrinės unijos narės, nariams taisykles;
 - 4.4.6.10. priima sprendimus dėl civilinės atsakomybės taikymo kredito unijoms su jomis sudarytose Dalyvavimo Lietuvos centrinėje kredito unijoje ir mokumo užtikrinimo sistemoje sutartyse nustatyta tvarka ir sąlygomis;
 - 4.4.6.11. sprendžia klausimus dėl kredito unijų dokumentų standartinių formų ir vidaus taisyklių bei reikalavimų kredito unijos informacinėms sistemoms nustatymo;
 - 4.4.6.12. suderinus su stebėtojų taryba, sprendžia klausimus dėl kredito unijos Centrinės unijos narės, kuriai CKU įstatymo nustatyta tvarka taikomos iš stabilizacijos fondo finansuojamos mokumo užtikrinimo priemonės, stebėtojų tarybos nario (narių), valdybos nario (narių), administracijos vadovo (vadovų) laikino nušalinimo nuo pareigų arba stebėtojų tarybos nario (narių), valdybos nario (narių), administracijos vadovo (vadovų) nušalinimo nuo pareigų ir reikalavimo, kad jie būtų atšaukti iš pareigų ir (ar) su jais būtų nutraukta sutartis ar būtų panaikinti jų įgaliojimai; pagal sąlygas, numatytas stojimo į Centrinę uniją ir finansinės pagalbos teikimo kredito unijoms sutartyse.
 - 4.4.6.13. sprendžia klausimą, ar suteikti kredito unijoms paskolas jų likvidumui palaikyti, nustato palūkanų normas;
 - 4.4.6.14. rengia Centrinės unijos metinių finansinių ataskaitų rinkinio, sprendimo dėl pelno paskirstymo ir (ar) nuostolių atlyginimo projektą bei Centrinės unijos veiklos ataskaitą;
 - 4.4.6.15. nustato Centrinės unijos teikiamų paslaugų įkainius;
 - 4.4.6.16. priima sprendimus dėl filialų, atstovybių steigimo, jų nuostatų tvirtinimo ir keitimo, jų veiklos nutraukimo, jų valdymo organų skyrimo, taip pat dėl struktūrinių padalinių, kuriuose teikiamos finansinės paslaugos, steigimo ir veiklos nutraukimo;
 - 4.4.6.17. priima sprendimus tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve;
 - 4.4.6.18. svarsto ir sprendžia klausimus, kuriuos pagal CKU įstatymą ir kitus įstatymus ji turi svarstyti ir spręsti.
- 4.4.7. Valdybos sušaukimo ir darbo tvarką, valdybos narių ir jos pirmininko pareigas bei įgaliojimus nustato valdybos priimtas valdybos darbo reglamentas. Valdybos posėdžiai, be valdybos darbo reglamente numatytų atvejų, šaukiami ir priežiūros institucijos nurodymu.
- 4.4.8. Valdyba sprendimus priima posėdyje, kuriame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 visų valdybos narių. Sprendimai priimami balsų dauguma. Valdybos sprendimu valdybos pirmininkui ar kitiems valdybos nariams gali būti pavedama atlikti veiksmus, susijusius su priimtu sprendimu. Valdyba į kiekvieną savo posėdį kviečia administracijos vadovą ar jo pavaduotoją, jei jis nėra valdybos narys.
- 4.4.9. Centrinės unijos valdybos posėdžių protokolai rašomi ir pateikiami susipažinti *mutatis mutandis* taikant šių įstatų 4.3.9-4.3.11 punktus.
- 4.4.10. Už savo veiklą valdyba atsiskaito visuotiniam narių susirinkimui ne rečiau kaip kartą per metus. Valdyba privalo paruošti rašytinę Centrinės unijos veiklos ataskaitą ne vėliau kaip likus 20 dienų iki eilinio visuotinio narių susirinkimo ir pristatyti šią ataskaitą Stebėtojų tarybai, kuri pateikia visuotiniam narių susirinkimui savo

išvadas ir pasiūlymus, o likus ne mažiau kaip 10 dienų iki eilinio visuotinio narių susirinkimo - visuotiniam narių susirinkimui, kuris turi teisę įvertinti valdybos veiklą.

4.4.11. Valdyba ne rečiau kaip kartą per ketvirtį už savo veiklą atsiskaito stebėtojų tarybai.

4.4.12. Kiekvienas Centrinės unijos valdybos narys privalo imtis visų galimų priemonių, kad valdyba spręstų jos kompetencijai priskirtus klausimus ir kad sprendimai atitiktų įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų nustatytus reikalavimus, taip pat vykdyti kitas įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų nustatytas pareigas.

4.5. **Stabilizacijos fondo komisija**

4.5.1. Stabilizacijos fondo komisija sprendžia Centrinės unijos stabilizacijos fondo valdymo klausimus. Stabilizacijos fondo komisija yra atskaitinga visuotiniam narių susirinkimui ir atsiskaito stebėtojų tarybai ne rečiau kaip kas ketvirtį.

4.5.2. Stabilizacijos fondo komisiją sudaro 5 nariai. Stabilizacijos fondo komisiją ir jos pirmininką renka Centrinės unijos stebėtojų taryba ne ilgiau kaip 4 metams. Stabilizacijos fondo komisija savo funkcijas atlieka įstatuose nustatytą laiką arba iki bus išrinkta ir pradės dirbti nauja stabilizacijos fondo komisija. Stabilizacijos fondo komisijos nario išrinkimo laikotarpių skaičius neribojamas. Jeigu renkami pavieniai stabilizacijos fondo komisijos nariai, jie renkami tik iki veikiančios stabilizacijos fondo komisijos išrinkimo laikotarpio pabaigos.

4.5.3. Centrinės unijos stebėtojų taryba gali atšaukti stabilizacijos fondo komisijos narį, jos pirmininką arba visą stabilizacijos fondo komisiją ir nepasibaigus jų išrinkimo laikotarpiui. Stabilizacijos fondo komisijos pirmininkas ar narys gali atsistatydinti iš pareigų išrinkimo laikotarpiui nepasibaigus, apie tai raštu įspėjęs Centrinę uniją ne vėliau kaip prieš 14 dienų.

4.5.4. Stabilizacijos fondo komisijos nariu negali būti Centrinės unijos stebėtojų tarybos ar valdybos narys, vidaus audito tarnybos narys, administracijos vadovas ir Centrinės unijos narės kredito unijos valdybos narys ir administracijos vadovas. Stabilizacijos fondo komisijos narys negali pavesti ar perduoti savo funkcijų kitiems asmenims.

4.5.5. Stabilizacijos fondo komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė jos narių. Nutarimai priimami paprasta dalyvaujančiųjų posėdyje balsų dauguma. Stabilizacijos fondo komisijos nariai turi lygias teises. Balsavimo metu kiekvienas narys turi vieną balsą. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia komisijos pirmininko balsas.

4.5.6. Stabilizacijos fondo komisijos sušaukimo ir darbo tvarką nustato jos priimtas darbo reglamentas. Stabilizacijos fondo komisijos posėdžiai turi būti protokoluojami. Stabilizacijos fondo komisijos posėdžių protokolai rašomi ir pateikiami susipažinti taip laikantis atitinkamų šiuose įstatuose stebėtojų tarybos atžvilgiu nustatytų reikalavimų.

4.5.7. Kiekvienas stabilizacijos fondo komisijos narys privalo imtis visų galimų priemonių tam, kad komisija spręstų jos kompetencijai priskirtus klausimus ir kad sprendimai atitiktų įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų nustatytus reikalavimus. Stabilizacijos fondo komisijos narys, nevykdantis ar netinkamai vykdantis šią pareigą ar kitas įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų nustatytas pareigas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

4.5.8. Stabilizacijos fondo komisijai vadovauja ir jos posėdžius ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius šaukia stabilizacijos fondo komisijos pirmininkas. Stabilizacijos fondo komisijos posėdžiai, be stabilizacijos fondo komisijos darbo reglamente numatytų atvejų, šaukiami ir priežiūros institucijos nurodymu.

4.5.9. Stabilizacijos fondo komisija:

4.5.9.1. nustato papildomos ir periodinės įmokos į stabilizacijos fondą dydį, sprendžia klausimus dėl papildomų įmokų į stabilizacijos fondą mokėjimo, taip pat skolinimosi mokėjimams iš stabilizacijos fondo atlikti;

- 4.5.9.2. sprendžia dėl iš stabilizacijos fondo finansuojamų Centrinės unijos ar jos narės kredito unijos mokumo užtikrinimo priemonių taikymo ir stabilizacijos fondo lėšų panaudojimo tokioms priemonėms finansuoti;
 - 4.5.9.3. stebi ir kontroliuoja įmokų į stabilizacijos fondą mokėjimą ir kredito unijoms suteiktų lėšų naudojimą arba paveda tai atlikti Centrinės unijos administracijos vadovui;
 - 4.5.9.4. sprendžia dėl stabilizacijos fondo lėšų investavimo;
 - 4.5.9.5. svarsto ir sprendžia kitus mokumo užtikrinimo sistemos veikimą reguliuojančiose taisyklėse ir kituose visuotinio narių susirinkimo ir valdybos sprendimuose nustatytus stabilizacijos fondo valdymo klausimus.
- 4.5.10. Stabilizacijos fondo komisija turi teisę gauti funkcijoms atlikti reikiamą informaciją iš Centrinės unijos organų ir kredito unijų Centrinės unijos narių.

4.6. **Administracija**

- 4.6.1. Administracijos vadovas yra vienasmenis valdymo organas, vadovaujantis administracijai. Centrinės unijos administracijoje turi būti du asmenys – vadovas ir jo pavaduotojas, kurie, vadovaudamiesi šiais įstatais, Centrinės unijos organų nutarimais ir administracijos darbo reglamentu, turi teisę sudaryti sandorius Centrinės unijos vardu.
- 4.6.2. Administracijos vadovą ir jo pavaduotoją renka (skiria) valdyba. Kandidatus eiti administracijos vadovo ir jo pavaduotojo pareigas turi teisę siūlyti visi valdybos nariai. Jeigu pasiūlomas tik vienas kandidatas, administracijos vadovas ar jo pavaduotojas renkamas valdybos sprendimu paprasta balsų dauguma. Kai pasiūlomi keli kandidatai, už pateiktas kandidatūras valdybos nariai balsuoja atskiru balsavimu. Administracijos vadovu ar jo pavaduotoju laikomas išrinktas (paskirtas) kandidatas, surinkęs balsų daugumą. Jeigu keli kandidatai surenka lygų balsų skaičių, valdyba už jų kandidatūras balsuoja pakartotinai. Išrinktu laikomas kandidatas, surinkęs balsų daugumą. Darbo sutartį su administracijos vadovu ir jo pavaduotoju pasirašo valdybos pirmininkas, o jeigu valdybos pirmininkas ir administracijos vadovas ar jo pavaduotojas yra tas pats asmuo, darbo sutartį su administracijos vadovu ar jo pavaduotoju sudaro kitas valdybos įgaliotas valdybos narys.
- 4.6.3. Valdyba gali atšaukti administracijos vadovą ar jo pavaduotoją paprasta balsų dauguma. Siūlyti įtraukti klausimą dėl administracijos vadovo ar jo pavaduotojo atšaukimo į valdybos posėdžio darbotvarkę nurodant atšaukimo priežastį turi teisę pavieniai valdybos ar Centrinės unijos stebėtojų taryba.
- 4.6.4. Administracijos vadovas ir jo pavaduotojas vadovauja Centrinės unijos veiklai ir vykdo visuotinio narių susirinkimo, stebėtojų tarybos bei valdybos nutarimus.
- 4.6.5. Administracijos vadovas, be kitų įstatymuose ir šiuose įstatuose jo kompetencijai priskirtų galių, taip pat:
- 4.6.5.1. organizuoja ir vykdo Centrinės unijos ūkinę-finansinę veiklą;
 - 4.6.5.2. atstovauja Centrinei unijai santykiuose su trečiaisiais asmenimis, teisme, arbitraže;
 - 4.6.5.3. sudaro sandorius, išskyrus šiuose įstatuose nurodytus sandorius, kai atitinkamiems sandoriams yra reikalingas Centrinės unijos valdybos ar visuotinio narių susirinkimo sprendimas;
 - 4.6.5.4. priima į darbą ir atleidžia Centrinės unijos darbuotojus, sudaro su jais darbo sutartis;
 - 4.6.5.5. teikia valdybai medžiagą apie savo darbą, Centrinės unijos veiklos programos, pajamų ir sąnaudų sąmatos, finansinių ataskaitų rinkinio ir pelno (nuostolio) paskirstymo projektus;
 - 4.6.5.6. dalyvauja valdybos posėdžiuose patariamąjo balso teise, jei jis nėra valdybos narys;
 - 4.6.5.7. valdybos pavedimu stebi ir kontroliuoja įmokų į stabilizacijos fondą mokėjimą bei kredito unijoms suteiktų lėšų naudojimą.

- 4.6.6. Administracijos vadovas ir jo pavaduotojas tik veikdami kartu ir turėdami bendrą nuomonę turi teisę sudaryti sandorius, turinčius rizikos požymių ir, kurių vertė viršija 10 000 eurų.
- 4.6.7. Šių įstatų 4.6.6 punkte nenumatytais atvejais administracijos vadovas ir jo pavaduotojas arba jų įgalioti asmenys gali veikti ir sudaryti sandorius savarankiškai.
- 4.6.8. Administracijos darbo tvarka nustatoma administracijos darbo reglamente, kurį tvirtina Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas.
- 4.7. **Vidaus audito tarnyba**
- 4.7.1. Centrinės unijos veiklos vidaus kontrolę užtikrina patikima bei tinkamai veikianti vidaus kontrolės sistema ir nepriklausoma, tinkamai veikianti vidaus audito tarnyba, kurią gali sudaryti vienas arba keli asmenys. Vidaus audito tarnybos vadovas renkamas visuotiniame narių susirinkime. Kiti vidaus audito tarnybos darbuotojai nėra renkami ir į darbą priimami bei atleidžiami administracijos vadovo sprendimu. Vidaus audito tarnybos kadencijos laikas nėra nustatomas.
- 4.7.2. Vidaus audito tarnyba:
- 4.7.2.1. vertina, kaip Centrinėje unijoje laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų ir vidaus taisyklių reikalavimų;
 - 4.7.2.2. tikrina ir vertina Centrinės unijos vidaus kontrolės sistemos tinkamumą ir veiksmingumą;
 - 4.7.2.3. vertina, ar Centrinės unijos finansinių ataskaitų rinkiniai rodo tikrąją būklę;
 - 4.7.2.4. padeda Centrinės unijos valdybai nustatyti veiklos kryptis ir jų įgyvendinimo priemones;
 - 4.7.2.5. nustato, ar yra veiksminga Centrinės unijos veikla, ar pagrįsta jos pasirinkta veiklos politika, ar pakankamai veiksmingai taikomos jos pasirinktos priemonės;
 - 4.7.2.6. teikia Centrinės unijos valdybai analizės bei įvertinimo medžiagą ir rekomendacijas Centrinės unijos valdymo, audituojamų padalinių veiklos organizavimo ir jos veiksmingumo klausimais;
 - 4.7.2.7. atlieka kitą jo kompetencijai įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų priskirtą veiklą.
- 4.7.3. Vidaus audito tarnybos bei Centrinės unijos nuolatinės vidaus kontrolės sistemos darbuotojų funkcijas, atsakomybę, teises, pareigas ir darbo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai, priežiūros institucijos išleisti įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai, šie įstatai, Centrinės unijos darbo reglamentai, darbo sutartys, pareiginės instrukcijos ir kiti Centrinės unijos vidaus dokumentai.
- 4.7.4. Vidaus audito tarnyba privalo nedelsdama pranešti Centrinės unijos valdymo organams, o prireikus ir priežiūros institucijai apie nustatytus Lietuvos Respublikos įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų pažeidimus, kurie kelia grėsmę Centrinės unijos klientų interesams, saugiai ir patikimai Centrinės unijos veiklai.
- 4.8. **Centrinės unijos komitetai**
- 4.8.1. Centrinė unija privalo turėti nuolat veikiantį paskolų komitetą.
- 4.8.2. Paskolų komitetas - tai Centrinės unijos valdybos nutarimu sudarytas organas, kuris nagrinėja paskolų paraiškų dokumentus, įvertina paskolos riziką, teikia pasiūlymus Centrinės unijos stebėtojų tarybai ir valdybai dėl paskolų teikimo procedūrų tobulinimo, palūkanų normos ir atlieka kitas jo veiklą reglamentuojančiuose nuostatose nustatytas funkcijas.
- 4.8.3. Paskolų komiteto pirmininką ir narius skiria Centrinės unijos valdyba. Paskolų komitetas atskaitingas Centrinės unijos valdybai.
- 4.8.4. Centrinė unija privalo turėti nuolat veikiantį audito komitetą. Audito komitetą sudaro ir jo veiklą kontroliuoja Centrinės unijos stebėtojų taryba.

- 4.8.5. Centrinės unijos komitetų sudarymo ir veiklos tvarką bei kompetenciją nustato šie įstatai ir kiti Centrinės unijos organų priimti dokumentai. Centrinės unijos komitetų sudarymo ir veiklos tvarkos bei kompetencijos reikalavimus gali nustatyti ir priežiūros institucijos priimti įstatymus įgyvendinantys teisės aktai.
- 4.8.6. Centrinėje unijoje įsteigta etikos komisija.
- 4.8.7. Etikos komisija - tai Centrinės unijos visuotiniame narių susirinkime išrinkta komisija, kuri savo veikloje atlieka šiuos veiksmus:
- 4.8.7.1. nagrinėja Etikos kodekso principų ir (ar) nuostatų pažeidimus, Etikos kodekso reikalavimų nesilaikymo, neetiškos veiklos, veikimo ar neveikimo, darbuotojų ir (ar) vadovų neetiško elgesio su klientais, kitais darbuotojais, nariais, partneriais, konkurentais;
 - 4.8.7.2. atsako į Centrinės unijos, kredito unijų, klientų, darbuotojų ir kitų asmenų paklausimus, susijusius su Etikos kodeksu, etiško elgesio įvertinimu;
 - 4.8.7.3. prižiūri, kaip Centrinės unijos, kredito unijų vadovai bei darbuotojai laikosi Etikos kodekso;
 - 4.8.7.4. analizuoja, sistemina Etikos kodekso pažeidimus ir, siekiant panaikinti prielaidas Etikos kodekso pažeidimams, teikia pasiūlymus dėl veiklos tobulinimo;
 - 4.8.7.5. nagrinėja gautus skundus ar informaciją dėl Centrinės unijos, kredito unijos vadovų ar darbuotojų neetiško elgesio, kuriuo galimai yra pažeidžiamas Etikos kodeksas ar jo nesilaikoma.
- 4.8.8. Etikos komisijos pirmininką ir narius renka Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas.
- 4.8.9. Etikos komisijos narių sudėties, rinkimo ir atšaukimo tvarką, darbo organizavimo, skundų ar paklausimų priėmimo nagrinėjimo, sprendimų priėmimo ir (ar) išvadų (rekomendacijų) teikimo tvarką, Etikos komisijos funkcijas, teises ir pareigas vykdant jiems priskirtas funkcijas nustato Etikos komisijos darbo reglamentas.
- 4.9. **Centrinės unijos organų narių atsakomybė**
- 4.9.1. Už Centrinės unijos organų narių veiksmais padarytą žalą atsako Centrinė unija Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka. Centrinė unija turi teisę regreso tvarka išieškoti žalos atlyginimą iš ją padariusių asmenų.
- 4.9.2. Centrinės unijos stebėtojų tarybos ar valdymo organų narys, nevykdantis ar netinkamai vykdantis pareigas, nurodytas šiuose įstatuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose, privalo padarytą žalą atlyginti Centrinei unijai visiškai, jei įstatymai, šie įstatai ar sutartis nenumato kitaip.
- 4.9.3. Nuo pareigos atlyginti nuostolius gali būti atleidžiami tik tie Centrinės unijos organų nariai, kurie balsavo prieš nutarimus, pažeidžiančius CKU įstatymą ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus, taip pat šiuos įstatus, ar nedalyvavo tokius nutarimus priimant. Šiais atvejais jie privalo po to, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokį nutarimą, įteikti posėdžio pirmininkui rašytinį protestą.
- 4.9.4. Centrinės unijos organų narys taip pat gali būti atleidžiamas nuo dėl jo kaltės atsiradusios žalos atlyginimo, jeigu jis, vykdydamas savo pareigas, rėmėsi Centrinės unijos dokumentais ir kita informacija, kuria nebuvo pagrindo abejoti, arba veikė neviršydamas normalios finansinės ar ūkinės rizikos laipsnio.

5. KREDITO UNIJŲ LIKVIDUMO PALAIKYMAS BEI MOKUMO ATKŪRIMAS

- 5.1. **Centrinės unijos narių likvidumo palaikymas**
- 5.1.1. Kredito unijos Centrinės unijos narės Centrinėje unijoje specialiai tam tikslui atidarytoje sąskaitoje privalo laikyti lėšas, kurios sudarytų ne mažiau kaip Centrinės unijos visuotinio narių susirinkimo nustatytą procentą visų indėlių kredito unijoje eurais ir užsienio valiuta. Lėšų laikymo, papildymo ir grąžinimo tvarką bei palūkanų dydį nustato Centrinės unijos valdyba, vadovaudamasi Centrinės unijos narių visuotinio susirinkimo patvirtintais kredito unijų likvidumo palaikymo programos reikalavimais. Šiame įstatų punkte nurodytos lėšos sudaro kredito unijų likvidumo palaikymo rezervą.

- 5.1.2. Paskolos kredito unijos likvidumui palaikyti gali būti teikiamos, kai kredito unijos likvidumas tampa mažesnis už nustatytą likvidumo normatyvą ir kai kredito unijos turto ir įsipareigojimų sudėtis pagal terminus artimiausiems mėnesiams rodo tam tikrą nesubalansuotumą, galintį sutrukdyti įvykdyti įsipareigojimus.
- 5.1.3. Suteikta paskola išduodama iš karto visa arba dalimis pagal poreikį. Kredito unija, pateikdama paraišką dėl paskolos likvidumui palaikyti, kartu turi pateikti paskolos grąžinimą pagrindžiančius skaičiavimus. Centrinė unija paskolas likvidumui palaikyti teikia ne ilgesniam kaip pusės metų laikotarpiui. Centrinės unijos valdyba gali nuspręsti paskolos terminą pratęsti ne ilgesniam kaip dar pusės metų laikotarpiui. Šios paskolos pratęsimo ir grąžinimo sąlygos bei paskolos grąžinimo užtikrinimo priemonės nustatomos sutartyje.
- 5.2. **Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų mokumo užtikrinimas**
- 5.2.1. Centrinė unija ir jos narės kredito unijos užtikrina viena kitos mokumą:
- 5.2.1.1. mokėdamos periodines ir papildomas įmokas į stabilizacijos fondą;
- 5.2.1.2. iš stabilizacijos fondo lėšų finansuodamos Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų mokumo užtikrinimo priemonių taikymą;
- 5.2.1.3. suteikdamos stabilizacijos fondo lėšų likviduojamos Centrinės unijos ar jos narės kredito unijos kreditorių reikalavimams tenkinti, jeigu likviduojant Centrinę uniją ar jos narę kredito uniją išaiškėja, kad likviduojama Centrinė unija ar jos narė kredito unija negalės laiku įvykdyti visų savo prievolių kreditoriams.
- 5.2.2. Jeigu taikant mokumo užtikrinimo sistemą iš stabilizacijos fondo Centrinės unijos ar jos narės kredito unijos mokumas nėra užtikrinamas ir Centrinei unijai arba jos narei kredito unijai yra iškeliama bankroto byla, Centrinė unija ir jos narės kredito unijos solidariai atsako bankrutuojančios Centrinės unijos ir jos narės bankrutuojančios kredito unijos kreditoriams.
- 5.2.3. Solidarioji Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų atsakomybė bankrutuojančios Centrinės unijos ir jos narių, bankrutuojančių kredito unijų, kreditoriams reiškia, kad kreditoriai turi teisę reikalauti, kad prievolę įvykdytų tiek visi skolininkai t. y. Centrinė unija kartu su jos narėmis kredito unijomis, ar keli skolininkai bendrai, tiek bet kuris iš jų skyrium, be to, tiek ją visą, tiek jos dalį. Jeigu solidariąją prievolę visiškai įvykdo vienas iš skolininkų, tai atleidžia kitus skolininkus nuo jos vykdymo kreditoriui. Solidariąją pareigą įvykdęs skolininkas t. y. Centrinė unija ir (ar) bet kuri jos narė kredito unija, turi teisę regreso tvarka reikalauti iš visų kitų bendraskolių lygiomis dalimis to, ką ji įvykdė, atskaičius jai pačiai tenkančią dalį.
- 5.3. **Stabilizacijos fondas**
- 5.3.1. Stabilizacijos fondas – Centrinės unijos valdomas Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų mokumui užtikrinti skirtas fondas, kurį sudaro Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų įmokėtos lėšos ir kitas turtas.
- 5.3.2. Stabilizacijos fondas nėra juridinis asmuo, jį administruoja ir jo vardu veikia Centrinė unija. Stabilizacijos fondas turi būti atskirtas nuo Centrinės unijos turto ir jo apskaita turi būti tvarkoma atskirai.
- 5.3.3. Jeigu Centrinėje unijoje yra 10 arba daugiau narių kredito unijų, stabilizacijos fonde ne vėliau kaip per 10 metų nuo licencijos Centrinei unijai išdavimo dienos turi būti sukaupta ir toliau išlaikoma suma, ne mažesnė kaip vienas procentas Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų turto sumos, o jeigu Centrinėje unijoje yra mažiau kaip 10 narių kredito unijų, – stabilizacijos fonde ne vėliau kaip per 10 metų nuo licencijos Centrinei unijai išdavimo dienos turi būti sukaupta ir toliau išlaikoma suma, ne mažesnė kaip 2 procentai Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų turto sumos.
- 5.3.4. Centrinė unija ir jos narės kredito unijos privalo mokėti į stabilizacijos fondą periodines įmokas ir papildomas įmokas. Centrinė unija turi teisę mokėti ir didesnes negu privalomos pagal CKU įstatymą įmokas.
- 5.3.5. Periodinės įmokos mokamos Centrinės unijos nustatytais terminais, kad iki 5.3.3 punkte nustatyto termino būtų pasiektas 5.3.3 punkte nustatytas stabilizacijos fondo lygis, o šį lygį pasiekus ir vėliau jam sumažėjus periodinių įmokų mokėjimas turi būti atnaujinamas. Papildomos įmokos mokamos pagal CKU valdybos

nustatytas taisyklės, jeigu stabilizacijos fondo lėšų nepakanka CKU įstatyme nustatytiems mokėjimams iš stabilizacijos fondo vykdyti.

- 5.3.6. Centrinės unijos ir jos narės kredito unijos periodinės ir papildomos įmokos dydis apskaičiuojamas atsižvelgiant į Centrinės unijos ir jos narės kredito unijos turtą ir veiklos rizikingumą. Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų veiklos rizikingumo nustatymo kriterijus nustato Centrinės unijos valdyba.
- 5.3.7. Centrinės unijos ir jos narės kredito unijos papildoma įmoka turi būti sumokėta ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo Centrinės unijos sprendimo mokėti papildomas įmokas gavimo dienos. Kredito unija turi teisę laikinai nemokėti papildomos įmokos, jeigu dėl jos sumokėjimo ji nevykdytų veiklos riziką ribojančių normatyvų. Tokiu atveju kredito unija per 2 darbo dienas nuo sprendimo mokėti papildomą įmoką gavimo dienos turi pateikti Centrinei unijai motyvuotą prašymą atidėti tokios įmokos mokėjimą arba papildomos įmokos mokėjimas turi būti atidedamas Centrinės unijos iniciatyva. Įmokos mokėjimas gali būti atidedamas ne ilgiau kaip 6 mėnesiams, tačiau kredito unijos motyvuotu prašymu arba Centrinės unijos iniciatyva šis laikotarpis gali būti pratęstas. Atidėta įmoka sumokama, kai toks mokėjimas nebekelia grėsmės kredito unijos veiklos riziką ribojančių normatyvų vykdymui. Jeigu kredito unijai yra atidedamas papildomos įmokos mokėjimas, mokėjimams iš stabilizacijos fondo vykdyti reikalingas lėšas stabilizacijos fondo vardu iš kitų kredito įstaigų, išskyrus besiskolinančios Centrinės unijos nars kredito unijas, ar iš kitų asmenų pasiskolina Centrinė unija arba atitinkamas papildomas įmokas sumoka Centrinė unija ir jos narės kitos kredito unijos.
- 5.3.8. Nustatytu terminu į stabilizacijos fondą kredito unijos nesumokėtos įmokos be kredito unijos nurodymo nurašomos nuo kredito unijos sąskaitos Centrinėje unijoje.
- 5.3.9. Centrinės unijos ir jos narės kredito unijos periodinės ir papildomos įmokos į stabilizacijos fondą yra Centrinės unijos ir kredito unijos išlaidos. Periodinės įmokos nėra gražinamos. Jeigu iš papildomų įmokų surinktos lėšos iš stabilizacijos fondo yra paskolinamos ir vėliau į stabilizacijos fondą yra gražinamos, Centrinei unijai ir kredito unijoms papildomos įmokos proporcingai mokėtoms papildomoms įmokoms taip pat yra gražinamos.
- 5.3.10. Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų periodinių ir papildomų įmokų apskaičiavimo, mokėjimo ir papildomų įmokų gražinimo tvarką, vadovaudamasi CKU įstatymu, nustato Centrinės unijos valdyba.
- 5.3.11. Stabilizacijos fondo turtą sudaro:
- 5.3.11.1. Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų periodinės ir papildomos įmokos;
 - 5.3.11.2. pajamos, gautos iš stabilizacijos fondo lėšų investavimo;
 - 5.3.11.3. atgautos iš stabilizacijos fondo paskolintos lėšos;
 - 5.3.11.4. lėšos, gautos iš kredito unijų asociacijų, paramos fondų ar kitų asmenų;
 - 5.3.11.5. Centrinės unijos stabilizacijos fondo vardu iš kredito įstaigų ar kitų asmenų pasiskolintos lėšos;
 - 5.3.11.6. kitas turtas.
- 5.3.12. Stabilizacijos fondo sąnaudas sudaro:
- 5.3.12.1. išlaidos, patirtos pagal CKU įstatymą užtikrinant Centrinės unijos ar jos narių kredito unijų mokumą;
 - 5.3.12.2. stabilizacijos fondo lėšų investavimo sąnaudos;
 - 5.3.12.3. kitos sąnaudos.
- 5.3.13. Stabilizacijos fondo lėšos gali būti investuojamos į mažos rizikos turtą Centrinės unijos valdybos nustatyta tvarka.

- 5.3.14. Jeigu stabilizacijos fondą valdanti Centrinė unija yra likviduojama, stabilizacijos fondo turtas išdalijamas kredito unijoms Centrinės unijos narėms proporcingai paskutinėse patvirtintose metinėse finansinėse ataskaitose nurodytam jų turtui.
- 5.3.15. Centrinė unija savo iniciatyva, pagal priežiūros institucijos pateiktą informaciją arba pagal kredito unijos Centrinės unijos narės prašymą privalo spręsti klausimą dėl vienos ar kelių stabilizacijos fondo lėšų finansuojamų mokumo užtikrinimo priemonių taikymo, jeigu:
- 5.3.15.1. Centrinė unija ar jos narė kredito unija pažeidžia arba yra objektyvių duomenų, kad netolimoje ateityje pažeis nustatytus veiklos riziką ribojančius reikalavimus (normatyvus), reikalavimus dėl minimalaus (mažiausio) kapitalo ar kapitalo rezervų; arba
- 5.3.15.2. Centrinė unija ar jos narė kredito unija yra nemoki arba yra objektyvių duomenų, kad netolimoje ateityje gali tapti nemoki.
- 5.3.16. Jeigu Centrinė unija nusprendžia iš stabilizacijos fondo nefinansuoti Centrinės unijos ar jos narės kredito unijos mokumo užtikrinimo priemonių, tai neatleidžia Centrinės unijos ir jos narių kredito unijų nuo atsakomybės likviduojamos Centrinės unijos ar jos narės kredito unijos kreditoriams pagal CKU įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir 2 dalies nuostatas.
- 5.3.17. Lėšos Centrinei unijai ir jos narėms kredito unijoms, įskaitant ir tas, kurios reorganizavimo atveju ar kitais būdais perima kitos kredito unijos prievolės, iš stabilizacijos fondo gali būti suteikiamos paskolomis, turinčiomis pasitikėtinės (subordinuotos) paskolos požymių, naudojamos išperkant Centrinės unijos ar kredito unijos išleistus ilgalaikius ne nuosavybės vertybinius popierius, kredito unijai negrąžintinai skiriant lėšų, kurios turi patekti į kredito unijos atsargos kapitalą, sandoriams, kuriais išperkamas kredito unijos turtas, finansuoti, vykdant suteiktas garantijas arba kitų pagal Centrinės unijos patvirtintas taisykles arba su kredito unijomis sudarytas sutartis taikomų mokumą užtikrinančių priemonių veiksmingumui užtikrinti.
- 5.3.18. Iš stabilizacijos fondo lėšų finansuojamos mokumo užtikrinimo priemonės Centrinei unijai ir konkrečiai jos narei kredito unijai parenkamos atsižvelgiant į Centrinės unijos ar jos narės kredito unijos finansinę būklę ir veiklos perspektyvas, į kilusių finansinių problemų įtaką Centrinės unijos ar kitų jos narių kredito unijų veiklos stabilumui ir patikimumui, į būtinumą stabilizacijos fondo lėšas naudoti veiksmingai ir racionaliai, taip pat į kitas reikšmingas aplinkybes.
- 5.3.19. Lėšos iš stabilizacijos fondo suteikiamos stabilizacijos fondo komisijos sprendimu ir, jeigu lėšos suteikiamos kredito unijai, su kredito unija sudarytoje finansinės pagalbos sutartyje nustatytomis sąlygomis.
- 5.3.20. Iš stabilizacijos fondo lėšų finansuojamų mokumo užtikrinimo priemonių taikymo atveju turi būti parengtas ir įgyvendintas su Centrine unija suderintas planas, kuriame, be kita ko, turi būti pateiktas išsamus priežasčių, dėl kurių kilo būtinumas taikyti mokumo užtikrinimo priemones, apibūdinimas, numatytos priemonės, kurių turi būti imtasi toms priežastims pašalinti, ir jų įgyvendinimo terminai.
- 5.3.21. Vadovaudamasi CKU įstatymu Centrinė unija nustato iš stabilizacijos fondo finansuojamų mokumo užtikrinimo priemonių taikymo taisykles.

6. CENTRINĖS UNIJOS KAPITALAS IR PELNO PASKIRSTYMAS

6.1. Bendrosios nuostatos

- 6.1.1. Reglamento (ES) Nr. 575/2013 26 straipsnio 1 dalies a–e punktuose nustatytų Centrinės unijos nuosavo kapitalo dalių suma turi būti ne mažesnė kaip vienas milijonas eurų.
- 6.1.2. Centrinės unijos pajinį kapitalą sudaro visų Centrinės unijos pajinių įnašų, gautų už pagrindinius ir papildomus pajus, vertė. Pajiniai įnašai gali būti tik piniginės įmokos, išskyrus CKU įstatyme numatytus atvejus.
- 6.1.3. Centrinės unijos nario minimalus pagrindinio pajaus dydis – 1 000 eurų. Narys gali turėti tik vieną pagrindinį pajų.

- 6.1.4. Centrinės unijos nario vieno papildomo pajaus dydis – 300 eurų. Narių įsigyjamų papildomų pajų skaičius neribojamas. Šiuos pajus įsigyja tik Centrinės unijos nariai išpirkdami iš Centrinės unijos naujus papildomus pajus arba Centrinės unijos nariams perleidus jų turimus pagrindinius ar papildomus pajus. Pajinis įnašas, sumokėtas už pagrindinį ir papildomą pajus, gali būti gražinama šio CKU įstatymo 15 straipsnyje nustatyta tvarka tik narystei Centrinėje unijoje pasibaigus. Jeigu Centrinės unijos nare yra valstybė, jai pajinis įnašas, sumokėtas už papildomus pajus, gali būti gražinamas CKU įstatymo 15 straipsnyje nustatyta tvarka ir nepasibaigus narystei Centrinėje unijoje laikantis teisės aktuose nustatytų pajinių įnašų gražinimo reikalavimų. Centrinės unijos pajinio kapitalo formavimo principai ir tvarka nustatomi kitais Centrinės unijos patvirtintais dokumentais.
- 6.1.5. Centrinės unijos nario prašymu jam gali būti išduodamas pajaus vardinis dokumentas, patvirtinantis jo dalyvavimą Centrinės unijos kapitale. Centrinės unijos pajams Vertybinių popierių įstatymas netaikomas. Centrinės unijos pajai yra nematerialūs.
- 6.1.6. Centrinės unijos atsargos kapitalas sudaromas iš Centrinės unijos narių papildomų įnašų. Centrinės unijos atsargos kapitalo paskirtis – garantuoti Centrinės unijos finansinį stabilumą. Centrinės unijos atsargos kapitalas Centrinės unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik Centrinės unijos veiklos nuostoliams padengti.
- 6.1.7. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas yra ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas mažinamas, kai perkainotas turtas nurašomas, nudėvimas, nukainojamas ar perleidžiamas kitiems asmenims. Rezervo dalis, likusi nepanaudota nurašius, nudėvėjus ar perleidus kitiems asmenims ilgalaikį materialųjį turtą, finansiniams metams pasibaigus gali būti pervedama į paskirstytinąjį rezultatą. Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas negali būti tiesiogiai naudojamas Centrinės unijos veiklos nuostoliams padengti.
- 6.1.8. Finansinio turto perkainojimo rezervas – tikraja verte įvertinto ir perkainojamo finansinio turto, kuris priskirtinas galimam pardavimui, vertės pokyčiai.
- 6.1.9. Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas sudaromas iš Centrinės unijos pelno. Atskaitymai į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą yra privalomi ir negali būti mažesni kaip 90 procentų Centrinės unijos paskirstytinojo pelno, kol privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas sudarys ne mažiau kaip 9/10 Centrinės unijos nuosavo kapitalo. Privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas Centrinės unijos visuotinio narių susirinkimo sprendimu gali būti panaudojamas tik Centrinės unijos veiklos nuostoliams padengti. Panaudojus dalį atsargos kapitalo, privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo Centrinės unijos veiklos nuostoliams padengti, iš paskirstytinojo pelno vėl atskaitoma į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą tiek, kad privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas ir atsargos kapitalas taptų nustatyto dydžio.
- 6.1.10. Kiti Centrinės unijos rezervai – tai rezervai, kurių sudarymas numatytas Centrinės unijos įstatuose ir kurie gali būti naudojami Centrinės unijos įstatuose ir (ar) Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatyta tvarka.
- 6.2. Pelno (nuostolio) paskirstymas**
- 6.2.1. Centrinės unijos pelnas arba nuostoliai yra Centrinės unijos finansinis metinės veiklos rezultatas, kuris apskaičiuojamas iš Centrinės unijos finansinių metų pajamų atskaičius tų metų Centrinės unijos sąnaudas.
- 6.2.2. Grynasis pelnas arba nuostoliai yra grynasis Centrinės unijos finansinis metinės veiklos rezultatas. Jis apskaičiuojamas iš Centrinės unijos finansinio metinės veiklos rezultato atimant apskaičiuotas ataskaitinio laikotarpio mokesčių sumas.
- 6.2.3. Eilinis Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas tvirtina metinių finansinių ataskaitų rinkinį.
- 6.2.4. Jeigu pasibaigus finansiniams metams, kitų finansinių metų pradžioje Centrinės unijos nepaskirstytojo rezultato ir grynojo metinės veiklos rezultato suma yra teigiama (pelnas), Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas priima sprendimą dėl pelno paskirstymo. Sprendime turi būti nurodyta:
- 6.2.4.1. nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) finansinių metų pradžioje;
- 6.2.4.2. grynasis finansinis metinės veiklos rezultatas (pelnas arba nuostoliai);

- 6.2.4.3. atskaitymai į privalomąjį rezervą arba rezervinį kapitalą;
 - 6.2.4.4. atskaitymai į kitus Centrinėje unijoje sudaromus kapitalus ir rezervus;
 - 6.2.4.5. pelno dalis, skiriama apyvartai proporcingoms išmokoms ir (ar) dividendams mokėti;
 - 6.2.4.6. pelno dalis, skiriama kitiems Centrinės unijos įstatuose nustatytiems tikslams;
 - 6.2.4.7. nepaskirstytasis pelnas.
- 6.2.5. Įstatų 6.2.4.5 punkte nurodytiems mokėjimams atlikti pelnas gali būti skiriamas tik tada, kai yra sumokėti privalomi atskaitymai į Centrinėje unijoje sudaromus kapitalus ir rezervus ir yra padengti Centrinės unijos nuostoliai.
- 6.2.6. Jeigu pasibaigus finansiniams metams, kitų finansinių metų pradžioje Centrinės unijos nepaskirstytojo rezultato ir grynojo metinės veiklos rezultato suma yra neigiama (nuostoliai), Centrinės unijos nariai priima sprendimą padengti šiuos nuostolius.
- 6.2.7. Jeigu iš rezervų pervedamų sumų nepakanka nuostoliams padengti, likęs nepaskirstytas nuostolis gali būti dengiamas iš Centrinės unijos dalyvių įnašų arba perkeliamas į kitų finansinių metų pradžią. Nuostoliai dengiami:
- 6.2.7.1. pervedamomis sumomis iš privalomojo rezervo arba rezervinio kapitalo;
 - 6.2.7.2. pervedamomis sumomis iš atsargos kapitalo.

7. CENTRINĖS UNIJOS APSKAITA, FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ IR AUDITAS

- 7.1.1. Centrinės unijos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.
- 7.1.2. Centrinė unija privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir juos įgyvendinančiais teisės aktais, taip pat Centrinės unijos pasirinkta apskaitos politika, kuri įgyvendinama atsižvelgiant į konkrečias sąlygas bei vadovaujantis tarptautiniais apskaitos standartais.
- 7.1.3. Centrinės unijos veiklos apskaitos sistema privalo būti organizuota taip, kad:
- 7.1.3.1. finansinių ataskaitų rinkiniai rodytų tikrą Centrinės unijos finansinę būklę ir veiklos rezultatus;
 - 7.1.3.2. sudarytų sąlygas Centrinės unijos vadovams saugiai ir patikimai naudoti bei valdyti Centrinės unijos turtą ir jį disponuoti;
 - 7.1.3.3. sudarytų sąlygas Centrinės unijos nariams ir įstatymų įgaliotoms institucijoms susipažinti su Centrinės unijos finansine būkle.
- 7.1.4. Centrinė unija ir Centrinės unijos finansinė grupė sudaro tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius ir metinių finansinių ataskaitų rinkinius. Centrinės unijos finansinės grupės konsoliduotasis metinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas priežiūros institucijos teisės aktų nustatyta tvarka.
- 7.1.5. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys – finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas apibendrinus laikotarpio, trumpesnio negu finansiniai metai, duomenis. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio sudėtį ir pateikimo priežiūros institucijai periodiškumą nustato Europos sąjungos ir priežiūros institucijos priimti įstatymus įgyvendinantys teisės aktai.
- 7.1.6. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:
- 7.1.6.1. balansinė ataskaita;
 - 7.1.6.2. pelno (nuostolio) ataskaita;

- 7.1.6.3. pinigų srautų ataskaita;
- 7.1.6.4. nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- 7.1.6.5. aiškinamasis raštas.
- 7.1.7. Pasibaigus finansiniams metams, Centrinė unija privalo:
 - 7.1.7.1. ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki eilinio visuotinio narių susirinkimo, sudaryti sąlygas Centrinės unijos nariams ir priežiūros institucijai susipažinti su audito įmonės audituotu metinių finansinių ataskaitų rinkiniu, sprendimo dėl pelno paskirstymo projektu ir auditoriaus išvada;
 - 7.1.7.2. ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos visuotinio narių susirinkimo sprendimu patvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir priimti sprendimą dėl pelno paskirstymo;
 - 7.1.7.3. per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos pateikti visuomenei savo metinių finansinių ataskaitų rinkinį, Centrinės unijos finansinės grupės (jei ji yra) konsoliduotųjų metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir auditoriaus išvadą.
- 7.1.8. Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas negali svarstyti ir tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinio, taip pat negali priimti sprendimo dėl pelno paskirstymo, jeigu nėra atliktas Centrinės unijos metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditas. Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas renka audito įmonę einamųjų ir ne daugiau kaip 2 būsimųjų finansinių ataskaitų rinkinių auditui atlikti. Centrinė unija iki einamųjų finansinių metų pirmojo pusmečio pabaigos privalo su visuotinio narių susirinkimo išrinkta audito įmone sudaryti sutartį dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinių audito.
- 7.1.9. Centrinės unijos visuotinis narių susirinkimas negali priimti sprendimo dėl pelno paskirstymo, jeigu nėra atliktas metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditas.

8. CENTRINĖS UNIJOS PASLAPTYS

- 8.1.1. Centrinės unijos paslapties apsaugai *mutatis mutandis* taikomas Lietuvos Respublikos bankų įstatymo 55 straipsnis.
- 8.1.2. Centrinės unijos valdyba gali nustatyti informaciją, kuri laikoma Centrinės unijos komercine paslaptimi. Komercine paslaptimi negali būti laikoma informacija, kuri pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi būti vieša. Centrinės unijos organų nariai, darbuotojai, Centrinės unijos nariai ir bet kurie kiti asmenys, kurie žino Centrinės unijos komercinę paslaptį sudarančią informaciją, privalo neatskleisti tokios informacijos tol, kol ši informacija laikoma komercine paslaptimi.
- 8.1.3. Centrinės unijos nariai turi teisę gauti informaciją apie Centrinės unijos veiklą ir turtą bei pareikalauti, kad Centrinė unija pateiktų nariui susipažinti ar kopijuoti metinius bei tarpinius finansinius ataskaitų rinkinius, Centrinės unijos veiklos ataskaitas, visuotinių narių susirinkimų protokolus. Kiti dokumentai gali būti Centrinės unijos nariui pateikiami, jeigu juose nėra Centrinės unijos paslapčių, Centrinės unijos komercinių paslapčių ar kitos informacijos, kurios atskleidimas padarytų Centrinei unijai ar jos nariams turtinę žalą. Atsisakyti suteikti informaciją dėl kitų priežasčių draudžiama. Atsisakymas pateikti prašomus dokumentus turi būti įforminamas raštu, jeigu to reikalauja Centrinės unijos narys. Ginčus dėl nario teisės gauti informaciją sprendžia teismas.

9. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 9.1.1. Šiuose įstatuose nurodyti pranešimai Centrinės unijos nariams išsiunčiami registruotais laiškais arba įteikiami pasirašytinai. Pranešimus Centrinės unijos reorganizavimo, likvidavimo atvejais, taip pat visus kitus pranešimus, kuriuos Lietuvos Respublikos įstatymai numato skelbti viešai, Centrinė unija skelbia laikraštyje „Verslo žinios“, jeigu CKU įstatymas ar kiti įstatymai nenumato kitaip.
- 9.1.2. Centrinė unija reorganizuojama ir likviduojama Civilinio kodekso, CKU įstatymo, Finansų įstaigų įstatymo ir, jei Centrinės unijos įstatymas nenustato kitaip, Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo nustatyta tvarka. Centrinė unija negali būti pertvarkoma.

- 9.1.3. Centrinės unijos bankroto procesą reglamentuoja Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas, jeigu CKU įstatymas, Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymas ir Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas nenustato kitaip.
- 9.1.4. Centrinės unijos visuotiniam narių susirinkimui priėmus sprendimą dėl Centrinės unijos įstatų pakeitimo, Centrinė unija privalo pateikti nustatytos formos prašymą įregistruoti pakeitimus juridinių asmenų registre. Centrinės unijos įstatų pakeitimai gali būti įregistruoti juridinių asmenų registre tik gavus priežiūros institucijos leidimą, jei keičiamos įstatų nuostatos dėl:
- 9.1.4.1. pagrindinio pajaus suteikiamų teisių;
- 9.1.4.2. Centrinės unijos organų kompetencijos, jų rinkimo ir atšaukimo tvarkos.
- 9.1.5. Centrinės unijos įstatų pakeitimai įsigalioja tik nuo jų įregistravimo juridinių asmenų registre.

Patvirtinta 2023-04-27 įvykusiame Centrinės unijos visuotiniame narių susirinkime.

Valdybos pirmininkas

Mindaugas Vijašius

Signature Verified

Signed by NIJOLĖ PUKĖNAITE
with an electronic signature
Date: 2023-05-09
13:11:51

Signature Not Verified

Signed by DIANA
GIEDRAITIENĖ with an
electronic signature
Date: 2023-05-11 10:43:33
Purpose: Registered in the
Register of Legal Entities
11 May 2023.
Code 110086034
Place: Kaunas region

**ARTICLES OF ASSOCIATION OF THE LITHUANIAN
CENTRAL CREDIT UNION**

1. GENERAL PROVISIONS

- 1.1. The Central Credit Union of Lithuania (hereinafter referred to as the "**Central Credit Union**") is a credit institution established in the Republic of Lithuania, which is licensed to engage and engaging in the business of accepting deposits and other repayable funds from and lending to non-professional market participants as defined in these Articles of Association, and has the right to engage in the business of rendering of other licensed financial services to persons defined in these Articles of Association, and bears the risks and responsibilities associated therewith, and carries out the functions set out herein and in the Law of the Republic of Lithuania on the Central Credit Unions (hereinafter referred to as the "**CKU Law**")
.
- 1.2. The legal form of the Central Credit Union as a legal person shall be a cooperative company.
- 1.3. The Central Credit Union shall be a legal person with limited civil liability. The Central Credit Union shall be liable for its obligations in respect of all its assets and shall not be liable for the obligations of its members which are not related to the activities of the Central Credit Union. The members of the Central Credit Union shall be liable for the obligations of the Central Credit Union only for the amount of their contributions, as well as in the cases specified in Clause 5.2.2 of these Articles of Association . The provisions of this clause shall apply to the extent that the CKU Law and these Articles of Association do not provide otherwise.
- 1.4. A Central Credit Union is established for an unlimited period of time.
- 1.5. The Central Credit Union is guided in its activities by these Articles of Association, the Civil Code of the Republic of Lithuania, the CKU Law, other laws of the Republic of Lithuania regulating the provision of financial services, and the implementing legislation adopted by the European Union and the supervisory authority . The Central Credit Union is also be governed by the Law on Financial Institutions of the Republic of Lithuania, the Law on Cooperative Entities (Cooperatives) of the Republic of Lithuania, and other laws and their implementing legal acts, unless otherwise provided for in the CKU Law.
- 1.6. The Central Credit Union has its own assets, may acquire property and non-property rights and obligations in its own name, and may be a plaintiff and a defendant before a court of law or a court of third instance (arbitration).
- 1.7. The Central Credit Union shall have its own seal bearing its name - Lithuanian Central Credit Union.

2. ACTIVITIES OF THE CENTRAL CREDIT UNION

2.1. Operational objectives

- 2.1.1. The objectives of the Central Credit Union are:
 - 2.1.1.1. To develop and consolidate the system of cooperative financial activities in Lithuania;
 - 2.1.1.2. To ensure the safe, stable development, sound operation, solvency and mutual responsibility of the members of the Central Credit Union, the operation of an effective risk management system and the prevention of violations;
 - 2.1.1.3. To ensure the collection and sharing of information and knowledge relevant to the activities of the members of the Central Credit Union;
 - 2.1.1.4. To ensure that the members of the Central Credit Union have an adequate and efficient infrastructure of services, tools and methodological support for the operation of credit unions;

2.1.1.5. To seek benefit to its members.

2.2. Central Credit Union services

2.2.1. The Central Credit Union has the right to provide licensed financial services to the persons referred to in Clauses 2.2.5 and 2.2.6 of these Articles of Association and other financial services referred to in these Articles of Association , including financial services in foreign currency, in accordance with the procedures set out in the CKU Law or other laws .

2.2.2. The Central Credit Union shall be entitled to provide the following financial services:

2.2.2.1. Acceptance of deposits and other repayable funds from retail market participants;

2.2.2.2. lending (including mortgage lending);

2.2.2.3. financial rent (leasing);

2.2.2.4. payment services as defined in Article 5 of the Law on Payments of the Republic of Lithuania;

2.2.2.5. issuance and administration of traveller's cheques, bills of exchange and other payment instruments;

2.2.2.6. the provision of financial guarantees and financial sureties;

2.2.2.7. concluding transactions on its own behalf or on the behalf of a client in money market instruments (cheques, bills of exchange, certificates of deposit, etc.), foreign exchange, financial futures and options, exchange rate fixing and interest rate fixing instruments, publicly traded securities, precious metals;

2.2.2.8. investment services;

2.2.2.9. financial intermediation (agency activities) as provided for in the Law on Financial Institutions of the Republic of Lithuania;

2.2.2.10. money management;

2.2.2.11. credit assessment services;

2.2.2.12. rental of safe deposit boxes;

2.2.2.13. exchange of currency (cash);

2.2.2.14. clearing of settlements between credit institutions;

2.2.2.15. safekeeping and administration of cash;

2.2.2.16. advising companies on capital structure, production strategy and related issues, as well as advice and services relating to the reorganisation, restructuring and acquisition of companies;

2.2.2.17. the provision of services relating to issues of securities;

2.2.2.18. issuance of electronic money;

2.2.2.19. management of investment funds, closed-end investment companies, pension funds or variable capital investment companies;

2.2.2.20. custody, accounting and management of financial instruments for the account of clients,

including safekeeping of assets and other related services such as cash or financial collateral management;

2.2.2.21. issuing and/or performing transactions with payment cards and other payment instruments.

2.2.2.22. Other financial services which may only be provided under a licence issued under other laws of the Republic of Lithuania.

2.2.3. The Central Credit Union shall be entitled to provide the financial services referred to in Clause 2.2.2 of the Articles of Association, provided that it has a licence to provide such services issued to the Central Credit Union in accordance with the procedure laid down by the laws of the Republic of Lithuania and the legal acts implementing them, and that the provision of such financial services requires a licence.

2.2.4. The Central Credit Union shall be obliged to provide the licensed financial service of accepting deposits or other repayable funds from non-professional market participants (Clause 2.2.2.1 of these Articles of Association).

2.2.5. The Central Credit Union shall be entitled to provide financial services:

2.2.5.1. to its members;

2.2.5.2. to members of credit unions which are members of the Central Credit Union;

2.2.5.3. to associations of credit unions established in the Republic of Lithuania;

2.2.5.4. to other financial institutions established in the Republic of Lithuania.

2.2.6. In addition to the persons referred to in Clause 2.2.5 of these Articles of Association, the Central Credit Union may accept deposits or other repayable funds from legal entities of all types and legal forms.

2.2.7. The Central Credit Union shall provide financial services to the persons referred to in Clause 2.2.5.2 only when requested to do so by the credit union to whose member the financial service is provided or in other cases and under other terms and conditions provided for in the rules approved by the Central Credit Union. The Central Credit Union shall also have the right to provide payment services set out in Clause 2.2.2.4 of these Articles of Association to the persons referred to in Clause 2.2.6 of these Articles of Association.

2.2.8. In addition to the provision of financial services and the performance of the functions set out in point 2.2.11 of these Articles of Association, the Central Credit Union may only engage in such other activities without which it is not possible to provide financial services, which are conducive to the provision of financial services, or which are in any other way directly related to the provision of financial services.

2.2.9. If the Central Credit Union decides not to engage itself in certain activities without which it is not possible to provide financial services, which contribute to the provision of financial services or which are otherwise directly related to the provision of financial services, and to enter into transactions with other persons in relation to the provision of the relevant services to the Central Credit Union, it shall, prior to entering into any such transactions, notify the supervisory authority of the relevant activities and shall provide it with the information required by the laws of the supervisory authority and the legal acts implementing them.

•

2.2.10. The Central Credit Union must operate in a manner that ensures its stability and soundness.

2.2.11. In addition to providing financial services, the Central Credit Union provides the following functions:

2.2.11.1. maintains the liquidity of the members of the Central Credit Union in accordance with the rules adopted by the Central Credit Union and ensures the effectiveness of the credit union liquidity

support system;

- 2.2.11.2. manages the stabilisation fund in accordance with the procedures laid down in the CKU Law and the rules adopted by the Central Credit Union and ensures the effectiveness of the solvency support system;
- 2.2.11.3. in accordance with the CKU Law and the rules approved by the Central Credit Union, continuously monitors and verifies the compliance of member credit unions of the Central Credit Union with the requirements set out in Article 5(2)(4) of the CKU Law, the obligations assumed by the agreements concluded with the Central Credit Union, and whether the activities of the credit unions do not endanger the safe and sound operation of the Central Credit Union and of the other credit unions, which are members of the Central Credit Union;
- 2.2.11.4. implements and keeps up-to-date standardised credit union risk management systems, risk assessment standards and methodologies, and other preventive measures to assist credit unions in complying with the requirements imposed on their activities;
- 2.2.11.5. participates in programmes and projects for credit unions initiated by the Republic of Lithuania and various other countries and accepts funds, assets and liabilities related to such programmes and projects;
- 2.2.11.6. organises training of staff of credit unions members of the Central Credit Union on cooperative banking issues and provide methodological assistance to credit unions members of the Central Credit Union.

2.2.12. In addition to other statutory rights, the Central Credit Union has the right to:

- 2.2.12.1. act as provisional administrator and liquidator of credit unions in accordance with the procedure established by laws and regulations;
- 2.2.12.2. delegate representatives to general meetings of its member credit unions, meetings of the Supervisory Board and the Board of Directors in an advisory vote capacity;
- 2.2.12.3. obtain from credit unions which are members of the Central Credit Union the information necessary for the performance of the functions of the Central Credit Union;
- 2.2.12.4. impose additional requirements on member credit unions of the Central Credit Union, consistent with legislation and binding instructions issued by the supervisory authority to the credit union, concerning the organisation of internal control and risk assessment/management of credit unions, the organisational structure and internal management, the levels of capital adequacy and other prudential norms, the maintenance of accounting records and the preparation of financial statements;
- 2.2.12.5. when monitoring and inspecting credit unions, if it finds irregularities or deficiencies, to instruct the credit unions that are members of the Central Credit Union to remedy the irregularities or deficiencies within a specified period of time and to ensure that the irregularities or deficiencies found are not repeated, or to take other actions as provided for in the Law on the CKU, in the Articles of Association and in the Central Credit Union's internal documents and agreements concluded with credit unions;
- 2.2.12.6. perform internal audit and compliance functions in the credit unions, which are members of the Central Credit Union. In performing the functions referred to in this clause, the Central Credit Union must keep them functionally separate from other functions performed by the Central Credit Union.

2.2.13. A licensed Central Credit Union shall have the right to provide licensed financial services, unless

restricted by the issued licence. A licensed Central Credit Union shall at all times comply with the licensing requirements.

- 2.2.14. The grounds for revocation of a Central Credit Union's licence are laid down in the Law on Financial Institutions of the Republic of Lithuania and the Law on CKU. Upon revocation of the licence, the Central Credit Union shall not be entitled to provide financial services, except for the settlement with the Central Credit Union's creditors in the fulfilment of the obligations under Article 47 of the Law of the Republic of Lithuania on Financial Sustainability, or for the payment of deposit insurance benefits under Article 161 of the Law of the Republic of Lithuania on Insurance of Deposits and Liabilities to Investors, and the issue of the liquidation of or the opening of insolvency proceedings against the Central Credit Union shall be resolved in the manner provided for in the CCU Law.

2.3. **Branches and subdivisions of the Central Credit Union**

- 2.3.1. The Central Credit Union may establish branches and other units only in the Republic of Lithuania.
- 2.3.2. The regulations of the branch of the Central Credit Union, the management and organisational structure of the branch and other units providing financial services, the accounting system, security measures, premises, insurance of assets shall ensure the safe and sound operation of the branch and its other units providing financial services, and shall comply with the laws and regulations governing the same and the implementing legislation. All branches and other units of the Central Credit Union where financial services are provided shall be equipped with means of communication for the real-time transmission of information on transactions to the head office of the Central Credit Union.
- 2.3.3. The Central Credit Union may establish representative offices only in the Republic of Lithuania. A representative office of the Central Credit Union shall not be entitled to provide financial services.

2.4. **Operational risk of the Central Credit Union and its limitation**

- 2.4.1. The requirements for assuming and limiting the operational risk of the Central Credit Union shall be determined by the Law on Financial Institutions of the Republic of Lithuania.
- 2.4.2. The Central Credit Union must make provisions to mitigate its operational risk in accordance with the implementing legislation adopted by the supervisory authority and taking into account *the* riskiness of each of its transactions for the provision of financial services, the client's financial and economic condition, the performance of obligations under transactions for the provision of financial services, *the* available means of securing the fulfilment of these obligations, and any other circumstances affecting the value of the assets of the Central Credit Union.
- 2.4.3. The Central Credit Union shall have the right to establish only such a company or to acquire an interest in the share capital and/or voting rights only of such a company that is:
- 2.4.3.1. a financial institution and provides financial services only to members of the Central Credit Union and to its member credit unions;
 - 2.4.3.2. an undertaking which carries on activities without which it is impossible for the Central Credit Union and/or its members to provide financial services, which assists the Central Credit Union and/or its members in providing financial services, or which is otherwise directly related to the provision of financial services by the Central Credit Union and/or its members.
- 2.4.4. The provisions of clause 2.4.3 of these Articles of Association shall not apply in cases where shares in the authorised capital and/or voting rights of a legal person are acquired temporarily (for a maximum period of one year) in the course of the liquidation, restructuring or reorganisation of a client, or where they have been obtained by way of distribution, acquired in the name of the Credit Union for the benefit of other persons, or acquired without the purpose of exercising the rights conferred by such rights.

- 2.4.5. For the purposes of Clauses 2.4.6, 2.4.7, 2.4.8 of these Articles of Association, lending shall be deemed to be the conclusion of transactions which give rise to a pecuniary claim on the part of the Central Credit Union or an irrevocable pecuniary obligation of the Central Credit Union. The following restrictions on lending by the Central Credit Union shall apply:
- 2.4.5.1. internal lending;
 - 2.4.5.2. lending to persons related to the Central Credit Union;
 - 2.4.5.3. lending to the Central Credit Union for the purpose of making contributions to the Central Credit Union.
- 2.4.6. Lending to the managers of the Central Credit Union referred to in Clause 4.1.5 of these Articles of Association and to persons related to these managers of the Central Credit Union by close kinship or by affinity, as well as to persons related by marriage, may not exceed the amounts set by the Supervisory Board of the Central Credit Union. The conditions and procedures for such lending shall be determined by the Supervisory Board. The terms and conditions of lending to the persons referred to in this clause may not be more favourable than the terms and conditions of lending to other clients of the Central Credit Union.
- 2.4.7. The Central Credit Union may lend to persons affiliated with the Central Credit Union no more than 20 per cent of its own funds. The conditions and procedures for lending to persons affiliated with the Central Credit Union shall be approved by the Supervisory Board of the Central Credit Union. The following persons shall be deemed to be affiliates of the Central Credit Union:
- 2.4.7.1. legal entities in which the Central Credit Union holds a qualified share of the authorised capital and/or voting rights, the managers of such legal entities and natural persons related to them by close kinship or by affinity;
 - 2.4.7.2. managers of credit unions that are members of the Central Credit Union and natural persons related to them by close kinship or by affinity.
- 2.4.8. The Central Credit Union shall not be entitled to lend its share acquisition for the purpose of making a share contribution, making a trust (subordinated) loan to itself, or acquiring non-equity securities issued by the Central Credit Union which have all the characteristics of a trust (subordinated) loan.
- 2.5. **Protection of the interests of the Central Credit Union's clients**
- 2.5.1. In places where the Central Credit Union provides financial services to clients, the name of the Central Credit Union and the financial services that the Central Credit Union is entitled to provide must be displayed in a place that is freely accessible to every potential client, as well as the information referred to in point 2.5.2 of these Articles of Association must be made publicly available.
 - 2.5.2. Before concluding a contract for the provision of financial services, the Central Credit Union must provide the client with detailed information on the terms and conditions of the provision of financial services, the cost of the services, the terms and conditions of the provision of the services, the possible consequences of the provision of the services and any other information that may affect the client's decision to conclude the contract.
 - 2.5.3. The Central Credit Union must provide each existing or potential client, upon request, with a set of annual financial statements and an auditor's report, which the Central Credit Union is required to make available to the public in accordance with the law and its implementing regulations.

3. MEMBERSHIP OF THE CENTRAL CREDIT UNION, RIGHTS AND OBLIGATIONS OF MEMBERS

3.1. **Membership of the Central Credit Union**

- 3.1.1. The Central Credit Union may not have fewer than 5 member credit unions and their total assets may not be less than EUR 50 million and the assets of the largest credit union member of the Central Credit Union may not be more than 50 percent of the total assets of the member credit unions of the Central Credit Union.
- 3.1.2. A credit union, an associated investor and a State may be a member of the Central Credit Union.
- 3.1.3. The Central Credit Union shall be obliged to admit to its membership a credit union holding a credit union licence issued by the supervisory authority, which complies with the prudential standards and meets the conditions set out in these Articles of Association. In the event of revocation of the licence by the supervisory authority, the credit union shall be expelled from membership of the Central Credit Union.
- 3.1.4. A credit union seeking to become a member of the Central Credit Union must:
 - 3.1.4.1. hold a valid licence issued by the supervisory authority;
 - 3.1.4.2. submit to the supervisory authority, in the cases and according to the procedure established by the legislation, the data enabling to determine its members, activities, financial condition, managers, as well as the legality of acquisition of funds used for membership contributions;
 - 3.1.4.3. maintain a capital indicator of at least 10.5%, calculated in accordance with the rules for the calculation of capital adequacy of credit unions in force as from 2018.01.01.
 - 3.1.4.4. have an internal control and risk management system that ensures that the credit union is managed effectively and in line with its business strategy, that the credit union complies with the requirements of the law and the credit union's internal documents, and that measures are in place to ensure effective control of losses/damages resulting from errors, theft, fraud and falsification of documents, detection, prevention, reduction and elimination of non-compliance with internal documents, continuous monitoring of the credit union's profitability, asset quality, the ability of the credit union's employees to identify, assess, monitor and control the risks to which they are exposed in the performance of their functions (duties), the timely preparation and presentation of correct financial information;
 - 3.1.4.5. comply with the requirements laid down by the supervisory authority in the legislation on internal control, risk management and the organisation of loan assessment and management;
 - 3.1.4.6. align their credit risk assessment requirements, lending and risk management policies (operational, liquidity, etc.) with those of the Central Credit Union;
 - 3.1.4.7. no later than 1 (one) month before the date of submission of the application to join *the* Central Credit Union, carry out, in accordance with the procedure laid down by the legislation, an assessment of the credit union's managers and key function holders and substantiate the suitability of the managers and key function holders for the position and/or the key functions;
 - 3.1.4.8. have a business plan for the credit union drawn up in accordance with the requirements laid down in the supervisory legislation, and provide evidence that the credit union's activities are in line with the business plan. If the business plan prepared by the credit union covers a period of less than 2 (two) years after joining *the* Central Credit Union, the credit union must update the business plan;
 - 3.1.4.9. have the financial capacity to make and justify the contributions to *the* stabilisation fund as determined by the Central Credit Union;

- 3.1.4.10. fulfil other requirements stipulated by the Law on the CKU, the Law on Credit Unions, legal acts of the supervisory authority, other legal acts, as well as the internal legal acts of the Central Credit Union and the credit union seeking membership in the Central Credit Union.
- 3.1.4.11. undergo a standard *stress test* assessment, approved by the Board of the Central Credit Union and meet the relevant requirements set by the Board of the Central Credit Union. The *stress test* assessment referred to in this point must be carried out before the credit union becomes a member of the Central Credit Union;
- 3.1.4.12. before becoming a member of the Central Credit Union, submit to the Central Credit Union the assets quality assessment results in accordance with Article 3 (12) of the Law on Amendments to the Law on Credit Unions of the Republic of Lithuania No 1-796 (30 June 2016, No. XII-2567).

3.2. **Admission of members to the Central Credit Union and registration of members**

- 3.2.1. A person wishing to become a member of the Central Credit Union must apply in writing to the Board of the Central Credit Union. The application shall be considered and the person shall be admitted as a member of the Central Credit Union under the conditions and in accordance with the procedure laid down in these Articles of Association, provided that the person has acquired a base share of the Central Credit Union. The Central Credit Union shall have the right to establish an admission fee to be applied to credit unions joining. The amount of the admission fee for joining credit unions shall be determined by the Board of Directors of the Central Credit Union.
- 3.2.2. A person wishing to become a member of the Central Credit Union shall provide the information specified in Clause 3.2.4.1 of these Articles of Association in the application form and shall undertake to abide by the Articles of Association of the Central Credit Union. A credit union wishing to become a member of the Central Credit Union shall, together with the application, submit to the Board of the Central Credit Union the decision of the General Meeting of Members to join the Central Credit Union, copies of the credit union's registration certificate, licence and articles of association, and the documents substantiating the fulfilment of the requirements set out in Clause 3.1.4 of these Articles of Association.
- 3.2.3. If a person is not accepted as a member of the Central Credit Union, the share contribution paid for the base share of the Central Credit Union shall be returned to the person who paid it, without any deductions.
- 3.2.4. The members of the Central Credit Union shall be registered in the list of participants of the Central Credit Union, which shall be drawn up and maintained by the administration of the Central Credit Union in accordance with the procedure laid down in these Articles of Association. The list of members shall contain the following information:
 - 3.2.4.1. details of the members of the Central Credit Union (including the State and associated investors): name of the member, company registration number, place of establishment, name of the chief executive officer (if such details are available for the individual);
 - 3.2.4.2. the date of admission of the person to membership of the Central Credit Union;
 - 3.2.4.3. the number and size of the person's shares in the Central Credit Union;
 - 3.2.4.4. the date of acquisition of the Central Credit Union shares;
 - 3.2.4.5. the date of inclusion of the details of the acquisition of the Central Credit Union shares in the list of members of the Central Credit Union;
 - 3.2.4.6. the date of termination of membership of the Central Credit Union.

- 3.2.5. The data in the list of members of the Central Credit Union shall be updated at least once a month. In addition, the Central Credit Union shall have a person designated in the Central Credit Union to keep a permanent record of changes, to provide information on the data on the list relating to the members of the Central Credit Union to those persons to whom the right to do so has been conferred by law or by decision of the governing bodies of the Central Credit Union and to keep a record of each instance of the provision of information.
- 3.3. **Termination of membership of the Central Credit Union**
- 3.3.1. The membership of the credit union in the Central Credit Union shall cease:
- 3.3.1.1. upon withdrawal from membership of the Central Credit Union;
 - 3.3.1.2. upon expulsion from membership of the Central Credit Union;
 - 3.3.1.3. upon the liquidation or reorganization of a Central Credit Union member credit union;
 - 3.3.1.4. upon the liquidation of the Central Credit Union.
- 3.3.2. The State's membership of the Central Credit Union shall cease when all the State's shares are bought-out.
- 3.3.3. A credit union wishing to withdraw from the Central Credit Union shall submit a request in writing to the Management Board of the Central Credit Union only at least 2 years prior to the intended withdrawal. A member's application to leave the Central Credit Union shall be considered no later than 1 month from the date the request is submitted to the Central Credit Union. The Central Credit Union shall promptly inform the supervisory authority of the receipt of the notification referred to in this point and shall make it publicly available on the Central Credit Union's website.
- 3.3.4. The Central Credit Union shall have the right to exclude a credit union from membership of the Central Credit Union only by giving the credit union written notice at least 2 years before the intended consideration of the matter. The Central Credit Union shall promptly inform the supervisory authority of the submission of the notification referred to in this point and shall make it publicly available on the Central Credit Union's website.
- 3.3.5. The Central Credit Union, when repaying contributions to a person whose membership of the Central Credit Union has ended, shall have the right to postpone the repayment of the full amount of the contributions or to restrict the repayment of a part of the amount of the contributions indefinitely, provided that such postponement or restriction is reasonable and proportionate having regard to the provisions of Article 10(3) of Commission Delegated Regulation (EU) No 241/2014 of 7 January 2014 supplementing Regulation (EU) No 575/2013 of the European Parliament and of the Council with regard to regulatory technical standards for Own Funds requirements for institutions (OL 2014 L 74, p. 8). The Central Credit Union must notify the supervisory authority in writing without delay of the decision to settle, to defer the repayment of the full amount of the contributions or to limit the repayment of part of the amount of the contributions to a person whose membership of the Central Credit Union has ended. If the grounds for deferring or restricting the repayment of contributions cease to exist, the Central Credit Union must immediately decide on the repayment of all or part of the amount of the contributions. A Central Credit Union may settle accounts with a person whose membership in the central credit union has terminated only after obtaining the supervisory authority's permission to repay the membership fees. Upon receipt of a decision by the supervisory authority to authorise the return of contributions to a person whose membership of the Central Credit Union has lapsed, the Central Credit Union shall immediately inform the person of the decision.
- 3.3.6. The Central Credit Union shall refund the membership fees or part thereof to a person whose membership in the Central Credit Union has been terminated, and shall pay benefits and/or dividends proportional to the turnover, provided that a decision has been taken by the general meeting of the Central Credit Union

in respect of the year in question. The refunded contributions or part thereof shall be reduced proportionately by the sum of the accumulated losses of the Central Credit Union in the previous year and the operating result of the current year in which the membership of the Central Credit Union ceased.

- 3.3.7. The successors of a member credit union of a dissolved or reorganised Central Credit Union, if they are not members of the Central Credit Union and are not admitted to *membership* of the Central Credit Union within one year of the acquisition of such rights in accordance with the procedure laid down in these Articles of Association, shall be refunded the share contributions paid for the shares, the members' allocated part of the assets shall be compensated and the pay-out proportional to the turnover and the dividend will be paid out in accordance to the order and conditions set in these Articles of Association.

3.4. **Rights and obligations of members of the Central Credit Union**

- 3.4.1. A member of the Central Credit Union has the right to:

- 3.4.1.1. participate in the meeting of the members of the Central Credit Union, elect members of the management and control bodies and be elected to them;
- 3.4.1.2. vote at general meetings of members;
- 3.4.1.3. dispose of the share in accordance with the procedure laid down in these Articles of Association;
- 3.4.1.4. receive a payout proportionate to the turnover;
- 3.4.1.5. receive a dividend;
- 3.4.1.6. to use the property and services of the Central Credit Union in accordance with the conditions and procedures laid down in these Articles of association and the documents of the Central Credit Union;
- 3.4.1.7. receive a share of the assets of the Central Credit Union in liquidation, or the cash equivalent thereof, according to *the* size of the existing membership contributions, in accordance with the procedure approved by the members' meeting;
- 3.4.1.8. receive information on the activities and assets of the Central Credit Union;
- 3.4.1.9. withdraw from membership of the Central Credit Union and to receive his contribution and other benefits in respect of his participation in the share capital of the Central Credit Union;
- 3.4.1.10. have other rights of a member provided for by the laws of the Republic of Lithuania.

- 3.4.2. A member of the Central Credit Union shall be obliged to observe the Articles of Association, to fulfil the decisions of the Central Credit Union bodies, to carry out the turnover with the Central Credit Union, to save the assets of the Central Credit Union, to take care of their increase.

- 3.4.3. In addition to the other obligations of a member set out in these Articles of Association, member credit unions of the Central Credit Union shall:

- 3.4.3.1. keep their funds under deposit or bank account agreements only with the Central Credit Union of which they are members;
- 3.4.3.2. obtain the consent of the management board of the Central Credit Union if they wish to borrow from other financial institutions;
- 3.4.3.3. conclude a contract for investment services and/or ancillary services only with the Central Credit Union of which it is a member, unless it has obtained the consent of the management

board of the Central Credit Union to purchase these services from other financial institutions;

- 3.4.3.4. comply with these Articles of Association, comply with the decisions of the General Meeting of Members of the Central Credit Union and other bodies of the Central Credit Union, and comply with the instructions given in accordance with the Law on CKU, and not to jeopardise the safe and sound operation of the Central Credit Union and the members of other credit unions;
- 3.4.3.5. provide the Central Credit Union with all the information it needs to perform the functions of the Central Credit Union under the Law on CKU;
- 3.4.3.6. meet the membership criteria set out in point 3.1.4 of these Articles of Association throughout the period of membership of the Central Credit Union.

3.4.4. Members of the Central Credit Union shall exercise their membership rights and perform their duties in such a way as to ensure the stability and soundness of the Central Credit Union.

4. GOVERNANCE OF THE CENTRAL CREDIT UNION

4.1. General provisions

4.1.1. The Central Credit Union shall have the following bodies: a general meeting of members (general members' meeting), a supervisory board, a management board and a Head of administration.

4.1.2. The governing bodies of the Central Credit Union shall be the Management Board and the Head of administration of the Central Credit Union.

4.1.3. The procedure for the constitution and work of the bodies of the Central Credit Union, their competences and functions, and their responsibilities shall be determined by these Articles of Association, the Civil Code of the Republic of Lithuania, the Law on the CKU, as well as by the Law on Financial Institutions of the Republic of Lithuania, and the Law on Cooperative Societies of the Republic of Lithuania, if the Law on the CKU does not provide otherwise.

4.1.4. In the event that the General Meeting of Members of the Central Credit Union adopts amendments to the Articles of Association concerning the number of members of the Supervisory Board, the Management Board or other bodies, the elected new members of these bodies may commence their activities no earlier than from the date of registration of the amendments to the Articles of Association in the Register of Legal Entities.

4.1.5. The managers of the Central Credit Union shall be:

- 4.1.5.1. members of the Supervisory Board;
- 4.1.5.2. members of the Management Board;
- 4.1.5.3. Heads of the administration;
- 4.1.5.4. Head of internal audit service

4.1.6. The Heads of the Central Credit Union must be of good repute and possess the qualifications and experience necessary to perform their duties properly. The requirements as to the reputation, qualifications and experience of Central Credit Union heads shall be assessed in accordance with the procedure laid down in the regulations adopted by the supervisory authority. Persons who do not consent to the processing of data about them by the supervisory authority, in the cases and in accordance with

the procedures laid down by laws and regulations, including personal data and information on criminal records and health, necessary for the granting of permits, licences and consents provided for in the Law on CKU, shall not be allowed to be heads of the Central Credit Union.

- 4.1.7. Only persons authorised by the supervisory authority may become heads of the Central Credit Union. The implementing legislation adopted by the supervisory authority may provide for cases in which such authorisation by the supervisory authority is not required.
- 4.1.8. If the supervisory authority decides to withdraw the authorisation, the Central Credit Union shall, at the request of the supervisory authority, immediately remove the Head referred to in Clause 4.1.5 of these Articles of Association from his position and/or terminate his contract, in accordance with the procedure established by law.
- 4.1.9. By decision of the General Meeting of Members of the Central Credit Union, the heads referred to in point 4.1.5 of these Articles and the members of the stabilization fund commission may be paid bonuses for their activities in the bodies of the Central Credit Union in accordance with the criteria approved by the General Members' Meeting.
- 4.2. **General meeting of members:**
 - 4.2.1. The General Meeting of Members of the Central Credit Union shall, in addition to the other rights and powers set out in these Articles of Association and the law, shall:
 - 4.2.1.1. change the headquarters of the Central Credit Union;
 - 4.2.1.2. approve and amend the Articles of Association of the Central Credit Union;
 - 4.2.1.3. elect and recall the members of the Supervisory Board and its chairman;
 - 4.2.1.4. evaluate the work of the Supervisory Board, the management bodies of the Central Credit Union, consider and approve the reports submitted by the Board;
 - 4.2.1.5. elect and dismiss the audit firm;
 - 4.2.1.6. determine the principles of liquidity maintenance of the Central Credit Union member credit unions, the principles of the stabilisation fund management and the functioning of the solvency assurance system, the principles of the establishment of additional requirements for the credit union members of the Central Credit Union, the principles of the continuous monitoring and inspection of the credit union members of the Central Credit Union by the Central Credit Union, the principles of the provision of financial services by the Central Credit Union to its credit union members, on the basis of which the Management Board of the Central Credit Union shall establish the rules and requirements referred to in Article 20 (1) (4-8) of the Law on CKU;
 - 4.2.1.7. decides on the payment of bonuses to the employees of the Central Credit Union and/or other benefits (bonuses) provided for in these Articles of Association to the heads of the Central Credit Union and to the members of the stabilization fund commission. The General Meeting of Members of the Central Credit Union may decide on these matters only after the end of the financial year;
 - 4.2.1.8. decide on the determination and amount of the target contributions of the credit union members of the Central Credit Union;
 - 4.2.1.9. approve the admission of an associate investor to the Central Credit Union;

- 4.2.1.10. take a decision to reorganise or liquidate the Central Credit Union;
- 4.2.1.11. decide on the expulsion of a credit union from membership of the Central Credit Union.
- 4.2.2. The General Meeting of Members of the Central Credit Union may not be replaced by a meeting of the representatives of the members of the Central Credit Union.
- 4.2.3. The ordinary General Meeting of Members of the Central Credit Union shall be convened every year, not later than 4 months after the end of the financial year. The General Meeting of Members of the Central Credit Union shall be convened by the Management Board of the Central Credit Union or, if the Management Board fails to convene the meeting in the cases and within the time limits laid down, by the Head of administration or at least 1/4 of the members of the Central Credit Union. In addition to other grounds laid down by law, a General Meeting of the Members of the Central Credit Union shall be convened at the direction of the supervisory authority. The Management Board must notify the members of the Central Credit Union of the convening of an ordinary general meeting at least 20 calendar days before the meeting.
- 4.2.4. The notice of the General Meeting of Members must state:
 - 4.2.4.1. The date, time and place of the meeting;
 - 4.2.4.2. The agenda of the meeting.
- 4.2.5. The agenda and draft resolutions of the meeting shall be prepared by the Board. Not later than 10 calendar days before the meeting, the members of the Central Credit Union shall be given the opportunity to inspect the documents relating to the items on the agenda of the planned meeting. The General Meeting of Members shall not be entitled to adopt resolutions on matters not included in the agenda if fewer than 2/3 of the members of the Central Credit Union are present and if at least 2/3 of the members of the Central Credit Union registered in the list of participants of the meeting approve the addition to the agenda.
- 4.2.6. Extraordinary meetings of members shall be convened on the initiative of the Supervisory Board, the Management Board or at least 1/4 of the members of the Central Credit Union. The Central Credit Union must convene an extraordinary general meeting of the members of the Central Credit Union when:
 - 4.2.6.1. The equity capital of the Central Credit Union becomes less than the minimum amount of the Central Credit Union's capital as set out in these Articles of Association;
 - 4.2.6.2. the equity capital of the Central Credit Union is insufficient to ensure the safe and sound operation of the Central Credit Union;
 - 4.2.6.3. it is required by the supervisory authority, which shall determine the time limits and agenda for convening the meeting;
 - 4.2.6.4. in other cases established by the laws of the Republic of Lithuania.
- 4.2.7. The initiators of an extraordinary general meeting shall submit an application to the Management Board stating: the grounds for convening the meeting, the purpose of the meeting and the draft agenda. Upon receipt of the application, the Board shall, within 10 calendar days of the date of submission of the application to the Board, notify the members of the Central Credit Union of the convening of the extraordinary general meeting and, not later than 20 calendar days after the date of notification, convene an extraordinary general meeting.
- 4.2.8. If the supervisory authority decides to call an extraordinary general meeting of the members of the Central Credit Union, it must be convened within the time limits specified by the supervisory authority,

without complying with the time limits laid down in these Articles of Association.

4.2.9. The General Meeting of Members may adopt resolutions when more than half of the members of the Central Credit Union are present. Members of the Central Credit Union who are not present at the general meeting but who have read the agenda and the draft resolution may inform the general meeting in writing whether they are in favour or against. These notices shall count *towards the* quorum of the meeting as well as *towards the* voting results. A General Meeting of Members of a Central Credit Union may be open to attendance and voting by open ballot by electronic means, except where voting must be by secret ballot. In order to allow members to participate and vote in General Meetings of Members by electronic means, the Central Credit Union shall impose only such requirements and restrictions on the use of electronic means of communication as are necessary to establish the identity of a member of the Central Credit Union and to ensure the security of the information transmitted. The Board of Directors of the Central Credit Union shall prepare and approve a description of the procedure for participation and voting in general meetings by electronic means, which shall set out the full procedure for General Meetings of Members held by electronic means. If the same number of members of the Central Credit Union do not attend or otherwise do not participate in *the* meeting, the meeting shall be reconvened on the same agenda items. At the reconvened meeting, decisions may be taken by any number of members of the Central Credit Union. A reconvened general meeting of the members of the Central Credit Union shall be convened within 10 calendar days from the date of the failed meeting and the members of the Central Credit Union shall be informed at least 5 calendar days before the reconvened meeting. At the repeated meeting, only the agenda of the meeting that did not take place is valid.

4.2.10. Decisions of the meeting of the members of the Central Credit Union provided for in Clause 4.2.1.2. of these Articles of Association shall be taken by a majority of not less than 3/4 of the votes of the members of the Central Credit Union registered in the list of participants of the meeting. Decisions provided for in Clauses 4.2.1.1, 4.2.1.6, 4.2.1.9, 4.2.1.10 and 4.2.1.11 of these Articles of Association shall be taken by a majority of at least two-thirds of the members of the Central Credit Union who are registered in the list of participants of the meeting. Other decisions shall be taken by a simple majority of the votes of the members of the Central Credit Union registered on the list of participants of the meeting.

(Clause 4.2.10. is valid until 2020-01-01)

4.2.11. Decisions of the meeting of the members of the Central Credit Union shall be adopted by a simple majority of the votes of the members of the Central Credit Union registered in the list of participants of the meeting, except for the cases referred to in clauses 4.2.1.1, 4.2.1.6, 4.2.1.9, 4.2.1.10 and 4.2.1.11. In such cases, decisions shall be taken by a majority of not less than 2/3 of the members of the Central Credit Union registered on the list of participants in the meeting.

(Clause 4.2.11. is valid from 2020-01-01)

4.2.12. The proportion of the votes of a member credit union of the Central Credit Union which a basic share confers at a general meeting of the Central Credit Union shall be determined by reference to *the* number of members of the credit union and the amount of the credit union's own capital, but the proportion of votes held by a credit union shall not be less than one vote and not more than 10 percent of the total votes. If the Central Credit Union has less than 10 member credit unions, the share of votes held by one credit union shall not be less than one vote and not more than 20 percent of the total votes. If the State is a member of the Central Credit Union, it shall always hold 20 percent of the total votes in a Central Credit Union with less than 10 member credit unions and 10 percent of the total votes in a Central Credit Union with 10 or more member credit unions. If an associate investor is a member of the Central Credit Union, the proportion of the votes which the basic share confers in the general meeting of the Central Credit Union shall be determined by reference to the amount of the contribution paid by him in respect of the basic share and the additional shares to the total share capital of the Central Credit Union, provided that the proportion of the votes held by any one associate investor shall not exceed 10 percent of the total votes. The share of votes of all associate investors shall not exceed 1/3 of the total votes. The number of votes held by each member of the Central Credit Union shall be determined immediately prior to the General Meeting of Members of the Central Credit Union in accordance with the provisions of the Rules

for the calculation of the votes of the credit unions at the General Meeting of Members of the Central Credit Union approved by the General Meeting of Members of the Central Credit Union.

- 4.2.13. A member of the Central Credit Union shall have the right to authorise another person to vote on his behalf at a general meeting of the members of the Central Credit Union or to perform any other act thereof. The same person may represent only one member of the Central Credit Union at a General Meeting of the Members of the Central Credit Union or may acquire voting rights by contract from only one member of the Central Credit Union. A representative of a member of the Central Credit Union may not be a Head of the Central Credit Union as specified in Clause 4.1.5. of these Articles of Association or other Central Credit Union members.
- 4.2.14. A member of the Central Credit Union shall not be entitled to vote at a General Meeting of the Members of the Central Credit Union when the meeting is deciding on the question of his membership of the Central Credit Union, as well as in **the following** cases in which he has a direct interest, i.e.:
- 4.2.14.1. the General Meeting of Members decides on the default of a credit union member of the Central Credit Union on its financial obligations or on the granting of financial assistance to **that** credit union;
 - 4.2.14.2. the General Meeting of Members deals with the question of compensation for damage caused to the Central Credit Union by a member;
 - 4.2.14.3. the General Meeting of Members deals with the question of the removal of a representative of a member of the Central Credit Union from his position in the Central Credit Union;
 - 4.2.14.4. the General Meeting of Members deals with complaints from members or bodies of the Central Credit Union concerning the work of the bodies of the Central Credit Union to which the member's representative is elected.
- 4.2.15. Voting at a Meeting of Members of the Central Credit Union shall be by open ballot, except where a secret ballot is provided for in these Articles of Association or is required by at least 1/10 of the members of the Central Credit Union registered on the list of participants in the meeting.
- 4.2.16. A decision on the acquisition, transfer or lease of a fixed asset exceeding 1/10 of the value of the equity capital of the Central Credit Union shall require a decision of the members' meeting adopted by a majority of votes, while a decision on the guarantee or indemnification of other persons' obligations or the pledge of assets, or the taking out and the granting of long term loans, where the amount of such a transaction exceeds 1/10 of the value of the equity capital of the Central Credit Union, shall require a decision of the members' meeting adopted by a majority of at least 2/3 of the votes cast. The aggregate value of such transactions entered into without a decision of the members' meeting may not exceed 1/10 of the value of the equity capital of the Central Credit Union in any financial year. The General Meeting of the Members of the Central Credit Union may, by a majority of 2/3 of the votes cast, resolve to grant to the Management Board the right to make decisions on the disposal of the assets of the Central Credit Union and the acquisition of fixed assets, the taking out and granting of long-term loans, and the guaranteeing or providing surety of the obligations of other persons, even if the value of the assets or the amount of the transaction exceeds 1/10 of the equity capital of the Central Credit Union, without a separate decision of the General Meeting of the Members of the Central Credit Union.
- 4.2.17. The Chairman of the General Meeting of Members shall be elected from among the representatives of the members of the Central Credit Union nominated by the Supervisory Board and, until his election, shall be presided over by the Chairman of the Management Board of the Central Credit Union or by another member of the Management Board authorised by the Chairman of the Management Board, or in the absence of the Chairman of the Management Board, by another member of the Management Board proposed by the Chairman of the Supervisory Board.

4.2.18. The minutes of the meeting of the Meeting of the Members of the Central Credit Union shall be signed by the secretary of the meeting, the chairman and a member of the Central Credit Union authorised by the meeting, not later than within 5 working days. The minutes of the members' meeting shall be accompanied by a list of the members of the Central Credit Union who have arrived and registered before the start of the meeting, as well as a list of those who have voted in writing and/or by electronic means, and by the information on the convening of the meeting. At the request of the persons present at the meeting, the minutes shall contain the information requested by them. Any amendments or additions to the minutes should be discussed.

4.3. **Supervisory board**

4.3.1. The Supervisory Board shall be a collegiate body supervising the activities of the Central Credit Union and shall be chaired by the Chairman.

4.3.2. The Supervisory Board of the Central Credit Union consists of 7 members. The Supervisory Board and its Chairperson shall be elected by the General Meeting of Members for a term of 4 years. All representatives of the members of the Central Credit Union shall have the right to nominate candidates for the Supervisory Board and the Chairman of the Supervisory Board. The representatives of the members shall vote in favour of the nominations by a separate ballot with a simple majority. The 7 candidates with the highest number of votes shall be deemed elected to the Supervisory Board. In the event of several candidates for the Supervisory Board obtaining an equal number of votes, the members' representatives shall vote again for their nominations. The Chairperson of the Supervisory Board shall be elected individually from among the already elected members of the Supervisory Board by a simple majority of votes. There shall be no limit to the number of terms of office of a member of the Supervisory Board.

4.3.3. A member of the Supervisory Board shall not be a member of the Management Board of the Central Credit Union, the Heads of administration or members of the Internal Audit Service.

4.3.4. The General Meeting of Members may dismiss the Supervisory Board as a whole, its individual members or the Chairperson of the Supervisory Board before the end of their term of office. Persons having the right of initiative to convene a general meeting shall be entitled to propose that the question of the removal of the Supervisory Board, its individual members or the Chairman of the Supervisory Board be included on the agenda of the General Meeting of Members, stating the reason for the removal. The Supervisory Board, its individual members or the Chairman of the Supervisory Board shall be recalled by a simple majority of votes.

4.3.5. A member of the Supervisory Board may resign before the end of his term of office by giving the Supervisory Board not less than 14 calendar days' written notice.

4.3.6. If a member of the Supervisory Board is recalled, resigns or otherwise ceases to hold office and at least 1/10 of the members of the Central Credit Union who are the individual members of the Supervisory Board object to the election of the members of the Supervisory Board, the Supervisory Board in office shall be dissolved and the Supervisory Board as a whole shall be elected anew. In the event of the election of individual members of the Supervisory Board, they shall be elected only until the end of the term of office of the existing Supervisory Board.

4.3.7. The Supervisory board:

4.3.7.1. monitors and analyses the activities of the Central Credit Union, its Management Board and the implementation of the decisions of the General Meeting of the Members of the Central Credit Union;

4.3.7.2. approves the operational plans of the Central Credit Union;

4.3.7.3. ensures that the Central Credit Union has an effective internal control system;

- 4.3.7.4. decides on the establishment of an audit committee and monitors the activities of that committee;
- 4.3.7.5. determines the conditions and procedures for lending to the heads of the Central Credit Union and persons related to the Heads of the Central Credit Union by close family or affinity, as well as persons related by marriage, as referred to in point 4.1.5 of these Articles of Association;
- 4.3.7.6. determines the conditions and procedures for lending to persons related to the Central Credit Union;
- 4.3.7.7. submits to the General Meeting of Members its conclusions and proposals on the annual set of financial statements, the draft profit and loss accounts and the report on the activities of the Central Credit Union prepared by the Management Board, as well as on irregularities and other shortcomings identified by the Audit Office and the auditor;
- 4.3.7.8. represents the Central Credit Union in court in disputes between the Central Credit Union and the members of its Management Board, the members of the Stabilization Fund Commission and the Head of administration;
- 4.3.7.9. proposes to the Board, the Head of administration or his deputy to put an end to infringements of the law and its implementing legislation, these Articles of Association or other documents of the Central Credit Union, or to revoke unlawful decisions;
- 4.3.7.10. elects and removes from office the members and the Chairperson of the Management Board of the Central Credit Union, the members and the Chairperson of the Stabilisation Fund Commission and the Head of the Internal Audit Service;
- 4.3.7.11. determines the procedure for the evaluation of the heads of the Central Credit Union and the appointment of the Heads of the Central Credit Union;
- 4.3.7.12. considers or decides on matters to be considered or decided by the Supervisory Board of the Central Credit Union in accordance with the Law on CKU.
- 4.3.8. The Supervisory Board of the Central Credit Union may delegate matters falling within its competence to the General Meeting of Members of the Central Credit Union.
- 4.3.9. Minutes of the meetings of the Supervisory Board shall be taken. The minutes shall include:
 - 4.3.9.1. the place and time of the meeting, the members of the Supervisory Board present at the meeting, the chairman of the meeting, whether there is a quorum, the agenda of the meeting;
 - 4.3.9.2. the substance of each item under consideration, the documents and information on which each item is based, the statements made and proposals made by the participants in the meeting on each item under consideration, the results of the voting and the decisions taken, and the dissenting opinions and objections of the participants in the meeting.
- 4.3.10. The documents submitted during the discussion of the agenda items, as well as the documents referred to in Clause 4.3.9.2 of these Articles of Association, shall be annexed to the minutes of the meeting.
- 4.3.11. The minutes of the meeting of the Supervisory Board of the Central Credit Union, once drawn up, shall be made available for inspection to all members of the Supervisory Board, including those who were not present at the meeting, no later than within 5 days, and, if this is not possible, as soon as the opportunity arises. A member of the Supervisory Board of the Central Credit Union shall be obliged to acknowledge that he has taken note of the minutes of the Supervisory Board and, if he disagrees with the decisions taken or considers that they have been improperly formalised, to lodge a written objection with the Supervisory Board without delay.

- 4.3.12. Each member of the Supervisory Board of the Central Credit Union shall take all possible measures to ensure that the Supervisory Board decides on the matters within its competence and that its decisions comply with the requirements laid down by law and the implementing legislation, and to comply with the obligations laid down by any other law or implementing legislation.
- 4.3.13. A meeting of the Supervisory Board shall be valid if more than half of its members are present. A resolution shall be deemed to have been adopted if more members of the Supervisory Board present at the meeting vote in favour than against. Members of the Supervisory Board shall have equal rights. Each member shall have one vote during a voting process. In the event of an equality of votes, the Chairman of the Supervisory Board shall have the casting vote. If a member of the Supervisory Board is unable to attend a meeting, he may make known in writing his intention to vote for or against a resolution, the draft of which he is familiar with.
- 4.3.14. The Supervisory Board shall have the right to invite an expert or an independent auditor to examine and evaluate the financial statements and accounting records of the Central Credit Union. The General Meeting of Members of the Central Credit Union may set a limit on the amount of funds that may be made available for the services of an audit firm.
- 4.3.15. At the request of the Supervisory Board, the Management Board of the Central Credit Union, the Head of administration and his deputy shall be obliged to provide the Supervisory Board with documents relating to the activities of the Central Credit Union and to make it possible to inspect the activities of the Central Credit Union.
- 4.3.16. The procedure for convening and working of the Supervisory Board is laid down in the rules of procedure of the Supervisory Board adopted by the Supervisory Board. Meetings of the Supervisory Board shall be held at least once a quarter. Ordinary meetings of the Supervisory Board shall be convened by the Chairman of the Supervisory Board. Extraordinary meetings shall be convened at the request of at least 1/3 of the members of the Supervisory Board or on the instructions of the supervisory authority. The procedure for convening meetings shall be laid down in the rules of procedure of the Supervisory Board.

4.4. **Management board**

- 4.4.1. The Management Board shall be the collegiate management body of the Central Credit Union and shall be headed by the Chairman.
- 4.4.2. The Management Board of the Central Credit Union shall be composed of 5 members. The members of the Management Board and its Chairman shall be elected by the Supervisory Board for a term of 4 years.
- 4.4.3. The Chairman of the Management Board of the Central Credit Union shall have a command of the Lithuanian language and shall be a permanent resident of the Republic of Lithuania. A member of the Supervisory Board of the Central Credit Union, a member of the Commission of the Stabilisation Fund, members of the Internal Audit Service may not be a member of the Management Board.
- 4.4.4. The Supervisory Board may recall the entire Board, individual members or the Chairman of the Board before the end of their term of office. The Management Board, its individual members or the Chairman of the Management Board shall be recalled by a simple majority of votes.
- 4.4.5. A member of the Management Board may resign before the end of his term of office by giving the Management Board not less than 14 calendar days' written notice.
- 4.4.6. Management Board of the Central Credit Union:
 - 4.4.6.1. elects (appoints) and dismisses the Head of administration and his deputy;
 - 4.4.6.2. without a separate decision of the General Meeting of Members of the Central Credit Union, takes decisions on the disposal of the assets of the Central Credit Union and the acquisition of

fixed assets, taking and granting long-term loans, guaranteeing or providing surety for the obligations of others, even if the value of the assets or the amount of the transaction exceeds 1/10 of the equity capital of the Central Credit Union, provided that the General Meeting of Members of the Central Credit Union has taken a decision to grant the right to the Management Board by a 2/3rds majority of the votes of the General Meeting of Members of the Central Credit Union, and that the right of the Management Board is provided for in the Articles of Association of the Central Credit Union;

- 4.4.6.3. decides on the admission of members to *the* Central Credit Union. An associate investor may be admitted to *the* Central Credit Union only with the approval of the General Meeting of Members of the Central Credit Union;
- 4.4.6.4. lays down the rules for the liquidity support of the members of the Central Credit Union, including the requirements for the holding of the funds of the members of the Central Credit Union in the Central Credit Union and the payment of interest on the funds held in the Central Credit Union;
- 4.4.6.5. lays down the rules governing the functioning of the solvency system of the Central Credit Union and its member credit unions, including the criteria for determining the riskiness of the activities of the Central Credit Union and its member credit unions, the procedure for calculation, payment and repayment of contributions to *the* stabilisation fund by the Central Credit Union and its member credit unions, the procedure for investing the stabilisation fund, the procedure for the management of the stabilisation fund, and the procedure for the application of the measures to ensure solvency;
- 4.4.6.6. lays down additional requirements for member credit unions of the Central Credit Union regarding the organisation, organisational structure and internal control and risk assessment (management) of credit unions, organizational structure and internal management, capital adequacy and other regulatory amounts (ratios) limiting the risk of activities, the accounting and financial reporting;
- 4.4.6.7. carries out ongoing monitoring of the profitability of the Central Credit Union and product risk assessment;
- 4.4.6.8. lays down the rules for the regular monitoring and inspection by the Central Credit Union of the members of the Central Credit Union;
- 4.4.6.9. lays down the rules for the provision of financial services by the Central Credit Union to credit union members of the Central Credit Union;
- 4.4.6.10. makes decisions on the application of civil liability to credit unions in accordance with the procedure and under the conditions set out in the agreements on participation in the Central Credit Union of Lithuania and the Solvency assurance system concluded with them;
- 4.4.6.11. decides on the establishment of standard forms of credit union documents and internal rules and requirements for credit union information systems;
- 4.4.6.12. in agreement with the Supervisory Board, decides on the (temporary) suspension of the member(s) of the Supervisory Board, the member(s) of the Management Board, the Head(s) of administration and the requirement that they be removed from office and/or their contract terminated or their mandate revoked; under the terms and conditions set out in the agreements on joining *the* Central Credit Union and on the provision of financial assistance to credit unions.
- 4.4.6.13. decides whether to grant loans to credit unions to support their liquidity; sets interest rates;

- 4.4.6.14. drafts the Central Credit Union's annual financial statements, the decision on the distribution of profits and/or reimbursement of losses and the report on the activities of the Central Credit Union;
 - 4.4.6.15. determines the fees for the services provided by the Central Credit Union;
 - 4.4.6.16. take decisions on the establishment of branches, representative offices, approval and amendment of their regulations, termination of their activities, appointment of their management bodies, as well as on the establishment and termination of structural units providing financial services;
 - 4.4.6.17. takes decisions to become a founder and/or a participant of other legal entities;
 - 4.4.6.18. considers and decides on the matters which the Law on CKU and other laws require it to consider and decide.
- 4.4.7. The procedure for the convening and working procedure of the Management Board, the duties and powers of the members of the Management Board and of its Chairman shall be laid down in the Rules of procedure of the Management Board adopted by the Management Board. In addition to the cases provided for in the rules of procedure of the Management Board, meetings of the Management Board shall be convened at the direction of the supervisory authority.
- 4.4.8. The Management Board shall take its decisions at a meeting attended by at least 2/3 of the members of the Management Board. Decisions shall be taken by majority vote. A decision of the Management Board may entrust the Chairman of the Management Board or other members of the Management Board with the execution of actions relating to the decision taken. The Management Board shall invite the Head of administration or his deputy if he is not a member of the Management Board, to each of its meetings.
- 4.4.9. Minutes of the meetings of the Management Board of the Central Credit Union shall be taken and made available for inspection , *mutatis mutandis* , subject to the application of Clauses 4.3.9 to 4.3.11 of these Articles of Association.
- 4.4.10. The Board shall report on its activities to the general meeting of members at least once a year. The Management Board shall prepare a written report on the activities of the Central Credit Union not later than 20 days before the ordinary General Meeting of Members and shall present it to the Supervisory Board, which shall submit to the General Meeting of Members its

conclusions and proposals and, at least 10 days before the ordinary General Meeting of Members, to the general meeting itself, which shall have the right to evaluate the performance of the Management Board.

4.4.11. The Management Board shall report to the Supervisory Board on its activities at least quarterly.

4.4.12. Each member of the Management Board of the Central Credit Union shall take all possible measures to ensure that the Management Board decides on the matters within its competence and that its decisions comply with the requirements laid down by the law and the legal acts implementing it, and to fulfil any other duties laid down by the law and the legal acts implementing it.

4.5. **The Stabilisation fund commission**

4.5.1. The Stabilisation fund commission shall deal with the management of the Stabilisation Fund of the Central Credit Union. The Stabilisation fund commission shall be accountable to the General Meeting of Members and shall report to the Supervisory Board at least quarterly.

4.5.2. The Stabilisation fund commission shall consist of 5 members. The Stabilisation fund commission and its Chairman shall be elected by the Supervisory Board of the Central Credit Union for a period of not more than 4 years. The stabilization fund commission shall perform its functions for the period specified in the Articles of Association or until a new stabilization fund commission is elected and becomes operational. The number of terms of election of a member of the stabilization fund commission shall be unlimited. If individual members of the stabilization fund commission are elected, they shall be elected only until the end of the term of the existing stabilization fund commission.

4.5.3. The Supervisory Board of the Central Credit Union may recall a member of the stabilization fund commission, its Chairman or the entire stabilization fund commission before the expiry of the term of their election. The Chairperson or a member of the stabilization fund commission may resign before the expiry of the term of his/her election by giving not less than 14 days' written notice to the Central Credit Union.

4.5.4. A member of the Stabilisation fund commission shall not be a member of the Supervisory Board or the Management Board of the Central Credit Union, a member of the Internal Audit Service, the Head of administration and a member of the Management Board and the Head of administration of a credit union member of the Central Credit Union. A member of the Stabilisation fund commission may not delegate or entrust his functions to other persons.

4.5.5. A meeting of the Stabilisation fund commission shall be valid if more than half of its members are present.. Resolutions shall be adopted by a simple majority of those present at the meeting. The members of the stabilization fund commission shall have equal rights. Each member shall have one vote during a voting process. In the event of a tie, the vote of the Chairman of the commission is decisive.

4.5.6. The procedure for convening and working of the Stabilisation fund commission shall be laid down in the rules of procedure adopted by it. Minutes of the meetings of the Stabilisation fund commission shall be taken. The minutes of the meetings of the Stabilisation fund commission shall be drawn up and made available for inspection in accordance with the requirements laid down in the relevant provisions of these Articles of Association in respect of the Supervisory Board.

4.5.7. Each member of the stabilization fund commission shall take all possible measures to ensure that the Commission deals with the matters within its competence and that its decisions comply with the requirements of the law and the implementing legislation. Any member of the stabilization fund commission who fails or improperly discharges this duty or any other duty imposed by law and by the regulations implementing it shall be liable to the procedure laid down by law.

4.5.8. The Stabilisation fund commission shall be chaired and convened by the Chairperson of the Stabilisation

fund commission at least once every 3 months. In addition to the cases provided for in the Rules of Procedure of the Stabilisation fund commission, meetings of the Stabilisation fund commission shall be convened on the instructions of the supervisory authority.

4.5.9. The Stabilisation fund commission

- 4.5.9.1. determines the amount of the supplementary and periodic contributions to the stabilisation fund, decides on the payment of the supplementary contributions to the stabilisation fund, as well as on borrowing to make payments from the stabilisation fund;
- 4.5.9.2. decides on the application of solvency measures financed by the Stabilisation fund to a Central Credit Union or a member credit union and the use of the stabilisation fund to finance such measures;
- 4.5.9.3. monitors and controls the payment of contributions to the stabilisation fund and the use of the funds made available to credit unions, or delegate this task to the Head of administration of the Central Credit Union;
- 4.5.9.4. decides on the investment of the Stabilisation fund;
- 4.5.9.5. considers and decides on other matters relating to the management of the stabilisation fund as laid down in the rules governing the operation of the solvency guarantee scheme and other decisions of the General Meeting of Members and the Management Board.

- 4.5.10. The stabilization fund commission shall have the right to obtain the information necessary for the performance of its functions from the bodies of the Central Credit Union and the members of the Central Credit Union.

4.6. **Administration**

- 4.6.1. The Head of the Administration shall be the single-person management body in charge of the Administration. The administration of the Central Credit Union shall consist of two persons, the Head and his deputy, who shall have the right to conclude transactions on behalf of the Central Credit Union in accordance with these Articles of Association, the resolutions of the bodies of the Central Credit Union and the rules of procedure of the administration.
- 4.6.2. The Head of administration and Deputy Head of Administration are elected/appointed by the Board. All members of the Management Board shall be entitled to nominate candidates for the posts of Head of Administration and deputy Head of Administration. If only one candidate is nominated, the Head of Administration or deputy Head of Administration shall be elected by a simple majority vote of the Management Board. In the case of multiple nominations, the members of the Management Board shall vote separately on the nominations put forward. The candidate with the majority of votes shall be deemed to be the elected/appointed Head of Administration or deputy Head of Administration. In the event of a tie between several candidates, the Management Board shall vote again on their nominations. The candidate with the majority of votes shall be elected. The employment contract with the Head of Administration and his deputy shall be signed by the Chairperson of the Management Board or, if the Chairperson of the Management Board and the Head of Administration or his deputy are the same person, by another member of the Management Board authorised by the Management Board to execute the employment contract with the Head of Administration or his deputy.
- 4.6.3. The Board may remove the Head of Administration and his deputy by a simple majority of its members. Individual members of the Management Board or the Supervisory Board of the Central Credit Union shall have the right to propose that the question of the removal of the Head of Administration and his deputy be placed on the agenda of a meeting of the Management Board, stating the reason for the removal.
- 4.6.4. The Head of Administration and his deputy shall manage the activities of the Central Credit Union and

shall implement the resolutions of the General Meeting, the Supervisory Board and the Management Board.

4.6.5. In addition to the other powers conferred on the Head of Administration by law and these Articles of Association, the Head of Administration shall:

- 4.6.5.1. organise and carry out the economic and financial activities of the Central Credit Union;
- 4.6.5.2. represent the Central Credit Union in relations with third parties, in court and in arbitration;
- 4.6.5.3. enter into transactions, except for those specified in these Articles of Association, where the relevant transactions require the decision of the Management Board of the Central Credit Union or the General Meeting of Members;
- 4.6.5.4. recruit, dismiss and conclude employment contracts with employees of the Central Credit Union;
- 4.6.5.5. submit to the Board of Directors material on its work, the draft programme of activities of the Central Credit Union, the draft estimates of income and expenditure, the draft set of financial statements and the draft profit and loss account;
- 4.6.5.6. attend meetings of the Management Board in an advisory capacity if he is not a member of the Management Board;
- 4.6.5.7. monitor and control, on behalf of the Board, the payment of contributions to the Stabilisation fund and the use of the funds granted to credit unions.

4.6.6. The Head of Administration and his deputy, acting jointly and with a common opinion, shall be authorised to enter into transactions having risk attributes present and a value exceeding EUR 10 000.

4.6.7. In cases not provided for in Clause 4.6.6 of these Articles of Association, the Head of Administration and his deputy, or persons authorised by them, may act and enter into transactions independently.

4.6.8. The working procedures of the Administration shall be laid down in the Rules of procedure of the Administration, which shall be approved by the General Meeting of the Central Credit Union.

4.7. **Internal Audit Service**

4.7.1. Internal control over the activities of the Central Credit Union shall be ensured by a sound and properly functioning internal control system and by an independent, properly functioning internal audit service, which may consist of one or more persons. The Head of the internal audit function shall be elected by the General Meeting of Members. The other staff of the Internal Audit Service shall not be elected and shall be *recruited* and dismissed by decision of the Head of Administration. The term of office of the Internal Audit Service shall not be fixed.

4.7.2. Internal Audit Service:

- 4.7.2.1. assesses the compliance of the Central Credit Union with the requirements of the laws of the Republic of Lithuania and the legal acts implementing them, as well as compliance with the requirements of internal rules;
- 4.7.2.2. verifies and assesses the adequacy and effectiveness of the internal control system of the Central Credit Union;
- 4.7.2.3. assesses whether the financial statements of the Central Credit Union present a true and fair view;
- 4.7.2.4. assists the Management Board of the Central Credit Union in defining the directions of action and the

means of their implementation;

- 4.7.2.5. determines whether the operations of the Central Credit Union are efficient, whether the operating policies adopted by the Central Credit Union are sound, and whether the measures adopted by the Central Credit Union are being applied effectively enough;
- 4.7.2.6. provides the Management Board of the Central Credit Union with analytical and evaluative material and recommendations on the management of the Central Credit Union, on the organisation of the audited units and on the effectiveness of its operations;
- 4.7.2.7. carries out other activities falling within its competence under the laws and legal acts implementing them.

4.7.3. The functions, responsibilities, rights, duties and working procedures of the staff of the Internal Audit Service and of the staff of the Central Credit Union's permanent internal control system shall be determined by the laws of the Republic of Lithuania, by the legal acts implementing them, issued by the supervisory authority, by these Articles of Association, by the Central Credit Union's working regulations, by the employment contracts, by the job descriptions, and by the other internal documents of the Central Credit Union.

4.7.4. The Internal Audit Service shall immediately notify the management bodies of the Central Credit Union, and, if necessary, the supervisory authority, of any breaches of the laws of the Republic of Lithuania and the legal acts implementing them which threaten the interests of the clients of the Central Credit Union and the safe and sound operation of the Central Credit Union.

4.8. **Central Credit Union committees**

4.8.1. The Central Credit Union must have a Loan Committee which is permanently active.

4.8.2. The Loan Committee is a body established by resolution of the Management Board of the Central Credit Union, which examines loan application documents, assesses the risk of the loan, makes proposals to the Supervisory Board and the Management Board of the Central Credit Union on the improvement of the procedures for granting loans, the rate of interest, and carries out the other functions set out in the regulations governing its activities.

4.8.3. The Chairman and members of the Loan Committee shall be appointed by the Management Board of the Central Credit Union. The Loan Committee shall be accountable to the Management Board of the Central Credit Union.

4.8.4. The Central Credit Union shall have a permanent Audit Committee. The Audit Committee shall be constituted and controlled by the Supervisory Board of the Central Credit Union.

- 4.8.5. The procedure and competence of the committees of the Central Credit Union shall be determined by these Articles of Association and other documents adopted by the bodies of the Central Credit Union. The requirements for the procedures and competences of the formation and functioning of the committees of the Central Credit Union may also be laid down in implementing legislation adopted by the supervisory authority.
- 4.8.6. The Central Credit Union shall have an Ethics Committee.
- 4.8.7. The Ethics Committee shall be a committee elected by the General Meeting of Members of the Central Credit Union and shall carry out the following actions in its activities:
- 4.8.7.1. investigate violations of the principles and/or provisions of the Ethics code, non-compliance with the requirements of the Ethics code, unethical activities, acts or omissions, unethical behaviour of employees and/or managers towards clients, other employees, members, partners and competitors;
 - 4.8.7.2. respond to inquiries from the Central Credit Union, credit unions, clients, employees and other persons regarding the Code of Ethics and the assessment of ethical conduct;
 - 4.8.7.3. supervise compliance with the Ethics code by the heads (managers) and employees of the Central Credit Union, credit unions;
 - 4.8.7.4. analyse and systematise breaches of the Ethics code and, in order to eliminate the preconditions for breaches of the Ethics code, submit proposals for improvement of the activities;
 - 4.8.7.5. investigate complaints or information received regarding unethical behaviour of the heads (managers) or employees of the Central Credit Union, credit unions or employees that may violate or fail to comply with the Ethics code.
- 4.8.8. The Chairman and members of the Ethics Committee shall be elected by the General Meeting of Members of the Central Credit Union.
- 4.8.9. The procedure for the composition, election and recall of the members of the Ethics Committee, the organisation of its work, the handling of complaints or enquiries, the procedure for taking decisions and/or issuing conclusions (recommendations), and the functions of the Ethics Committee, as well as the rights and duties of the Ethics Committee in the performance of the functions assigned to them, shall be laid down in the Regulations of the Ethics Committee.
- 4.9. **Liability of the members of the bodies of the Central Credit Union**
- 4.9.1. The Central Credit Union shall be liable for the damage caused by the actions of the members of the bodies of the Central Credit Union in accordance with the procedure established by the Civil Code of the Republic of Lithuania. The Central Credit Union shall have the right to recover compensation for damages from the persons who caused the damage by way of recourse.
- 4.9.2. A member of the Supervisory Board or management bodies of the Central Credit Union who fails to perform or improperly performs the duties specified in these Articles of Association and the laws of the Republic of Lithuania shall be obliged to compensate the Central Credit Union in full for the damage caused, unless otherwise provided by law, these Articles of Association or the agreement.
- 4.9.3. Only those members of the bodies of the Central Credit Union who voted against resolutions violating the Law on CKU and other laws of the Republic of Lithuania, as well as these Articles of Association, or did not participate in the adoption of such resolutions, may be exempted from the obligation to indemnify the Central Credit Union. In such cases, they shall be obliged to submit a written protest to the chairman of the meeting after they have become aware or should have become aware of such resolution.

- 4.9.4. A member of the bodies of the Central Credit Union may also be exempted from compensation for damage caused by their fault if, in the performance of their duties, they relied on the documents and other information of the Central Credit Union, which was not subject to any reasonable doubt, or acted within a normal degree of financial or economic risk.

5. MAINTENANCE OF CREDIT UNIONS' LIQUIDITY AND RESTORATION OF SOLVENCY

5.1. Maintaining the liquidity of the members of the Central Credit Union

- 5.1.1. Credit unions members of the Central Credit Union shall hold funds in a special account opened for that purpose in the Central Credit Union which shall represent at least a percentage of the total deposits with the Credit Union in euro and in foreign currency, which is determined by the Central Credit Union in its General Meeting of Members. The procedure for holding, replenishing and repaying the funds and the amount of interest shall be determined by the Management Board of the Central Credit Union in accordance with the requirements of the credit union liquidity maintenance programme approved by the General Meeting of the Members of the Central Credit Union. The funds referred to in this clause of the Articles of Association shall constitute the liquidity reserve for credit unions.
- 5.1.2. Loans may be granted to support the liquidity of a credit union when the credit union's liquidity falls below a specified liquidity norm and when the composition of the credit union's assets and liabilities in terms of maturity for the coming months shows a degree of imbalance that may prevent it from meeting its obligations.
- 5.1.3. The loan is issued in full at once or in instalments - according to need. When applying for a liquidity support loan, the credit union must provide calculations to support the repayment of the loan. The Central Credit Union shall provide liquidity facilities for a maximum period of six months. The Management Board of the Central Credit Union may decide to extend the term of the loan for a further period of up to six months. The terms and conditions for the extension and repayment of this loan and the means of securing repayment shall be laid down in the agreement.

5.2. Maintenance of solvency of the Central Credit Union and its member credit unions

- 5.2.1. The Central Credit Union and its member credit unions shall ensure the solvency of each other:
- 5.2.1.1. by making periodic and additional contributions to a stabilisation fund;
 - 5.2.1.2. by financing the application of solvency measures by the Central Credit Union and its member credit unions from the stabilisation fund;
 - 5.2.1.3. by making the stabilisation fund available to meet the claims of creditors of a Central Credit Union or a member credit union in liquidation, if it becomes apparent in the course of the liquidation of the Central Credit Union or a member credit union that the Central Credit Union or a member credit union in liquidation will not be able to meet all its obligations to its creditors in time.
- 5.2.2. If the solvency of the Central Credit Union or its member credit union is not ensured by the application of the solvency guarantee scheme from the stabilisation fund and the Central Credit Union or its member credit union is declared bankrupt, the Central Credit Union and its member credit unions shall be jointly and severally liable to the creditors of the bankrupt Central Credit Union and its member credit union.
- 5.2.3. The joint and several liability of the Central Credit Union and its member credit unions to the creditors of the bankrupt Central Credit Union and its member credit unions in bankruptcy means that the creditors have the right to require the performance of the obligation, whether by all the debtors, i.e. by the Central Credit Union together with its member credit unions, or by a number of the debtors jointly, or by any one of them individually, in whole or in part. If the joint and several obligation is discharged in full by one of the debtors, this shall exempt the other debtors from the performance of the obligation towards the

creditor. The debtor who has fulfilled the joint and several obligation, i.e. the Central Credit Union and/or any of its member credit unions, shall have the right of recourse against all the other co-obligors, in equal shares, for the amount of its own performance, less its own share.

5.3. **Stabilisation fund**

- 5.3.1. Stabilization fund means the fund managed by the Central Credit Union to ensure the solvency of the Central Credit Union and its member credit unions, which shall consist of funds and other assets contributed by the Central Credit Union and its member credit unions.
- 5.3.2. The stabilisation fund has no legal personality and is administered by and acts on behalf of the Central Credit Union. The stabilisation fund shall be separate from the assets of the Central Credit Union and shall be accounted for separately.
- 5.3.3. If the Central Credit Union has 10 or more member credit unions, the stabilisation fund shall accumulate and maintain, not later than 10 years from the date of issue of the licence to the Central Credit Union, an amount of not less than one percent of the sum of the assets of the Central Credit Union and of the assets of its member credit unions, and, if the Central Credit Union has less than 10 member credit unions, an amount of not less than 2 percent of the assets of the Central Credit Union and its member credit unions shall be accumulated and maintained in the stabilisation fund not later than 10 years from the date of the issue of the licence to the Central Credit Union.
- 5.3.4. The Central Credit Union and its member credit unions must make periodic contributions and additional contributions to the stabilisation fund. The Central Credit Union shall have the right to make contributions in excess of those required under the Law on CKU.
- 5.3.5. Periodic contributions shall be paid at the times set by the Central Credit Union in order to reach the level of the stabilisation fund by the deadline set out in Clause 5.3.3 and, once that level is reached and subsequently reduced, the payment of periodic contributions shall resume. Additional contributions shall be paid in accordance with the provisions of the rules laid down by the CKU board, if the resources of the stabilisation fund are insufficient to meet the payments from the stabilisation fund provided for in the Law on CKU.
- 5.3.6. The amount of the periodic and supplementary payments of the Central Credit Union and its member credit union shall be calculated taking into account *the* assets and the riskiness of the Central Credit Union and its member credit union. The criteria for determining the operational riskiness of the Central Credit Union and its member credit unions shall be determined by the Board of the Central Credit Union.
- 5.3.7. The additional premium of the Central Credit Union and its member credit unions shall be paid no later than 2 (two) working days after the date of receipt of the decision of the Central Credit Union to pay the additional premium. The credit union shall have the right to temporarily waive the payment of the surcharge if the payment of the surcharge would cause the credit union to fail to meet its risk limiting regulations. In such a case, the credit union shall, within 2 (two) working days from the date of receipt of the decision to pay the supplementary payment, submit a reasoned request to the Central Credit Union to postpone the payment of the supplementary payment or the payment of the supplementary payment shall be postponed at the initiative of the Central Credit Union. Such payment may be deferred for a maximum period of 6 (six) months, but this period may be extended at the reasoned request of the credit union or at the initiative of the Central Credit Union. The deferred payment shall be paid when such payment no longer jeopardises the fulfilment of the risk limitations regulations of the credit union. If a credit union is granted a deferral of the payment, the funds required to make payments from the stabilisation fund shall be borrowed by the Central Credit Union on behalf of the stabilisation fund from credit institutions other than member credit unions of the borrowing Central Credit Union or from other persons, or the corresponding supplementary payments shall be paid by the Central Credit Union and its member credit unions.

- 5.3.8. Contributions to the stabilisation fund not paid by the credit union within the prescribed time limit shall be debited from the credit union's account with the Central Credit Union without the credit union's instruction.
- 5.3.9. Periodic and additional contributions to the stabilisation fund by the Central Credit Union and its member credit union shall be an expense of the Central Credit Union and the credit union. Periodic contribution payments shall not be refunded. If the funds collected from the additional contributions are loaned from the stabilization fund and are subsequently repaid to the stabilization fund, the additional contributions shall also be repaid to the Central Credit Union and the member credit unions in proportion to the additional contributions paid.
- 5.3.10. The procedure for the calculation, payment and repayment of periodic and additional contributions of the Central Credit Union and its member credit unions shall be determined by the Management Board of the Central Credit Union in accordance with the Law on CKU.
- 5.3.11. The assets of the stabilisation fund shall consist of:
- 5.3.11.1. Periodic and additional contributions of the Central Credit Union and its member credit unions;
 - 5.3.11.2. income derived from the investment of the stabilisation fund;
 - 5.3.11.3. recoveries of funds loaned from the stabilisation fund;
 - 5.3.11.4. funds received from credit union associations, support funds or other persons;
 - 5.3.11.5. funds borrowed from credit institutions or other persons on behalf of the Central Credit Union stabilisation fund;
 - 5.3.11.6. other assets.
- 5.3.12. The expenditure of the stabilisation fund includes:
- 5.3.12.1. Expenditure incurred in accordance with the Law on CKU in ensuring the solvency of the Central Credit Union or its member credit unions;
 - 5.3.12.2. the cost of investing the assets of the stabilisation fund;
 - 5.3.12.3. other costs.
- 5.3.13. The stabilisation fund may be invested in low-risk assets in accordance with the procedure established by the Management Board of the Central Credit Union.

- 5.3.14. In the event that the Central Credit Union holding the stabilisation fund is being liquidated, the assets of the stabilisation fund shall be distributed to the credit union members of the Central Credit Union in proportion to their assets as shown in the most recent approved annual financial statements.
- 5.3.15. The Central Credit Union must, on its own initiative, on the basis of information provided by the supervisory authority or at the request of a member credit union of the Central Credit Union, decide on the application of one or more solvency measures financed by the stabilisation fund, if:
- 5.3.15.1. the Central Credit Union or its member credit unions are in breach, or there are objective indications that they will be in breach in the near future, of the established risk limitation requirements (regulations/norms), minimum capital requirements or capital reserves; or
 - 5.3.15.2. The Central Credit Union or its member credit union is insolvent or there are objective indications that it may become insolvent in the near future.
- 5.3.16. If the Central Credit Union decides not to finance the solvency measures of the Central Credit Union or its member credit unions from the stabilisation fund, this shall not exempt the Central Credit Union and its member credit unions from liability to the creditors of the liquidated Central Credit Union or its member credit unions in accordance with the provisions of Article 25(1), (3) and (2) of the Law on CKU.
- 5.3.17. The stabilisation fund may provide funds to the Central Credit Union and its member credit unions, including credit unions which, in the event of a reorganisation or otherwise, take over the obligations of another credit union, in the form of loans with the characteristics of a trust (subordinated) loan, to be used for the purpose of redeeming long-term, non-equity securities issued by the Central Credit Union or credit union, by the credit union in the form of a non-repayable contribution that should be directed to the credit union's reserve capital, for the purpose of financing transactions involving the redemption of the credit union's assets, for the purpose of the performance of the guarantees granted, or for the purpose of ensuring the effectiveness of other solvency measures applied in accordance with the rules adopted by the Central Credit Union, or in accordance with the agreements concluded with credit unions.
- 5.3.18. The solvency measures to be financed from the stabilisation fund for the Central Credit Union and for a particular member credit union shall be selected taking into account the financial situation and business prospects of the Central Credit Union or its member credit unions, the impact of the financial problems on the stability and soundness of the operations of the Central Credit Union or its member credit unions and the need for the stabilisation fund to be used in an efficient and effective manner, and any other relevant considerations.
- 5.3.19. The stabilisation fund shall be disbursed by a decision of the stabilisation fund commission and, in the case of disbursements to a credit union, under the conditions set out in the financial assistance agreement concluded with the credit union.
- 5.3.20. In the case of solvency support measures financed by the stabilisation fund, a plan, agreed with the Central Credit Union, must be prepared and implemented, including a detailed description of the reasons for the need for solvency support measures, the measures to be taken to address those reasons and the timetable for their implementation.
- 5.3.21. In accordance with the Law on CKU, the Central Credit Union lays down the rules for the application of solvency measures financed by the stabilisation fund.

6. CAPITAL AND DISTRIBUTION OF PROFITS OF THE CENTRAL CREDIT UNION

6.1. General provisions

- 6.1.1. The sum of the Central Credit Union's equity interests as set out in Article 26(1)(a) to (e) of Regulation

(EU) No 575/2013 shall not be less than one million euro.

- 6.1.2. The share capital of the Central Credit Union shall consist of the value of all the contributions received by the Central Credit Union in respect of basic and additional shares. The contributions may only be in the form of cash contributions, except as provided for in the Law on CKU.
- 6.1.3. The minimum amount of the basic contribution of a member of the Central Credit Union shall be EUR 1 000. A member may have only one basic share.
- 6.1.4. The amount of one additional share for a Central Credit Union member is EUR 300. There is no limit to the number of additional shares members may purchase. These shares shall only be acquired by members of the Central Credit Union by way of redemption of new additional shares from the Central Credit Union or by way of transfer of their existing basic shares or additional shares to members of the Central Credit Union. The premium paid for basic and additional shares may be refunded in accordance with the procedure laid down in Article 15 of this Law on CKU only after the termination of membership in the Central Credit Union. If the State is a member of the Central Credit Union, it may be reimbursed the share premium paid for additional shares in accordance with the procedure laid down in Article 15 of the Law on CKU even before the expiry of the membership in the Central Credit Union, in accordance with the requirements for the reimbursement of the share premium laid down in the law. The principles and procedures for the formation of the share capital of the Central Credit Union shall be laid down in other documents approved by the Central Credit Union.
- 6.1.5. At the request of a member of the Central Credit Union, he may be issued with a registered share certificate confirming his participation in the capital of the Central Credit Union. The Law on Securities shall not apply to Central Credit Union shares. Central Credit Union shares shall be intangible.
- 6.1.6. The reserve capital of the Central Credit Union shall be made up of additional contributions from the members of the Central Credit Union. The purpose of the reserve capital of the Central Credit Union is to guarantee the financial stability of the Central Credit Union. The reserve capital of the Central Credit Union may be used, by decision of the General Meeting of Members of the Central Credit Union, only to cover the operating losses of the Central Credit Union.
- 6.1.7. The revaluation reserve for property, plant and equipment is the amount of the increase in the value of property, plant and equipment resulting from the revaluation of assets. The revaluation reserve for property, plant and equipment is reduced when the revalued asset is written off, depreciated, subjected to amortisation or transferred to other persons. The portion of the reserve remaining unused after the write-off, depreciation, amortisation or transfer of property, plant and equipment to another person may be transferred to the distributable profit after the end of the financial year. The revaluation reserve for tangible fixed assets may not be used directly to offset operating losses of the Central Credit Union.
- 6.1.8. The revaluation reserve for financial assets represents changes in the value of financial assets measured at fair value and revalued as available-for-sale.
- 6.1.9. The compulsory reserve or reserve capital is made up of the Central Credit Union's profits. Deductions to the compulsory reserve or reserve capital shall be mandatory and shall not be less than 90 percent of the distributable profits of the Central Credit Union until the mandatory reserve or reserve capital and the spare capital shall amount to at least 9/10 of the equity capital of the Central Credit Union. The compulsory reserve or reserve capital of the Central Credit Union may be used, by decision of the General Meeting of Members of the Central Credit Union, only to cover the operating losses of the Central Credit Union. When part of the spare capital, the compulsory reserve or the reserve capital has been used to cover operating losses of the Central Credit Union, a deduction shall be made from the distributable profits again to the compulsory reserve or reserve capital to the extent that the compulsory reserve or reserve capital and the spare capital become of proper set size.
- 6.1.10. Other reserves of the Central Credit Union shall mean the reserves provided for in the Articles of

Association of the Central Credit Union and which may be used in accordance with the procedures laid down in the Articles of Association of the Central Credit Union and/or Regulation (EU) No 575/2013.

6.2. Profit (loss) distribution

- 6.2.1. The profit or loss of the Central Credit Union is the financial result of the Central Credit Union for the year and is calculated by deducting the expenses of the Central Credit Union for the financial year from the income of the Central Credit Union for that financial year.
- 6.2.2. Net profit or loss is the net financial result of the Central Credit Union for the year. It is calculated by deducting the estimated amount of tax for the year from the financial result of the Central Credit Union for the same period.
- 6.2.3. The annual accounts shall be approved by the ordinary General Meeting of Members of the Central Credit Union.
- 6.2.4. If, at the end of the financial year and at the beginning of the following financial year, the sum of the Central Credit Union's undistributed earnings and the net result for the year is positive (profit), the General Meeting of Members of the Central Credit Union shall decide on the distribution of profit. The decision shall state:
 - 6.2.4.1. the retained profit (loss) at the beginning of the financial year;
 - 6.2.4.2. the net financial result for the year (profit or loss);
 - 6.2.4.3. deductions to the compulsory reserve or reserve capital;
 - 6.2.4.4. deductions to other capital and reserves held by the Central Credit Union;
 - 6.2.4.5. the share of profits allocated to the payment of turnover proportional payouts and/or dividends;
 - 6.2.4.6. a share of the profits allocated to other purposes laid down in the Articles of the Central Credit Union;
 - 6.2.4.7. undistributed profit
- 6.2.5. Profits may be allocated to the payments referred to in Clause 6.2.4.5 of the Articles of Association only after the compulsory contributions to the capital and reserves of the Central Credit Union have been made and the losses of the Central Credit Union have been covered.
- 6.2.6. If, at the end of the financial year and at the beginning of the following financial year, the sum of the undistributed earnings of the Central Credit Union and the net result for the year is negative (loss), the members of the Central Credit Union shall decide to cover such loss.
- 6.2.7. If the amounts transferred from the reserves are insufficient to cover the losses, the remaining undistributed loss may be covered by contributions from the members of the Central Credit Union or carried forward to the beginning of the following financial year. Losses shall be covered by:
 - 6.2.7.1. transfers from the compulsory reserve or reserve capital;
 - 6.2.7.2. transfers from the spare capital.

7. ACCOUNTING, FINANCIAL REPORTING AND AUDIT OF THE CENTRAL CREDIT UNION

- 7.1.1. The financial year of the Central Credit Union shall coincide with the calendar year.
- 7.1.2. The Central Credit Union shall maintain its accounting records in accordance with the laws of the Republic

of Lithuania and the legal acts implementing them, as well as with the accounting policy chosen by the Central Credit Union, which shall be implemented in accordance with the specific conditions and in accordance with international accounting standards.

- 7.1.3. The accounting system of the Central Credit Union must be organised in such a way that:
 - 7.1.3.1. the financial statements would present a true and fair view of the financial position and performance of the Central Credit Union;
 - 7.1.3.2. it should enable the Heads of the Central Credit Union to use, manage and dispose of the assets of the Central Credit Union safely and securely;
 - 7.1.3.3. it should enable the members of the Central Credit Union and the authorities authorised by law to have access to the financial position of the Central Credit Union.
- 7.1.4. The Central Credit Union and the Central Credit Union financial group produce sets of interim financial statements and sets of annual financial statements. The consolidated set of annual financial statements of the financial group of the Central Credit Union shall be drawn up in accordance with the procedure laid down by the supervisory authority.
- 7.1.5. Interim financial statements shall mean a set of financial statements prepared by summarising data for a period of less than a financial year. The composition of the set of interim financial statements and the periodicity with which they are to be submitted to the supervisory authority shall be determined by the implementing legislation adopted by the European Union and the supervisory authority.
- 7.1.6. The set of annual financial statements shall comprise of:
 - 7.1.6.1. a balance report (sheet);
 - 7.1.6.2. a profit and loss account;
 - 7.1.6.3. a cash flow statement;
 - 7.1.6.4. a statement of changes in equity;
 - 7.1.6.5. an explanatory note.
- 7.1.7. At the end of the financial year, the Central Credit Union must:
 - 7.1.7.1. not later than 10 days before the ordinary General Meeting of Members, make available to the members of the Central Credit Union and the supervisory authority the audited set of annual financial statements, the draft decision on the distribution of profits and the auditor's report;
 - 7.1.7.2. approve the set of annual accounts and adopt the decision on the distribution of profits by a decision of the General Meeting of Members no later than 4 months after the end of the financial year;
 - 7.1.7.3. within 4 months of the end of the financial year, make available to the public its set of annual financial statements, the set of consolidated annual financial statements and the auditor's report of the financial group of the Central Credit Union (if present).
- 7.1.8. The General Meeting of Members of the Central Credit Union may not consider and approve the set of annual financial reports and may not decide on the distribution of profits unless the set of annual accounts of the Central Credit Union has been audited. The General Meeting of Members of the Central

Credit Union shall appoint an audit firm to audit the current and up to 2 (two) future sets of financial statements. The Central Credit Union shall, before the end of the first half of the current financial year, conclude a contract with the audit firm selected by the General Meeting of Members for the audit of the annual accounts.

- 7.1.9. The General Meeting of Members of the Central Credit Union may not take a decision on the distribution of profits unless the annual accounts have been audited.

8. SECRETS OF THE CENTRAL CREDIT UNION

- 8.1.1. Article 55 of the Law on Banks of the Republic of Lithuania shall apply *mutatis mutandis* to the protection of the secrecy of the Central Credit Union.
- 8.1.2. The Management Board of the Central Credit Union may determine the information which shall be considered as a trade (commercial) secret of the Central Credit Union. Information which, according to the laws of the Republic of Lithuania, must be made public shall not be considered a trade secret. Members of the bodies of the Central Credit Union, employees, members of the Central Credit Union and any other persons who have knowledge of information which constitutes a trade secret of the Central Credit Union shall be obliged not to disclose such information for as long as it is considered a trade secret.
- 8.1.3. Members of the Central Credit Union shall have the right to receive information on the activities and assets of the Central Credit Union and to request that the Central Credit Union to make available to the member for inspection or copying the annual and interim financial statements, the Central Credit Union's activity reports, and the minutes of General Meetings of Members. Other documents may be made available to the member of the Central Credit Union provided that they do not contain the secrets of the Central Credit Union, trade secrets of the Central Credit Union or other information the disclosure of which would cause material damage to the Central Credit Union or its members. Refusal to provide information on any other grounds is prohibited. Refusal to provide the requested documents shall be made in writing if requested by a member of the Central Credit Union. Disputes concerning a member's right to receive information shall be settled by a court.

9. FINAL PROVISIONS

- 9.1.1. Notices referred to in these Articles of Association shall be sent to the members of the Central Credit Union by registered mail or by hand delivery. Notices in cases of reorganisation and liquidation of the Central Credit Union, as well as all other notices which the laws of the Republic of Lithuania provide for publication in the public domain, shall be published by the Central Credit Union in the newspaper "Verslo žinios" (Business news), unless otherwise provided for by the Law of the CKU or other laws.
- 9.1.2. The Central Credit Union shall be reorganised and liquidated in accordance with the procedure laid down in the Civil Code of the Republic of Lithuania, the Law on CKU, the Law on Financial Institutions and, if the Law on the Central Credit Union does not provide otherwise, the Law on Cooperative Societies (Cooperatives). The Central Credit Union may not be reorganised.
- 9.1.3. The insolvency proceedings of the Central Credit Union shall be governed by the Law on Insolvency of Legal Persons of the Republic of Lithuania, unless otherwise provided for in the Law on CKU, the Law on Financial Sustainability and the Law on Financial Institutions of the Republic of Lithuania.
- 9.1.4. When the General Meeting of Members of the Central Credit Union adopts a decision on amendments to the Articles of Association of the Central Credit Union, the Central Credit Union shall be obliged to submit an application in the prescribed form for registration of the amendments in the Register of Legal Entities. Amendments to the Central Credit Union's Articles of Association may be registered in the Register of Legal Entities only after obtaining the permission of the supervisory authority, if the amendments amend the provisions of the Articles of Association regarding:

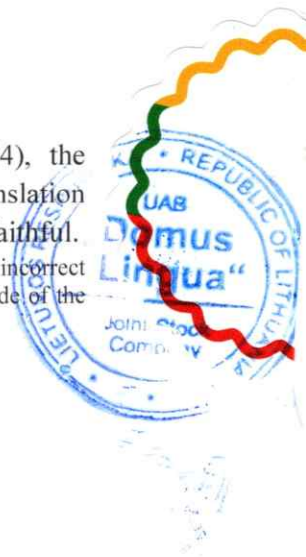
- 9.1.4.1. the rights attached to the basic share;
- 9.1.4.2. the competences of the bodies of the Central Credit Union and the procedure for their election and dismissal.
- 9.1.5. Amendments to the Articles of Association of the Central Credit Union shall enter into force only upon their registration in the Register of Legal Entities.

Approved by the General Meeting of Members of the Central Credit Union held on 27 April 2023.

Chairman of the Board
Mindaugas Vijūnas
/STAMP/ /SIGNATURE/

Aš, vertėjas Olegas Nikitinas
(a/k 38607180384), tvirtinu, kad šis vertimas
iš lietuvių į anglų kalbą yra tikslus ir teisingas.
Su Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 235
straipsniu, numatančiu atsakomybę už sąmoningai
melagingą vertimą, esu susipažinęs.

I, Olegas Nikitinas (ID No. 38607180384), the
translator, hereby certify the foregoing translation
from Lithuanian to English to be a true and faithful.
I am aware of responsibility for deliberately incorrect
translation as set forth in Article 235 of the Penal Code of the
Republic of Lithuania.

2025-11-25

UAB „Domus Lingua“

Užupio 7

Vilnius

Lietuva

Dokumente susiūta ir antspauduota:

63 lap cu

Vertėjas Olegas Nikitinas

This document contains

63
pages bound and sealed

Translator Olegas Nikitinas